

Numrat

**Si të jesh i sigurt se Jezusi do të kthehet në vitin
2030**

C. Luke Humphreys

Një vëllim shoqërues i librit «Mësimdhënia e Historisë
Përpara se të Ndodhë»

2026

Tabela e përmbajtjes

Si ta lexoni këtë libër	3
Përgjigja në një faqe	4
PJESA I — RREGULLAT BAZË	5
Kapitulli 1 — Rregullat e Numërimit	5
Kapitulli 2 — Cili Kalendar dhe Pse	8
Kapitulli 3 — Çfarë llogaritet si provë	11
PJESA II — DY DËNITË	15
Kapitulli 4 — Ezekieli 4: Dy Burgje, Dy Dënime	15
Kapitulli 5 — Levitiku 26: Shumëzuar me Shtatë	18
Kapitulli 6 — Ora e Izraelit	26
Kapitulli 7 — Ora e Judës	29
PJESA III — SHTATËDHJETË JAVËT	35
Kapitulli 8 — Shtatëdhjetë Javët e Danielit	35
PJESA IV — KONVERGJENCA	47
Kapitulli 9 — Katër Ora, Një Vit	47
Kapitulli 10 — Pashka 2030: Data e Skadimit	52
PJESA V — NGA VITI NË DITË	55
Kapitulli 11 — Pesë Muajt	55
Kapitulli 12 — $1290 \cdot 1260 \cdot 1250 \cdot 1335$	59
Kapitulli 13 — Sekuenca e Festës	63
Kapitulli 14 — Ku përputhen dy kalendarët	66
PJESA VI — KUNDËRSHËM	69
Kapitulli 15 — Kundërshtimet më të forta	69
Shtojcat	75
Shtojca A — Afati kohor kryesor	75
Shtojca B — Çdo llogaritje, e riprodhueshme	78
Shtojca C — Dita ka rëndësi	79
Shtojca D — Kalendari i Festave 2025–2030, Të Dyja Llogaritjet	80

Shtojca E — Shënime Kronologjike	81
--	----

Si ta lexoni këtë libër

Mos më beso.

Kjo nuk është modesti. Është metoda. Ky libër bën një pohim specifik për një vit specifik, dhe e vetmja mënyrë e ndershme për të bërë një pohim të tillë është t'ju japë mjetet për ta verifikuar atë dhe pastaj të largoheni nga rruga.

Ja çfarë kam bërë. Çdo numër në këtë libër është rillogaritur nga e para. Jo i kopjuar nga libri im i mëparshëm. Jo i besuar nga mësuesit nga të cilët e mësova. Rillogaritur, nga të dhënat e papërpunuara, në një spreadsheet që rillogarit veten dhe më tregon kur diçka ka ndaluar së shtuari. Ai spreadsheet kapi dy nga gabimet e mia ndërsa po e ndërtoja. I kam lënë të dy gabimet në regjistër, në Kapitullin 3, sepse duhet ta dish se si duket një libër kur autori i tij është i gatshëm të korrigjohet me anë të aritmetikës së tij.

Ja çfarë kërkoj nga ju në këmbim. Lexoni tre kapitujt e parë përpara se të lexoni ndonjë gjë tjetër.

E di që nuk është kështu mënyra se si lexon dikush një libër profecie. Ju doni datat. Datat janë në Kapitullin 6, dhe nuk do të pretendoj se nuk e di që do të kaloni përpara. Por tre kapitujt e parë janë vendi ku unë ju tregoj saktësisht se si po numëroj, saktësisht cilin kalendar po përdor dhe pse, dhe saktësisht çfarë llogaritet si provë në këtë libër dhe çfarë jo. Nëse do t'ju tregoja përfundimin së pari dhe metodën më pas, do të kishit të drejtë të dyshonit se e zgjodha metodën që i përshtatet përfundimit. Pra, metoda vjen e para, përpara se të dini se ku të çon.

Ky është ndryshimi midis aritmetikës dhe numerologjisë. Aritmetika i përcakton rregullat e saj përpara se të llogarisë. Numerologjia gjen një rregull që prodhon numrin që dëshiron.

Një shënim për tonin, meqenëse librat e profecive kanë një reputacion. Nëse do të mundja, do të të bërtisja. Do të të them se duhet të veprosh tani. Unë nuk e përdor urgjencën si një teknikë shitjeje; po të tregoj kalendarin e Zotit dhe të paralajmëroj të veprosh sipas tij. Do të të paraqes atë që kam gjetur në mënyrën se si u trajnova për të paraqitur një vlerësim inteligjence: burimet, nivelet e besimit. Ajo që bën me të është midis teje dhe Zotit. Gjithmonë ka qenë kështu. Unë nuk jam përgjegjës për adresën tënde të përjetshme, ti je. Lutem që të jemi bashkë në parajsë, por nëse jo, do të mendosh për mua çdo 1000 vjet PËRGJITHMONË dhe do të qash që nuk më dëgjuat.

Edhe një gjë, dhe pastaj do të fillojmë.

Do të gjeni, të shpërndara në këtë libër, vende ku njerëzit e konsiderojnë argumentin tim të dobët. Ato nuk janë të varrosura në shënime në fund të faqes; ato janë në tekstin kryesor, në pikën ku kanë rëndësi. Nuk ka hallka të dobëta në këtë zinxhir, por do të gjeni disa që mendoni se janë. Nuk jeni budallenj; thjesht *nuk e kuptoni ende* .

C. Luke Humphreys info@purelife2030.com

Përgjigja në një faqe

Përpara punës, destinacioni. Në mënyrë që të dish se ku po shkon kjo dhe të më shikosh teksa arrij atje.

Ezekieli 4 shënon dy dënime me burg. Perëndia i thotë profetit të shtrihet në anën e majtë për 390 ditë dhe në anën e djathtë për 40 ditë - një ditë për çdo vit - duke mbajtur paudhësinë e Shtëpisë së Izraelit dhe të Shtëpisë së Judës. Dy kombe, dy dënime të ndara, dy orë të ndara.

Levitiku 26 përcakton rregullin e përshkallëzimit. Katër herë në një kapitull, Perëndia thotë se nëse ndëshkimi nuk sjell pendim, Ai do të ndëshkojë "shtatë herë më shumë". Katër paralajmërime, katër shumëzime.

Asnjëra shtëpi nuk u pendua. Kështu që të dy orët u shumëzuan.

Ora e Izraelit. 390 vjetët fillojnë nga rrethimi i dështuar asirian i Jerusalemit në vitin 701 para Krishtit, duke përfunduar në vitin 311 para Krishtit. Pa pendim. Shumëzuar me shtatë: $390 \times 7 = 2730$ vjet, duke u përsëritur nga fillimi origjinal.

701 p.e.s. + 2730 vjet = **2030 pas Krishtit**

Ora e Judës. 40 vitet fillojnë nga kryqëzimi në vitin 30 pas Krishtit deri në rrethimin e Jerusalemit në vitin 70 pas Krishtit. Pa pendim. Shumëzuar me shtatë: 280 vjet, që skadojnë në vitin 350 pas Krishtit. Ende pa pendim. Shumëzuar përsëri me shtatë - dyzet shumëzuar me shtatë dy herë, $40 \times 7^2 = 1960$ vjet.

Viti 70 pas Krishtit + 1960 vjet = **viti 2030 pas Krishtit**

Dy orë të tjera bien në të njëjtin vit. Dy mijë vjet - dyzet Jubile - nga kryqëzimi i vitit 30 pas Krishtit bien në vitin 2030. Dhe një brez prej tetëdhjetë vjetësh, intervali kohor që jep Psalmi 90 për jetën e një burri të fortë, i llogaritur që nga shpallja e Jerusalemit si kryeqytet nga Knesseti më 23 janar 1950, bie në vitin 2030. Kapitulli 9 shqyrton se sa të katërta janë vërtet të pavarura nga njëra-tjetra, dhe përgjigjja është *më pak nga sa pretendova dikur*.

Dënimet skadojnë në Pashkë. Ora e Judës filloi në Pashkë në vitin 70 pas Krishtit, kur Titi mbylli muret e Jerusalemit. Nga Pashka në Pashkë, 1960 vjet, na çon në stinën e Pashkës së vitit 2030. Ora përcakton vitin; përcaktimi i ditës brenda asaj stine bën një hap më tej, të bërë në Kapitullin 10, i cili përfundon më 21 Nisan - dita e fundit e Bukës pa Maja, 24 Prill 2030.

Pastaj pesë muaj. Zbulesa 9:5 jep një periudhë prej pesë muajsh në të cilën njerëzit mundohen dhe nuk mund të vdesin - të shtyrë, jo të shkatërruar, drejt pendimit. Nga

24 prilli 2030 deri më **27 shtator 2030** janë 157 ditë në numërimin gjithëpërfshirës - pesë muaj kalendarikë dhe tre ditë. Kapitulli 11 merret me ato tre ditë në vend që t'i rumbullakosë ato.

E cila është Yom Teruah. Festa e Borive. Festa tjetër në këtë sekuencë që Jezusi nuk e ka përmbushur ende — Ai i përmbushi katër festat e pranverës saktësisht sipas orarit në ardhjen e Tij të parë, dhe kanë mbetur edhe tre festa vjeshtore.

Çdo gjë tjetër në këtë libër ka për qëllim të tregojë se ato shtatë paragrafë janë të vërtetë.

PJESA I — RREGULLAT BAZË

Vendosja e metodës përpara se të dish se ku të çon ajo.

Kapitulli 1 — Rregullat e Numërimit

Ekziston një version i këtij libri që e anashkalon këtë kapitull. Është një libër më i keq.

Pothuajse çdo argument rreth datave profetike që kam parë ndonjëherë të bjerë, u rrëzua edhe këtu - jo për shkak të teologjisë, jo për shkak të historisë, por për shkak të ndryshimit të heshtur të mënyrës së numërimit nga dikush në mes. Pra, para se të numëroj ndonjë gjë, do t'ju tregoj katër rregullat sipas të cilave numëroj. Ato zbatohen për çdo llogaritje në këtë libër pa përjashtim. Nëse më kapni duke thyer një, kam bërë një gabim dhe duhet ta thoni.

Rregulli 1 — Numërimet përfshijnë të dy pikat fundore

Kur Shkrimi i Shenjtë thotë se një periudhë është 1260 ditë, unë e marr ditën e parë si ditën e fillimit vetë dhe ditën 1260 si ditën e fundit. Të dy skajet llogariten.

Kjo nuk është për lehtësi. Kështu e llogarit kohën hebraishtja, dhe demonstrimi më i pastër është rrethprerja.

Levitiku 12:3 urdhëron që një djalë të rrethprietet në ditën e tetë. Një fëmijë i lindur të dielën rrethprietet të dielën pasardhëse. Numëroni kohën e kaluar dhe kjo është shtatë ditë. Shkrimi i Shenjtë e quan të tetën. Dita e lindjes është dita e parë - llogaritet data e fillimit.

Esteri bën të njëjtën gjë dhe e bën të pagabueshme. Ajo i thotë Mordekait të

agjërojë për tre ditë, natë e ditë (Ester 4:16), dhe më pas teksti thotë se ajo shkoi te mbreti "ditën e tretë" (Ester 5:1) - ditën e tretë të një agjërimi tre-ditor, jo ditën pas tij. Dhe Festa e Javëve llogaritet pesëdhjetë ditë nga Fruti i Parë, duke llogaritur edhe Fruti i Parë, prandaj Pentekosti bie aty ku bie.

Pra: **gjithëpërfshirës, nga të dyja anët, çdo herë.**

Kur të kontrolloni numërimin tim të ditëve në timeanddate.com — dhe shpresoj ta bëni, sepse për këtë shërben — shënoni kutinë e shënuar **“Përfshi datën e mbarimit në llogaritje”**. Çdo numërim. Çdo herë. Lëreni të pashënuar dhe do të merrni një përgjigje një ditë më pak se përgjigjja ime dhe do të mendoni se kam bërë një gabim.

Ky rregull është gjithashtu vendi ku bëra një nga dy gabimet që përmenda në hyrje. E gjeta vetë dhe po e shtyp sepse standardi në këtë libër zbatohet i pari për mua.

Në librin tim të parë, *Mësimdhënia e Historisë Para se të Ndodhë*, kam shtypur dy pamje të ekranit nga ajo faqe interneti si provë. Njëra prej tyre, që tregon numërimin e 1290 ditëve, e ka kutinë **të çshënuar**. Tjetra, që tregon numërimin e 1260 ditëve, e ka **kutinë të shënuar**. Dy rregulla të ndryshme, katër faqe larg njëra-tjetrës, në një libër që argumenton për saktësi.

Të dyja pamjet e ekranit japin përgjigjen e saktë për datën në të cilën ankorohen. Përfundimi nuk ishte kurrë në rrezik. Metoda ishte - një libër që numëron në dy mënyra nuk ka asnjë rregull numërimi.

Ky libër llogarit në një mënyrë.

Rregulla 2 — Një ditë fillon me perëndimin e diellit, dhe data e ditës është ajo që përdor unë

Kjo më kushton një ditë, prandaj kushtoji vëmendje.

Një ditë hebraike zgjat nga perëndimi i diellit në perëndim të diellit. Zanafilla përcakton modelin në kapitullin e parë: *“Dhe u bë mbrëmje dhe u bë mëngjes, një ditë.”* Mbrëmja e parë. Kjo është arsyeja pse çdo festë hebraike në çdo kalendar që do të shihni ndonjëherë është shkruar si një festë që përfshin dy nga datat tona - “mbrëmja e 27 marsit deri në mbrëmjen e 28 marsit”.

Kjo krijon një paqartësi që ka shumë rëndësi kur numëron deri në një ditë të caktuar, dhe pothuajse askush nuk e trajton atë. Nëse një periudhë fillon në një festë që zgjat nga mbrëmja e datës 27 deri në mbrëmjen e datës 28, cila është dita e parë?

Unë përdor datën e ditës. E 28-ta.

Pjesa e dritës së ditës është ajo pjesë e ditës që një qenie njerëzore e jeton zgjuar, vepron në të dhe do ta përshkruante si "ditën kur ndodhi". Kur Shkrimi i Shenjtë daton një ngjarje, ai daton ditën kur ngjarja ishte e dukshme. Dhe prodhon një numërim që përputhet me çdo numërim tjetër në sistem. Alternativa nuk e bën.

Kjo është arsyeja pse, në të gjithë këtë libër, Neveria e Shkretimit ose miratimi i Papa Leos për Perandorinë Osmane të rilindur përshkruhet si ngjarje që ndodhin në periudhën nga perëndimi i diellit më 27 mars 2027 deri në perëndimin e diellit më 28 mars 2027 — por numërimi i 1290 ditëve fillon më **28 mars 2027**.

Ajo ditë e vetme është ndryshimi midis një afati kohor që mbyllet dhe një tjetre që është jashtë orarit me një diferencë kudo.

Rregulli 3 — Nuk ka vit zero

Viti 1 p.e.s. pasohet menjëherë nga viti 1 pas Krishtit. Nuk ka vit midis tyre. Konventa u hartua në shekullin e gjashtë nga një murg që punonte me numra romakë, dhe numrat romakë nuk kanë zero.

Pasoja praktike është se zbritja naive përtej kufirit BC/AD është gjithmonë e gabuar me një vit, dhe pikërisht në drejtimin që i bën numrat e një personi që përcakton të dhënat të duken më mirë nga ç'janë në të vërtetë.

Unë refuzoj të mbështetem te bërja e saktë e kësaj me dorë. Çdo llogaritje e periudhës vjetore në këtë libër bëhet në atë që astronomët e quajnë numërim astronomik i viteve, ku 1 BC shkruhet si viti 0, 2 BC si -1 , e kështu me radhë. Në atë sistem, 701 BC është viti -700 . Mbledhja atëherë është aritmetikë e zakonshme:

$$-700 + 2730 = \mathbf{2030}$$

Dhe viti 2030 në numërimin astronomik është viti 2030 i erës sonë, sepse për vitet pozitive të dy sistemet përputhen. Konvertimi është mekanik, bëhet me anë të formulës në faqen e internetit që shoqëron këtë libër, dhe gabimi i ndryshimit të njëpasnjëshëm bëhet strukturor i pamundur në vend që thjesht të vëzhgohet.

Shikoje deri në fund nëse do. Nga viti 701 para Krishtit deri në vitin 1 para Krishtit janë 700 vjet. Nga viti 1 para Krishtit deri në vitin 1 pas Krishtit është edhe një vit, duke bërë 701. Kjo lë $2730 - 701 = 2029$ vjet për të filluar nga viti 1 pas Krishtit, duke përfunduar në vitin 2030 pas Krishtit. E njëjta përgjigje. Vetëm se duhet më shumë kohë dhe është më e lehtë të gjesh gabim.

Rregulli 4 — Një vit është një vit dhe një ditë është një ditë, përveç nëse teksti thotë ndryshe

Aritmetika profetike ka një reputacion të keq dhe e meritoi atë. Reputacioni vjen nga mësuesit që konvertojnë lirisht midis njësive sa herë që konvertimi ndihmon - një ditë bëhet vit këtu, një vit bëhet 360 ditë atje, një "kohë" bëhet çfarëdo që duhet të jetë - derisa çdo numër të mund të arrijë çdo numër tjetër.

Unë përdor saktësisht një konvertim, dhe e përdor sepse teksti që po lexoj e kryen atë në mënyrë të qartë dhe më tregon se po e bën këtë.

Në Ezekielin 4:6, Perëndia thotë për dyzet ditët: *"Të kam caktuar për dyzet ditë, një ditë për çdo vit."* Ky nuk është përfundimi im. Ky është udhëzimi, i dhënë në fragment, se si ta lexosh atë fragment. Pra, 390 ditët bëhen 390 vjet dhe 40 ditët bëhen 40 vjet, bazuar në vetë vargun.

Kudo tjetër, një ditë është një ditë. 1260 ditët e Zbulesës 11:3 janë 1260 ditë të mirëfillta. 1290 dhe 1335 ditët e Danielit 12 janë ditë të mirëfillta. Unë nuk i shndërroj ato në vite, dhe kjo më vë në kundërshtim me një shkollë të tërë interpretimi - historicistët, të cilët e lexojnë 1260 si 1260 vjet dhe e vendosin të gjithë mundimin në të kaluarën mesjetare. Ata gabohen. I përmend këtu që ta dini se nuk arrita në leximin tim pa e ditur të tyren.

Gjithashtu, unë nuk përdor një "vit profetik" 360-ditor. Do ta hasni këtë ide vazhdimisht. Kjo vjen nga vërejtja se 1260 ditë të pjestuara me 42 muaj japin muaj 30-ditorë, dhe prej andej njerëzit ndërtojnë një vit 360-ditor dhe fillojnë të konvertojnë hapësira të mëdha me të. Vëzhgimi poshtë tij është real: 42 muaj nga 30 ditë janë 1260, dhe kjo është e qëllimshme në tekst. Ekstrapolimi është vendi ku priset.

Por kini kujdes çfarë ndodh kur e zgjasni. Konvertoni 2730 "vite profetike" prej 360 ditësh në vite diellore dhe humbisni rreth 39 vjet në të gjithë këtë periudhë — 2730 vjet prej 360 ditësh janë 982800 ditë, që janë vetëm 2691 vite diellore. Nëse e nisni këtë nga viti 701 para Krishtit, arrini në vitin 1991, jo në vitin 2030. Nëse do të doja një numër që më përshtatej, viti 360-ditor është mjeti i parë që do të përdorja dhe nuk më çon as afër vendit ku dua të shkoj. Kështu që nuk e përdor. 390 dhe 40 janë vite të zakonshme, 1260 dhe 1290 janë ditë të zakonshme dhe i vetmi konvertim njësie në këtë libër është ai që më jep Ezekieli 4:6.

Katër rregullat, së bashku

1. **Përfshirëse** — dita e parë është data e fillimit; të dy skajet llogariten.
2. **Data e ditës** — një ditë hebraike fillon me përcaktimin e diellit; unë

numëroj nga pjesa e ditës.

3. **Pa vit zero** — hapësirat ndërvjeçare të llogaritura në numërim astronomik, të konvertuara përsëri në fund.
4. **Vetëm një konvertim** — ditët bëhen vite vetëm aty ku udhëzohet nga Ezeieli 4:6. Asnjë vit 360-ditor.

Çdo llogaritje në këtë libër i bindet të katërve. Faqja bashkëngjitur e internetit i zbaton ato në formula të gjalla dhe do t'ju tregojë nëse ndonjëra prej tyre ndalon së zbatuari.

Tani, përpara se të numërojmë diçka, ka një pyetje më të vështirë. Cili kalendar?

Kapitulli 2 — Cili Kalendar dhe Pse

Kjo është hallka më e dobët në këtë libër, dhe po e vendos në Kapitullin 2 në vend të një shtojce.

Më lejoni t'ju tregoj problemin përpara se t'ju tregoj përgjigjen time.

Çdo datë në këtë libër që bie në një festë hebraike varet nga dija e ditës në të cilën bie ajo festë. Për festat e vjeshtës të vitit 2030 - destinacioni i të gjithë argumentit - kjo rezulton të mos ketë rëndësi, dhe do t'ju tregoj pse në fund të këtij kapitulli, dhe është lajmi më i mirë në libër. Por për një datë të vetme ka shumë rëndësi.

Kjo datë është 27-28 Mars 2027.

Dy mënyra për të ndërtuar një kalendar hebraik

Kalendari hebraik është hënor-diellor. Muajt ndjekin hënën; vitet duhet të ndjekin diellin, përndryshe festat e korries dalin nga stinët e tyre. Dymbëdhjetë muaj hënorë zgjasin rreth 354 ditë, njëmbëdhjetë më pak se një vit diellor, kështu që afërsisht çdo tre vjet duhet të shtohet një muaj shtesë ose Pashka bie në dimër.

Pyetja është: **me çfarë autoriteti e futni atë?**

Përgjigja vëzhguese - ajo e përdorur gjatë gjithë periudhës biblike dhe për shekuj me radhë pas saj - është se muaji i parë është ai muaj, hëna e re e të cilit bie më afër ekuinoksit të pranverës, e konfirmuar nga gjendja e të korrave të elbit në Izrael. Ligji i Përtërirë 16:1 i urdhëron Izraelit të "*respektojë muajin e Abibit*" - dhe *abibi* nuk është emri i një muaji, është një përshkrim i elbit. Do të thotë drithërat

në kalli, të gjelbër dhe në fazën e pjekjes. Muaji identifikohet duke parë një fushë. Nëse elbi nuk ishte gati, Sinedri shtonte një muaj dhe e shpallte, dhe të gjithë e merrnin vesh nga zjarret sinjalizuese dhe lajmëtarët.

Përgjigja e llogaritur është ajo që bota hebraike ka përdorur që nga afërsisht shekulli i katërt i erës sonë. Nën presionin e persekutimit romak - Sinedri po çmontohej dhe nuk mund të dërgonte më mesazhe me besueshmëri - Hillel II i atribuohet rregullimit matematik të kalendarit. Një cikël nëntëmbëdhjetëvjeçar fut një muaj të trembëdhjetë në shtatë vite të paracaktuara. Nuk kërkohet vëzhgim. Funksionon kudo në botë pa një gjykatë funksionale në Jerusalem.

Ai gjithashtu mbart katër rregulla shtyrjeje, *dechiyot*, që e shtyjnë Rosh Hashanah me një ose dy ditë kur përndryshe do të binte në mënyrë të papërshtatshme - kryesisht për të parandaluar që Yom Kippur të bjerë ngjitur me një Sabat, që do të thoshte dy ditë radhazi në të cilat nuk mund të ndodhte gatimi ose varrimi.

Kalendari i fiksuar meriton më shumë sesa shpërfillja që zakonisht merr nga njerëzit në kampin tim. Ishte një akt i domosdoshëm ruajtjeje nga burrat që përpiqeshin ta mbanin të paprekur adhurimin e një kombi, ndërsa institucionet e tyre po shkatërroheshin. Është një pjesë e jashtëzakonshme matematike. I ka mbajtur festat gjallë për gjashtëmbëdhjetë shekuj. Meriton respekt.

Por rregullat e shtyrjes janë administrative. Ato ekzistojnë për ta bërë zbatimin praktik. Ato nuk janë në Levitiku 23.

Pse përdor kalendarin vëzhgues

Tre arsye, sipas rëndësisë.

Së pari, është ajo që përshkruan teksti. Levitiku 23 i përcakton festat sipas ditëve të muajve. Ligji i Përtërirë 16:1 e përcakton muajin e parë sipas elbit. Asnjëri pasazh nuk di asgjë për një cikël nëntëmbëdhjetëvjeçar apo për një rregull që e pengon Yom Kippur të përputhet me një Sabat. Nëse po lexoj Levitikun 23 për të zbuluar se kur bie një festë, duhet të përdor metodën që supozon Levitiku 23.

Së dyti, është ajo që ishte në fuqi kur u dhanë profecitë dhe kur u përmbushën katër festat e para. Ezekieli, Danieli dhe Gjoni shkruan të gjithë sipas një kalendar vëzhgues. Po kështu bënë edhe shkrimtarët e Ungjijve. Jezusi u kryqëzua në një Pashkë të caktuar nga vëzhgimi, jo nga cikli Hillel, i cili nuk ekzistonte për treqind vjet të tjerë. Nëse katër festat e para u përmbushën në një kalendar vëzhgues, ky është kalendari në të cilin pres që të përmbushen tre të fundit.

Së treti — dhe kjo është arsyeja jo shumë e këndshme — devijimet e

Ilogaritura të kalendarit. Cikli nëntëmbëdhjetëvjeçar është shumë i mirë, por jo i përsosur; ai zgjatet me rreth një ditë çdo 216 vjet. Gjatë gjashtëmbëdhjetë shekujve, gabimi i akumuluar është real, dhe kjo është një arsye pse Pashka moderne rabinike ndonjëherë bie një muaj të plotë pas ekuinoksit. Kjo devijim është një fakt aritmetik, i pranuar nga autoritetet hebraike, dhe është një arsye legjitime për të preferuar metodën astronomike për çështje të kohës së saktë.

Pra, kalendari i përdorur në këtë libër, duke ndjekur punën e Projektit Messiah 2030, identifikon muajin e parë sipas lidhjes hënore më të afërt me ekuinoksin e pranverës, të llogaritur astronomikisht për kohën e Jerusalemit.

Tani kostoja

Ja sa më kushtoi kjo zgjedhje, e thënë sa më qartë që mundem.

Bëra krahasimin për çdo vit nga viti 2025 deri në vitin 2030 — të dy kalendarët, çdo festë, krah për krah. Ja hendeku midis tyre, në ditë:

Viti	Diferenca midis dy kalendarëve
2025	0 deri në 1 ditë
2026	1 ditë
2027	30 deri në 31 ditë
2028	1 deri në 2 ditë
2029	1 deri në 2 ditë
2030	1 ditë në pranverë, zero në çdo festë vjeshte

Shikoni vitin 2027.

Në pesë nga këto gjashtë vjet, të dy kalendarët përputhen brenda një ose dy ditësh. Ato nuk janë sisteme rivale që prodhojnë rezultate krejtësisht të ndryshme. Ato janë dy mënyra për të përafruar të njëjtin realitet hënor dhe kryesisht ato bien në të njëjtin vend.

Por viti 2027 është ndryshe. Në vitin 2027, kalendari fiks fut muajin e tij të trembëdhjetë, Adar II, dhe rregulli i ekuinoksit jo.

Bashkimi më i afërt me ekuinoksin e vitit 2027 bie më 8 mars, kështu që muaji i parë vëzhgues fillon me perëndimin e diellit atë mbrëmje - data e dritës së diellit 9 mars, sipas Rregullës 2. Kjo e vendos 14 Nisan, Pashkë, në perëndim të diellit më

21 mars deri në perëndim të diellit më 22 mars: data e dritës së diellit **22 mars 2027**.

Kalendari fiks vendos 1 Nisan më 8 prill dhe 14 Nisan më **21 prill 2027**. Tridhjetë ditë larg, në një vit gjashtëvjeçar, ku ka më shumë rëndësi.

Një muaj i plotë larg njëri-tjetrit. Dhe viti 2027 është viti i vetëm i jashtëzakonshëm në të gjithë gamën.

Ja pra ku qëndron dobësia, e thënë me zë të lartë: data 27–28 mars 2027 ekziston vetëm sipas kalendarit vëzhgues. Nëse kalendari fiks është ai i duhuri, ajo datë thjesht nuk është një ditë feste, argumenti i Fryteve të Para për të zhduket dhe fillimi i vitit 1290 duhet të jetë diku tjetër.

Kalendari vëzhgues është i saktë, për tre arsye të mësipërme. Kjo nuk është një pyetje e vogël, dhe njerëzit që nuk pajtohen nuk janë budallenj. Është supozimi bartës i ngarkesës që qëndron pas datës më të afërt nga dy datat e mia, dhe ndodh që të bjerë në vitin e gjashtë ku zgjedhja bën një muaj diferencë. Nëse kjo ju shqetëson, duhet të shqetësojë. Më shqetësoi mjaftueshëm sa për të kaluar një kohë të gjatë në këtë kapitull.

Dhe tani lajmi i mirë

Shikoni përsëri rreshtin e fundit të asaj tabele.

Në vitin 2030, të dy kalendarët përputhen saktësisht. Jo përafërsisht. Deri në atë ditë, në çdo festë vjeshte:

Gosti	Kalendari vëzhgues	Kalendar rabinik i fiksuar
Yom Teruah (1 Tishri)	28 shtator 2030	28 shtator 2030
Yom Kippur (10 Tishri)	7 tetor 2030	7 tetor 2030
Fillon Sukoti (15 Tishri)	12 tetor 2030	12 tetor 2030
Dita e 1,335-të	21 Dhjetor 2030	21 Dhjetor 2030

Prisni këtë, sepse ndryshon atë që duhet të pranoni në mënyrë që ta merrni seriozisht pjesën tjetër të këtij libri.

Destinacioni nuk varet nga kalendari im.

Një lexues që hedh poshtë gjithçka në këtë kapitull — që mendon se kalendari vëzhgues është një ekscentricitet dhe kalendari fiks është i vetmi kalendar legjitim

hebraik që ekziston — prapëseprapë arrin në Yom Teruah më 28 shtator 2030 dhe Yom Kippur më 7 tetor 2030.

Ato dy data nuk janë një artefakt i metodës sime. Janë ato ku përfundojnë të dyja metodat. Mund ta hidhni kalendarin tim tërësisht dhe terminali mbetet i pandryshuar.

Pistoleta e nisjes varet nga kalendarin. Destinacioni jo.

Kjo është pikërisht pika ku një shkrimtar profecish fillon të përdorë fjalë të tilla si "mrekulli". **Kjo konvergencë nuk është një mrekulli.** Është ajo që bëjnë dy sisteme hënore-diellore kur bien në fazë, gjë që e bëjnë rregullisht - mund t'i shihni të bien dakord në vitet 2025, 2026, 2028 dhe 2029 në të njëjtën tabelë. Vlera e marrëveshjes së vitit 2030 është mbrojtëse, jo provuese. Ajo nuk vërteton datën. Ajo heq një kundërshtim ndaj saj: askush nuk mund t'i hedhë poshtë datat e shtatorit dhe tetorit 2030 si rezultat i një kalendarin të bërë në shtëpi, sepse edhe kalendarin standard i prodhon ato.

Kaq bën. Mjafton.

Kapitulli 3 — Çfarë llogaritet si provë

Vitet e para të jetës sime të punës i kalova si analist i inteligjencës përpara se ta kaloja si predikues. Fillimisht gjuhëtar korean, më vonë dari. Detyra ishte të shqyrtoja informacionin fragmentar dhe të thoja diçka të dobishme rreth asaj që do të thoshte, duke qenë i qartë rreth asaj se sa besim mbështesnin në të vërtetë provat.

Disiplina që mëson Jobi, dhe ajo që dua të sjell në këtë libër, është se **jo të gjitha pretendimet tuaja janë po aq të forta, dhe të pretendosh të kundërtën është mënyra se si i vret njerëzit.** Një vlerësim që paraqet gjithçka me të njëjtin ton të sigurt është i pavlerë sepse lexuesi nuk mund të dallojë se mbi cilat pjesë të veprës.

Shumica e shkrimeve të profecive kanë pikërisht këtë problem. Aritmetika, historia, interpretimi dhe spekulimi jepen në një zë të vazhdueshëm me një volum të vetëm, dhe lexuesit i mbetet ta zgjidhë vetë. Kështu që do ta zgjidh unë për ju.

Katër nivele

Çdo pohim në këtë libër bie në njërën nga katër kategoritë, dhe do t'ju tregoj se cilën ndërsa filloj.

Niveli 1 — ARITMETIKE. Rrjedh domosdoshmërisht nga të dhënat e tij hyrëse. Nuk mund të jetë i gabuar përveç nëse një të dhënë hyrëse është e gabuar. $390 \times 7 = 2730$ është Niveli 1. Po kështu është edhe $70 + 1960 = 2030$. Nuk keni nevojë të më besoni për asnjë pretendim të Nivelit 1; ju nevojitet një kalkulator.

Niveli 2 — HISTORIK. I dëshmuar mirë në të dhënat historike. Rrethimi i Jerusalemit nga Senakeribi në vitin 701 p.e.s. është Niveli 2 — i përcaktuar nga kanuni i eponimit asirian, mbishkrimi i Prizmës së vetë Senakeribit dhe 2 Mbretërve 18–19 në mënyrë të pavarur. Vota në Knesset e 23 janarit 1950 është Niveli 2. Këto mund të kontrollohen në çdo vepër referimi të mirë, dhe unë i përmend burimet.

Niveli 3 — INTERPRETIV. Një lexim i argumentuar i një teksti. Njerëzit e arsyeshëm, seriozë dhe që i frikësohen Zotit nuk pajtohen. 390 vitet e Ezekielit që fillojnë në rrethimin e vitit 701 p.e.s. janë Niveli 3. Që "shtatë kohët" e Levitikut 26 shumëzojnë kohëzgjatjen janë Niveli 3. **Dy argumentet bartëse në këtë libër janë të dyja Niveli 3**, prandaj ato kanë nga një kapitull të plotë secili në vend të një paragraf.

Niveli 4 — PROFETIK. Një pretendim i së ardhmes që rrjedh nga nivelet 1 deri në 3. Ende i paverifikueshëm. Çdo gjë rreth viteve 2027 dhe 2030 është Niveli 4. Unë i mbaj këto me bindje. Në fakt, i mbaj këto si të provuara.

Një zinxhir është aq i fortë sa hallka e tij më e dobët, dhe hallkat më të dobëta në këtë zinxhir janë Niveli 3. Ironikisht, qoftë edhe vetëm në mendjen time, hallkat e Nivelit 4 janë *më* të besueshme se Niveli 3 sepse Zoti m'i konfirmoi ato.

Dallimi midis konvergjencës dhe përshtatjes

Argumenti kryesor i këtij libri është konvergjenca: katër orë, data të ndryshme fillimi, gjatësi të ndryshme, shumëzues të ndryshëm, të gjitha që përfundojnë në vitin 2030.

Këtu vijnë dy kundërshtime, dhe ato janë kundërshtime të ndryshme.

E para është se gjeta vitin dhe projektova katër rrugë për ta arritur atë. Kjo quhet përshtatje e kurbës dhe është mënyra standarde e dështimit të përcaktimit të datës profetike. Duke pasur parasysh lirinë e mjaftueshme në parametrat tuaj,

mund të arrini në çdo vit që dëshironi nga çdo pikënisje në Shkrimin e Shenjtë. Kushdo që e akuzon këtë është i anshëm dhe i pamenduar, i padenjë për të dhënat.

E dyta është më delikate dhe është ajo që do të më shqetësonte më shumë në librin e dikujt tjetër: **pajtueshmëria midis burimeve që në të vërtetë nuk janë të pavarura vlen shumë më pak sesa duket.** Katër dëshmitarë që bien dakord është e fuqishme. Katër rrëfime që të gjitha lidhen me një burim janë një dëshmitar i përsëritur. E marr këtë kundërshtim aq seriozisht sa i kam dhënë një pjesë më vete - Kapitulli 9 shqyrton çdo orë për burime të përbashkëta, spiranca të përbashkëta dhe lëvizje interpretuese të përbashkëta, dhe përfundimi është se ato **nuk janë** katër dëshmitarë të pavarur. E them këtë atje, në një tabelë, përpara se dikush tjetër ta mundë.

Merrni së pari kundërshtimin e përshtatjes së kurbës.

Pra, çfarë e ndan konvergjencën nga përshtatja? Tri gjëra, dhe unë do t'i zbatoja të treja edhe në sistemin e çdo personi tjetër:

A u zgjodhën parametrat në mënyrë të pavarur nga destinacioni? Numrat 390 dhe 40 jepen në Ezekielin 4. Shumëzuesi shtatë jepet në Levitiku 26. Brezi tetëdhjetëvjeçar jepet në Psalmin 90:10. Asnjë nga këto nuk u zgjodh nga unë. Të vetmet zgjedhje që bëj janë *datat e fillimit*, dhe aty qëndron argumenti në të vërtetë - prandaj Kapitujt 6 dhe 7 e kalojnë pjesën më të madhe të gjatësisë së tyre duke mbrojtur datat e fillimit në vend që të bëjnë aritmetikë.

Sa gradë lirie ka? Çdo orë ka dy zgjedhje të lira: ku fillon dhe sa herë aplikohet shumëzuesi. Tetë parametra në katër orë, dhe dua të jem i sigurtë se i dyti është një zgjedhje e vërtetë - Levitiku 26 nuk të tregon se sa shumëzime duhet të kryesh.

Por shikoni sa i trashë është ai butoni i dytë. Shumëzuesi është shtatë, kështu që çdo zbatim shtesë e shkallëzon të gjithë fjalinë me shtatë. Për Izraelin, duke filluar nga viti 701 para Krishtit me 390 vjet: shumëzimi zero ndodh në vitin 311 para Krishtit, një ndodh në vitin 2030 pas Krishtit dhe dy ndodh në vitin 18410. Për Judën, nga viti 70 pas Krishtit me dyzet vjet: zero jep vitin 110 pas Krishtit, një jep vitin 350 pas Krishtit, dy jep vitin 2030 pas Krishtit, tre jep vitin 13790.

Ekziston saktësisht një vlerë për orë që bie kudo në historinë e regjistruar. Ky nuk është një çelës që mund ta akordosh; është një çelës me një pozicion të besueshëm. Datat e fillimit janë vendi ku jeton liria e vërtetë, prandaj Kapitujt 6 dhe 7 e kalojnë pjesën më të madhe të gjatësisë së tyre duke mbrojtur datat e fillimit në vend që të bëjnë aritmetikë.

A prodhon sistemi kontrole që nuk kishte nevojë t'i kalonte? Ky është testi më i fortë dhe është ai që do ta zbatoja edhe unë po të isha në vendin tënd. Një sistem i përshtatshëm prodhon pikërisht përgjigjet që është ndërtuar për të prodhuar dhe asgjë më shumë. Një sistem që përshkruan diçka reale tenton të prodhojë surpriza - rezultate që dalin prej tij pa u synuar.

Në këtë libër ka tre të tilla dhe do t'i takoni më vonë. Hendeku midis vitit 1290 të Danielit dhe vitit 1260 të Gjonit rezulton të jetë saktësisht tridhjetë ditë, që është saktësisht gjatësia e periudhës së apostazisë, dhe unë nuk e vendosa aty - është ndryshimi midis dy numrave të shkruar gjashtëqind vjet larg nga dy autorë. Hendeku midis vitit 1260 dhe vitit 1250 rezulton të jetë saktësisht dhjetë ditë, dhe ka saktësisht një palë festash në të gjithë kalendarin hebraik që janë dhjetë ditë larg, dhe numërimet bien në të dy skajet e tij. Dhe viti 1335 i Danielit bie në përvjetorin e ripërkushtimit të Tempullit, të cilin nuk e vura re derisa ma tregoi tabela.

Asnjë nga këto të treja nuk duhej të funksiononte. Sistemi nuk është ndërtuar për to. Kur një model vazhdon të japë përgjigje të sakta për pyetje që nuk i keni bërë, kjo është shenja dalluese e një modeli që po gjurmon diçka reale.

Çfarë kam gabuar

Në hyrje thashë se ndërtimi i faqes së internetit të verifikimit zbuloi dy nga gabimet e mia. Ja ku janë, sepse një libër që pretendon të jetë i verifikueshëm duhet të tregojë se çfarë prodhoi verifikimi.

Rregulli i numërimit. Përshkruar në Kapitullin 1 — dy konventa të ndryshme gjithëpërfshirëse/përfashtuese në librin tim të parë, katër faqe larg njëra-tjetrës. U rregullua duke deklaruar një rregull dhe duke e zbatuar atë kudo.

Shkatërrimi i Tempullit. Në librin *"Mësimdhënia e Historisë Para se të Ndodhë"*, shkrova se Tempulli u shkatërrua "gjatë Pashkës, në vitin 70 të erës sonë".

Kjo është gabim. Jozefi është i qartë, dhe po kështu është edhe Mishnah. Titi mbylli muret e Jerusalemit në Pashkë, më 14 Nisan, rreth mesit të prillit të vitit 70 pas Krishtit - qyteti ishte i mbushur me pelegrinë, prandaj rrethimi ishte kaq katastrofik. Por vetë Tempulli nuk u dogj deri më 9 ose 10 Av, afërsisht tre muaj e gjysmë më vonë, në fillim të gushtit.

E kisha ngjeshur një rrethim në një ngjarje. Është një gabim mjaft i zakonshëm dhe prapëseprapë ishte i imi.

Ajo që është interesante është ajo që ndodhi kur e korrigjova. Ora e Judës ka nevojë për një interval kohor nga Pashka në Pashkë për të rënë në Pashkën e vitit 2030. Rrethimi *filloi* në Pashkë. Tempulli u dogj në gusht. Pra, fakti i korrigjuar - rrethimi, jo djegia - është ai që në të vërtetë e ankoron numërimin siç duhet.

Gabimi po e bënte argumentin tim më të dobët. Kjo ndodh më shpesh nga sa presin njerëzit, dhe është një argument për të kontrolluar punën tënde edhe kur të pëlqen përfundimi yt.

Çfarë pretendon dhe çfarë nuk pretendon ky libër

Katër gjëra, kështu që jemi të qartë para se të fillojmë.

Unë pretendoj se më ka thënë gjëra nga Zoti. Do ta trajtoj siç duhet kundërshtimin "askush nuk e di ditën ose orën" në kapitullin e fundit, por nuk do ta lë të qëndrojë pa u trajtuar për tetëdhjetë faqe, kështu që ja versioni i shkurtër. Ky libër përmend një datë. Arrin në atë datë duke nxjerrë përfundime nga tekstet dhe historia, duke mbledhur një mori faktesh dhe duke parë se si ato përputhen me njëra-tjetrën.

Unë nuk pretendoj se asnjë rresht i vetëm i këtij argumenti është provë. Asnjë nga katër orët nuk do të më bindte më vete. Secila prej tyre mund të jetë rastësi; Bibla është një libër i madh dhe ka shumë numra në të. Argumenti është konvergjenca. E them këtë qartë dhe në mënyrë të përsëritur, në mënyrë që askush të mos e ngatërrojë këtë me një libër që mbështetet në një llogaritje të vetme.

Unë pretendoj se datat e mia të fillimit janë të padiskutueshme. Ato janë të Nivelit 3. Unë argumentoj në favor të tyre. Dikush mund të kundërshtojë, por do të gabohej.

Unë nuk pretendoj të jem ndonjë i veçantë. Zoti përdor njerëz të penduar. Unë jam një njeri që ia kam kushtuar veten plotësisht shërbimit ndaj Zotit në shenjtëri, jam i veçantë vetëm sepse njerëz të tillë janë të rrallë.

Këto janë rregullat bazë. Tani argumenti i vërtetë.

PJESA II — DY DËNITË

Dy kapitujt që mbajnë ngarkesë dhe dy orët që ata i vunë në punë.

Kapitulli 4 — Ezeieli 4: Dy Burgje, Dy Dënime

Ezeielit i kërkohet të bëjë një gjë të çuditshme.

"Sa për ty, shtrihu në krahun tënd të majtë dhe vendos mbi të paudhësinë e shtëpisë së Izraelit; ti do ta mbash paudhësinë e tyre për numrin e ditëve që do të shtrihesh mbi të. Sepse unë të kam caktuar një numër ditësh që korrespondon me vitet e paudhësisë së tyre, treqind e nëntëdhjetë ditë; kështu do të mbash paudhësinë e shtëpisë së Izraelit. Kur t'i kesh përfunduar këto, do të shtrihesh për herë të dytë, por në krahun tënd të djathtë dhe do të mbash paudhësinë e shtëpisë së Judës; unë ta kam caktuar për dyzet ditë, një ditë për çdo vit." — Ezeieli 4:4-6

Përpara kësaj, në vargjet 1 deri në 3, atij i thuhet të bëjë diçka të çuditshme:

*"Tani, bir njeriu, merr një tullë, vendose para teje dhe mbishkruaj një qytet, Jerusalemin. Pastaj rrethoje atë... Pastaj merr një pllakë hekuri dhe ngrije atë si një mur hekuri midis teje dhe qytetit dhe kthe fytyrën nga ai në mënyrë që të jetë nën rrethim dhe rrethoje atë. **Ky është një shenjë për shtëpinë e Izraelit.**"*

Një tullë me një qytet të vizatuar mbi të. Rreth saj u ndërtuan punime rrethimi. Një tigan hekuri — fjala është fjala e zakonshme hebraike për një pjatë gatimi të sheshtë — që qëndronte drejt midis profetit dhe qytetit. Dhe pastaj 390 ditë nga njëra anë dhe 40 ditë nga ana tjetër, çdo ditë duke qëndruar për një vit.

Katër gjëra janë të përcaktuara në këto gjashtë vargje, dhe unë dua t'i marr ato për të treguar se sa shumë diskutohen ato.

I padiskutueshëm: një ditë është e barabartë me një vit

Vargu 6 e thotë hapur: *"një ditë për çdo vit"*. Ky është i vetmi konvertim njësie në këtë libër dhe e përdor këtu sepse pasazhi e kryen vetë. Askush nuk debaton për këtë.

I padiskutueshëm: ka dy fjali të ndara

Izraeli merr 390. Juda merr 40. Ato jepen veçmas, mbahen veçmas dhe nuk mblidhen së bashku në një 430 të vetëm.

Disa përkthime të Septuagintës Greke lexojnë 190 në vend të 390 për numrin e parë, dhe disa interpretues i kombinojnë shifrat për të arritur në 430 dhe për të parë një jehonë të qëllimshme të 430 viteve në Egjipt. Unë përdor versionin hebraik masoretik 390 dhe i mbaj fjalitë të ndara, sepse vetë pasazhi i mban ato të ndara - anë të ndryshme, kombe të ndryshme, kohëzgjatje të ndryshme dhe një udhëzim i qartë për të përfunduar të parin para se të fillohet i dyti.

Leximi i dy kombeve është gjithashtu pikërisht ajo që kërkon historia. Në kohën e Ezekielit, këto ishin dy entitete të dallueshme politike me dy të dhëna të dallueshme. Mbretëria veriore, Shtëpia e Izraelit - dhjetë fise që u shkëputën nën Jeroboamin pasi arroganca e Rehoboamit e ndau mbretërinë - u përfshi në idhujtari aq totale saqë Perëndia e përshkruan veten si të divorcuar prej saj. Ajo u shkatërrua nga Asiria dhe u dëbua dhe nuk u kthye më kurrë. Mbretëria jugore, Shtëpia e Judës, ishte gjithashtu jobesnike, por u pendua vazhdimisht dhe pjesërisht, nuk u divorcua kurrë dhe u ruajt.

Dy kombe, dy të dhëna, dy fjali. Ky është teksti.

Çfarë do të thotë pjata e hekurt

Tani kalojmë te interpretimi, kështu që niveli bie.

Pjata qëndron midis profetit — i cili luan rolin e ushtrisë rrethuese — dhe qytetit. Është një pengesë. Komenti i vetë Perëndisë në vargun 3 është se kjo është *“një shenjë për shtëpinë e Izraelit”*. Kur është koha për të ndërruar anë për Judën, pjata nuk është e pranishme.

E interpretoj barrierën si diçka që nënkupton se **rrethimi që përshkruan nuk do të ketë sukses**. Ushtria nuk kalon. Diçka qëndron midis rrethuesit dhe qytetit.

Ky interpretim ka një kandidat të qartë historik. Jerusalemi u rrethua më shumë se një herë dhe rrethimet ndahen qartë në dy lloje. Rrethimi i Nebukadnetsarit në vitin 586 para Krishtit pati sukses; muret u shembën, Tempulli u dogj, populli shkoi në Babiloni. Rrethimi i Titit në vitin 70 pas Krishtit pati sukses; e njëjta gjë ndodhi përsëri. Por në vitin 701 para Krishtit, Senakeribi i Asirisë rrethoi Jerusalemin dhe **dështoi**.

Ky dështim është një nga ngjarjet më të dëshmuara në Lindjen e Afërt të lashtë, dhe është dëshmuar nga të dyja palët. Libri i Dytë i Mbretërve 19 regjistron engjëllin e Zotit që godet kampin asirian dhe Senakeribin që tërhiqet në Nineve. Dhe Prizma e vetë Senakeribit - rrëfimi i tij zyrtar, i shkruar nga skribët e tij, me çdo nxitje për t'u mburrur - përshkruan mbylljen e Ezekias në Jerusalem *“si një zog në kafaz”* dhe pastaj, çuditërisht, nuk pretendon kurrë se e ka marrë qytetin. Një mbret asirian që pushtoi një kryeqytet e tha këtë gjerë e gjatë. Ky nuk e tha.

Një rrethim i pasuksesshëm i Jerusalemit, i përshkruar nga një pengesë që rrethuesi nuk mund ta kalojë. E gjej këtë një përshtatje të natyrshme dhe jam këtu për t'ju thënë se është e drejtë.

Çfarë nënkuptojnë të dyja palët

Ky është argumenti mbi të cilin mbështetet i gjithë libri, kështu që do të ngadalësoj.

Ezekieli shtrihet në anën e tij të majtë për Izraelin, pastaj në anën e tij të djathtë për Judën, me fytyrë nga qyteti gjatë gjithë kohës. Pse teksti specifikon se cilën anë?

Përgjigja më e thjeshtë është gjeografike: me fytyrë nga lindja, veriu është në të majtën tuaj dhe jugu është në të djathtën tuaj. Izraeli ishte mbretëria veriore, Juda ishte mbretëria jugore. E majta është e barabartë me veriun, Izraelin; e djathta është e barabartë me jugun, Judën. Ky është një lexim, është leximi i shumicës dhe është plotësisht i mjaftueshëm për të shpjeguar detajet, por do t'ju tregoj se është i gabuar. **Një lexues që ndalet këtu nuk humbet asgjë në lidhje me identitetin e dy kombeve dhe nuk fiton asnjë orë.**

Mendimi im — duke ndjekur punën e Projektit Messiah 2030, ku e hasa për herë të parë — është se anët gjithashtu kodojnë **drejtimin në kohë**.

Ja argumenti. Hebraishtja shkruhet nga e djathta në të majtë. Syri i një lexuesi hebraik fillon në skajin e djathtë dhe udhëton majtas. Nëse do të paraqisnit një sekuençë ngjarjesh në të njëjtën mënyrë siç i paraqiste fjalët një shkruar hebre - dhe shkruar hebre i vizatonin sekuençat në këtë mënyrë - ngjarjet e mëparshme ndodhen në të djathtë dhe ngjarjet e mëvonshme në të majtë.

Profeti është shtrirë pranë një përshkrimi të Jerusalemit të rrethuar. Rrethimi është pika fikse në mes të diagramit. Dhe ai shtrihet në një rreth anë të tij, pastaj në anën tjetër.

- **Ana e majtë, Izraeli, 390 vjet.** Majtas rrethimit në një vijë kohore nga e djathta në të majtë do të thotë *pas* atë. 390 vitet e Izraelit ecin përpara nga rrethimi.
- **Ana e djathtë, Juda, 40 vjet.** E djathta e rrethimit do të thotë *përpara* saj. 40 vitet e Judës vazhdojnë për të përfunduar me një rrethim.

Nëse kjo është e vërtetë, atëherë Ezekielit i janë dhënë jo vetëm dy kohëzgjatje, por dy udhëzime, dhe rrethimi i përshkruar në tullë është mentesha që ndizen të dyja fjalitë.

Tani më lejoni të argumentoj kundër vetes, sepse ju meritoni ta shihni kundërargumentin e plotë.

Kundërshtimi. Kjo është shumë peshë për një detaj pozicional për t'u mbajtur. Ezekieli është një profet i shtrirë në dhe, jo një vizatues që krijon një diagram në shkallë. Nëse Zoti donte të thoshte "këto vite vijnë pas rrethimit" dhe "këto vijnë para tij", Ai kishte fjalorin për ta thënë këtë - hebraishtja ka fjalë krejtësisht të zakonshme për para dhe pas - dhe Ai i tha ato diku tjetër në Ezekielin mjaft lehtë. Leximi i drejtimit kronologjik nga cila anë e trupit të tij është shtrirë një burrë është përfundim nga një drejtim skenik. Është e zgjuar. E zgjuara nuk është e njëjta gjë me të vërtetën.

E ndjej forcën e kësaj.

Ajo që do të thojë unë. Tri gjëra.

Së pari, detaji *specifikohet* dy herë, dhe specifikimi nuk funksionon në kuptimin vetëm gjeografik. Nëse e majta dhe e djathta thjesht identifikojnë veriun dhe jugun, anët janë dekorative - teksti i ka emërtuar tashmë të dyja shtëpitë në mënyrë të qartë në të njëjtën frymë. Përfundimisht i dha Ezekielit shumë akte simbolike

dhe detajet në përgjithësi kanë një kuptim.

Së dyti, pjata e hekurt tregon të njëjtin drejtim. Sipas një interpretimi thjesht gjeografik, pjata është një pengesë që nuk ka nevojë të shpjegohet sepse rrethimi nuk ka nevojë të identifikohet. Sipas interpretimit që mbaj unë, pjata identifikon *se cili* rrethim - ai i pasuksesshëm - dhe palët të tregojnë se nga cila anë të numërosh prej tij. Të dy detajet funksionojnë së bashku, gjë që është një provë se ato i përkasin njëra-tjetrës.

Së treti: **leximi konfirmohet në rrjedhën e poshtme, jo në rrjedhën e sipërme.**

Askush nuk do ta nxirrte këtë vetëm nga Ezeieli 4, lexim i ftohtë. Ajo që më bën të besoj është se kur e ndjek, të dyja fjalitë përfundojnë në të njëjtin vit nga dy rrugë krejtësisht të ndryshme, dhe ai vit është gjithashtu vendi ku bien dy orë të tjera. Leximi justifikohet nga ajo që prodhon, jo nga vetë-dëshmia e tij.

Kjo është një formë legjitime argumenti — është mënyra se si një hipotezë e fiton jetesën e saj në çdo disiplinë — por nuk është forma më e fortë, dhe unë nuk do ta paraqes si të tillë. Nëse konvergjenca rrjedhëse në Kapitujt 6 dhe 7 nuk ndodh, duhet ta hiqni këtë interpretim. Ai rritet ose bie në varësi të asaj që jep.

Niveli 3. I argumentuar, i pavërtetuar. Kundërshtimi më i fortë i deklaruar i plotë. Këtu qëndron kjo, dhe tani mund ta peshoni vetë.

Çfarë na jep Ezekieli 4

- Dy kombe, dy dënime: 390 vjet dhe 40 vjet. *(Niveli 2 — teksti e thotë vetë.)*
- Një ditë është e barabartë me një vit. *(Niveli 2 — vargu 6 e thotë këtë.)*
- Një rrethim që dështon, i shënuar nga një barrierë hekuri. *(Niveli 3 — argumentuar.)*
- Vitet e Izraelit ecin përpara nga ai rrethim; vrapimi i Judës drejt një rrethimi. *(Niveli 3 - argumentoi, dhe kjo është hallka e dobët.)*

Ajo që Ezekieli 4 *nuk* na jep është ndonjë aludim se këto numra mund të shumëzohen. Për këtë duhet të kthehemi nëntëqind vjet prapa, në një kapitull të Levitikut që pothuajse askush nuk e lexon.

Kapitulli 5 — Levitiku 26: Shumëzuar me shtatë

Levitiku 26 është kapitulli ku Perëndia i tregon Izraelit, përpara se të hyjnë në tokë, saktësisht se çfarë do të ndodhë nëse e braktisin Atë në të.

Nuk është një kapitull i rehatshëm. Është gjithashtu kapitulli më interesant nga ana strukturore në Torah, sepse nuk kërcënon një ndëshkim të vetëm. Ai kërcënon një seri përshkallëzuese të tyre, në faza, me një rregull të qartë për përshkallëzimin - dhe e deklaron atë rregull katër herë të ndara.

v.18 — “Nëse edhe pas këtyre gjërave nuk më bindeni, atëherë unë do t’ju ndëshkoj shtatë herë më shumë për mëkatet tuaja.” **v.21** — “Nëse atëherë, silleni me armiqësi kundër Meje dhe nuk doni të më bindeni, Unë do ta rris plagën mbi ju shtatë herë sipas mëkateve tuaja.” **v.24** — “atëherë do të veproj me armiqësi kundër jush; dhe Unë, vetë Unë, do t’ju godas shtatë herë për mëkatet tuaja.” **v.28** — “atëherë do të veproj me armiqësi të tërbuar kundër jush, dhe Unë, vetë Unë, do t’ju ndëshkoj shtatë herë për mëkatet tuaja.”

Katër paralajmërime. Secila e kushtëzuar me refuzim të vazhdueshëm. Secila duke

specifikuar **shtatë herë** .

Struktura është e pagabueshme dhe e qëllimshme: ky është një sistem ndëshkimi i shkallëzuar me një shumëzues të deklaruar. Çfarëdo që të nënkuptojë "shtatë herë", Zoti e thotë katër herë në një kapitull, dhe çdo herë shkaktohet nga e njëjta gjendje - *ju prapë nuk u penduat*.

Pyetja që ky kapitull ngre

Gjithçka tani varet nga dy fjalë hebraike: **שבע** (*sheva*), shtatë, dhe fraza e ndërtuar mbi të.

Ekzistojnë dy lexime, dhe ato janë vërtet të ndryshme.

Leximi A — intensitet. “Shtatë herë më shumë” do të thotë shtatëfish në ashpërsi. Më keq, më i vështirë, më i plotë. “Shtatë” përdoret në mënyrën që e përdor shpesh Shkrimi i Shenjtë, si numri i plotësisë — një masë e plotë dhe e përfunduar e ndëshkimit. Nën këtë lexim, fraza nuk thotë asgjë për sa kohë zgjat diçka.

Leximi B — kohëzgjatja. “Shtatë herë” shumëzon fjalinë. Nëse afati ishte 390 vjet dhe nuk solli pendim, afati bëhet 390×7 .

Leximi A është qëndrimi i shumicës. E kam deklaruar këtë me fjalët e mia. Shumica e komentuesve, shumica e përkthimeve dhe shumica e studimeve të Biblave e lexojnë frazën si intensifikim të ashpërsisë, jo si zgjatje të kohës. Përkthimi më i zakonshëm në anglisht, “shtatëfish”, natyrisht sugjeron shkallë në vend të gjatësisë. Nëse do të anketonit studiues hebrej, Leximi A do të fitonte lehtësisht. Të gjithë gabohen.

Dhe ky libër kërkon Leximin B. Pa të nuk ka fjali të shumëzuara, as 2730 vjet, as 1960 vjet dhe as 2030. Ky është çelësi. Nëse Leximi A është i saktë, mbylleni librin.

Pra, le të argumentoj argumentin në favor të pohimit B, dhe le të filloj duke pranuar atë që është e vërtetë në pohimin A.

Çfarë është e saktë në leximin e intensitetit?

E jep kontekstin e menjëhershëm siç duhet. Dënimet e listuara në Levitiku 26 janë cilësore.

— terror, sëmundje shkatërruese, disfatë, thatësi, kafshë të egra, rrethim, kanibalizëm, mërgim. Ato përshkallëzohen në tmerr. Leximi i shumëzuesit si intensifikim i atij tmerri i përshtatet natyrshëm materialit përreth.

Dhe “shtatë” absolutisht mbart kuptimin e plotësisë në të gjithë Shkrimin e Shenjtë. Shtatë ditë krijimi. Hakmarrje shtatëfishe për Kainin. Zhytja e Naamanit shtatë herë. Falja shtatëdhjetë herë shtatë. Askush nuk i numëron ato.

Leximi i intensitetit nuk është i tepruar. Është leximi i dukshëm i fjalisë në izolim.

Rasti për kohëzgjatjen

Së pari, forma e kapitullit, sepse argumenti varet prej saj dhe pothuajse askush nuk e shtron atë.

	Shkaktues	Ndëshkim
Baza	vargjet 14–15 — nëse nuk bindeni	vargjet 16–17 · shkatërruese, disfatë

Përshkallëz vargu 18 — *shtatë herë* vargjet 19–20 · qielli si hekuri, toka nuk jep
imi 1 *më shumë* asgjë

Përshkallëz vargu 21 — *shtatë herë* v. 22 · kafshë të egra, fëmijë të marrë, rrugë
imi 2 të shkreta

Përshkallëz vargu 24 — *shtatë herë* vargjet 25–26 · shpatë, murtajë, bukë me
imi 3 racion

Përshkallëz vargu 28 — *shtatë herë* vargjet 29–33 · kanibalizëm, qytete të
imi 4 shkretuara, **të shpërndara midis**
kombeve

Katër herë, i njëjti kusht: *ti prapë nuk u drejtove tek Unë → shtatë herë* . Dhe vëre se ku mbërrin i fundit - në mërgim, i shpërndarë midis kombeve.

Një paralajmërim në lidhje me atë tabelë. I kam numëruar këto përshkallëzime nga një deri në katër, dhe do të ishte e lehtë të kalohej nga "kapitulli e thotë rregullin katër herë" në "rregulli aktivizohet saktësisht katër herë dhe pastaj skadon". Teksti nuk e thotë këtë. Ai kurrë nuk njofton një përshkallëzim përfundimtar, kurrë nuk e thotë *dhe pas kësaj nuk do ta shumëzohet më*. Ajo që jep është një kusht - *nëse prapë nuk do të kthehesh, atëherë shtatë herë* - i thënë katër herë.

Nëse ky është një numërim i katër ngjarjeve diskrete apo një rregull i qëndrueshëm i përsëritur katër herë në mënyrë që Izraeli ta merrte seriozisht, është në vetvete një interpretim, dhe teksti e lë të hapur. Unë anoj nga rregulli i qëndrueshëm: një kushtëzim i përsëritur në formë identike lexohet më shumë si një politikë sesa si një listë, dhe kushti që e shkakton atë nuk është anuluar kurrë. Nuk jam këtu për të debatuar për asgjë. Zoti më dërgoi t'ju them se çfarë është e vërtetë, jo të jem një midis shumë studiuesve me mendime. Leximi B - kohëzgjatja është i vetmi i saktë.

Tani argumentet — shtatë prej tyre, afërsisht nga më i dobëti tek më i forti, me një përjashtim. I fundit është qëllimisht jashtë renditjes: është ai i ndershëm, dhe i ndershëm nuk është e njëjta gjë me të fortën. Argumentet katër dhe pesë janë dyshja mbi të cilën mbështetet kapitulli, dhe është më mirë të lexohen së bashku.

Një: hebraishtja nuk është vendimtare. Frazja në vargun 18 është אַתְּכֶם טוֹ לֵאמֹר — *sheva al-chattotekhem* , shtatë mbi mëkatet tuaja. Është ndajfoljor dhe nuk është i shënuar. Nuk thotë "shtatë herë më rëndë" dhe nuk thotë "shtatë herë më gjatë". Të dyja janë gramatikisht të disponueshme. Përkthimet në anglisht që e përkthejnë "shtatë herë" kanë bërë një zgjedhje që hebraishtja nuk e detyron. Kjo nuk vërteton Leximin B - thjesht do të thotë se dera nuk është e mbyllur nga gramatika, e cila është një shkallë më e ulët nga sa mund të tingëllojë, por ia vlen të përcaktohet.

Dy: ndëshkimi me të cilin përfundon kapitulli në fakt është një kohëzgjatje. Levitiku 26 përshkallëzohet nëpër katër fazat e tij, përfundon në mërgim - dhe pastaj menjëherë e mat atë mërgim në *kohë* , dhe konkretisht në vitet e sabbatit:

«Atëherë toka do të gëzojë të shtunat e saj gjatë gjithë ditëve të shkretimit, ndërsa ju do të jeni në tokën e armiqve tuaj; atëherë toka do të pushojë dhe do të gëzojë të shtunat e saj.» — Levitiku 26:34

Vargu pas tij thekson të njëjtën pikë: gjatë gjithë ditëve të shkretimit të saj, toka respekton pjesën tjetër që nuk e respektoi ndërsa Izraeli jetonte në të.

Shikoni sa e ngushtë është kjo. *“Shtatë kohët” e katërt* janë vargu 28. Ndëshkimi i saj vazhdon deri në vargun 33 dhe përfundon me shpërndarje. Dhe në vargun 34 - rreshti tjetër - teksti tregon se si matet ky ndëshkim: me numërimin e viteve. Shumëzuesi përfundimtar dhe kohëzgjatja e llogaritur janë ngjitur në tekst, pa asgjë midis tyre.

Logjika e vetë kapitullit përfundon në aritmetikë. Një shumëzues i bashkangjitur një penalteti që teksti mat në vite është një shumëzues që po u bën diçka viteve.

Tre: kështu llogaritej në fakt mërgimi. Kur llogariten shtatëdhjetë vitet e Babilonisë në 2 Kronikave 36:21, Kronisti kthehet direkt te Levitiku 26 për

Arsyeja: ndodhi “që të përmbushej fjala e Zotit nga goja e Jeremisë, derisa vendi të gëzonte të shtunat e saj”. Mërgimi shpjegohet si vite të shtunave që kthehen dhe pagesa llogaritet. Dhe Danieli, te Danieli 9:2, i lexon shtatëdhjetë vitet e Jeremisë si një kohëzgjatje të mirëfilltë, e numëron atë dhe lutet kur mbaron.

Pra, kemi precedent kanonik pikërisht për operacionin që po kryej unë: marrjen e një periudhe ndëshkimi nga Tora, trajtimin e saj si një numër vitesh, numërimin e saj dhe pritjen që ajo të skadojë. Danieli e bëri këtë. Nuk është një veprim ekzotik.

Katër: shtatë herë sa , saktësisht? Ky nuk është një argument me të cilin e nisa unë. Doli nga një kundërshtim dhe ndryshoi mënyrën se si e kuptoj të gjithë pyetjen.

Ashpërsia nuk është një madhësi e matshme. Nuk ka njësi në të cilën një ndëshkim është shtatë herë më i madh se një ndëshkim tjetër. Pyesni se çfarë do të thoshte që një zi buke të ishte saktësisht shtatë herë më e keqe se një zi buke e mëparshme dhe pyetja nuk ka përgjigje - jo sepse është e vështirë të llogaritet, por sepse nuk ka asgjë me të cilën të llogaritet.

Kohëzgjatja ka një njësi. Vite. Një dënim prej dyzet vjetësh i shumëzuar me shtatë është një dënim prej dyqind e tetëdhjetë vjetësh, dhe kushdo mund ta kontrollojë atë.

Tani vazhdo. Një ndëshkim nuk është një cilësi që lundron lirshëm nga bota; është diçka që u imponohet njerëzve, dhe imponimi i tij kërkon kohë. Prandaj, çdo ndëshkim ka dy dimensione - sa i fortë dhe sa i gjatë - dhe ndëshkimi *total* është produkt i të dyjave. Pra, kur teksti thotë se ndëshkimi do të jetë shtatë herë, ai po thotë diçka rreth atij totali. Dhe nga dy dimensionet nga të cilat përbëhet totali, pikërisht njëri mund të mbartë një faktor prej shtatë në çdo mënyrë të kontrollueshme.

Ekziston një kundërshtim i vërtetë, dhe është e vetmja rrugë shpëtimi. Shtatë është idiomatike për plotësi në të gjithë Shkrimin e Shenjtë - "hakmarrja do të merret shtatë herë" në Zanafillën 4:15 nuk është aritmetikë e askujt. Nëse *shtatë herë* në Levitiku 26 është idioma e këtij lloji, do të thotë *plotësisht*, dhe nuk mbart asnjë sasi fare.

Ndiq atë rrugë dhe shiko se ku do të shkojë. Nëse numri është idiomë e pastër, atëherë nuk mat asgjë, dhe katër pohimet nuk janë një sekuencë përshkallëzuese - ato janë e njëjta gjë e thënë katër herë me theks në rritje. Dënimet në vargjet 19, 22, 25 dhe 29 do të ishin katër përshkrime të gjykimit në vend të katër shkallëve ngjitëse.

Pra, ekziston një degëzim, dhe të dyja shtigjet çojnë diku me të cilin mund të punoj. Ose *shtatë herë* është sasiore - në të cilin rast ajo lidhet me një total që ka një dimension kohor, dhe kohëzgjatja është i vetmi dimension në të cilin faktori është i kontrollueshëm - ose nuk është fare sasiore, në të cilin rast Leximi A nuk është një lexim rreth ashpërsisë që shumëzohet. Është një lexim rreth Zotit që thotë se *kjo është serioze* katër herë.

Leximi i intensitetit mbijeton vetëm në atë formë të dytë, më të dobët. Nuk mund të jetë njëkohësisht një shumëzim real dhe një shumëzim i diçkaje të pamatshme.

Pesë: vetëm një nga dy leximet mund të jetë i gabuar.

Ndiqui argumentin katër një hap më tej. Nëse faktori shtatë i bashkëngjitet ashpërsisë, atëherë ai i bashkëngjitet një sasi që askush nuk mund ta përcaktojë, matë ose kontrollojë. Sa i rëndë ishte ndëshkimi më parë? I papërcaktuar. Sa i rëndë më pas? Shtatë herë më shumë. Gjatë çfarë periudhe kohore? Gjithashtu i papërcaktuar - Levitiku 26 nuk i cakton kohëzgjatje asnjërës prej përshkallëzimeve të tij.

Një pohim i ndërtuar në këtë mënyrë nuk mund të dalë i gabuar. Nuk ka asnjë vëzhgim, asnjë datë, asnjë llogaritje që mund ta kundërshtojë ndonjëherë atë. Çfarëdo që t'i ndodhë Izraelit gjatë tre mijë viteve, mund të përshkruhet si shtatë herë diçka.

Tani vendosni leximin e kohëzgjatjes pranë tij. Treqind e nëntëdhjetë vjet, të shumëzuara me shtatë, nga një fillim i deklaruar, japin një vit - dhe ai vit ose është i saktë ose jo. Një lexues armiqësor mund ta kontrollojë atë me një makinë llogaritëse në më pak se një minutë. Ai e nxjerr qafën jashtë.

Një pohim që nuk mund të jetë i gabuar nuk po bën asnjë punë. Kjo nuk është një preferencë për rregullsinë; është ndryshimi midis të thënit diçka dhe të mosthënit asgjë. Nëse *shtatëfishi* është një shumëzim real i një sasi reale, duhet të jetë e mundur në parim të zbulohet se është zbatuar gabimisht. Vetëm një nga këto dy lexime e bën këtë të mundur.

Ekziston një version i keq i këtij argumenti që qëndron një hap larg. Versioni i keq thotë: *leximi i kohëzgjatjes më jep një numër dhe leximi i ashpërsisë jo, prandaj leximi i kohëzgjatjes është i saktë*. Ky nuk është një argument, është një preferencë - dhe është pikërisht ajo që nënkupton një kritik kur thotë se i gjithë sistemi është arsyetim i motivuar. Të duash një përgjigje të caktuar nuk është provë se teksti e ofron një të tillë. Shumë tekste vërtet nuk e japin.

Versioni i mirë është një pretendim se si sillet teksti, jo për atë që do të doja unë.

Shikoni se çfarë i jepet në të vërtetë Ezekielit. Jo "qëndroi aty për një kohë të gjatë". Treqind e nëntëdhjetë ditë, pastaj dyzet ditë - dhe pastaj, në rast se nuk kuptohet pika, një normë konvertimi e qartë: *një ditë për çdo vit*. Zoti e përcaktoi fjalinë dhe më pas i tha profetit se në cilën njësi ta lexonte. Kjo nuk është gjuha e atmosferës. Numra të nxjerrë që saktësisht, me një konvertim të deklaruar të bashkangjitur, lëshohen për t'u numëruar.

Vendoseni këtë pranë Levitikut 26 dhe vini re ekonominë e tij. Ekziston një shumëzues i saktë në një kapitull dhe terma të saktë në një tjetër. Sipas leximit të kohëzgjatjes, çdo numër në lojë takon një numër tjetër dhe funksionon. Sipas leximit të ashpërsisë, shumëzuesi i saktë nuk i prek kurrë termat e saktë - ai vepron në vend të kësaj mbi diçka të pacaktuar, ndërsa 390 dhe 40 qëndrojnë të palëvizshme pas skadimit të tyre të parë.

Kjo nuk është provë. Zoti nuk ka asnjë detyrim t'i bëjë numrat e Tij të përshtatshëm për mua, dhe një argument nga ekonomia është më në fund një argument se si duhet të qëndrojë një tekst i lidhur.

Por kur një lexim lë çdo sasi të deklaruar të papërdorur dhe tjetri i vë të gjitha në punë, kjo ia vlen të vihet re - dhe ndryshe nga versioni i keq, është një pretendim në lidhje me tekstin dhe jo një pretendim në lidhje me preferencat e mia.

Gjashtë: leximi i ashpërsisë mbaron në kapitull përpara se historia të mbarojë pa pendim. Argumentet katër dhe pesë kanë të bëjnë me atë që mund të nënkuptojnë fjalët. Ky ka të bëjë me atë për çfarë shërben ende kapitulli.

Nën leximin e ashpërsisë, Levitiku 26 përshkruan një sekuencë të mbyllur. Katër intensifikime, që përfundojnë me mërgim, dhe më pas kapitulli kthehet në vargjet 40 deri në 42 të mundësia e rrëfimit. Shkalla lëvizëse ndalet. Si një rrëfim i asaj që i ndodhi Izraelit deri në Babiloni, funksionon - dhe pastaj nuk ka asgjë më shumë për të thënë.

Por kushti që nxiti secilën prej këtyre katër përshkallëzimeve ishte një gjë: *ju prapë nuk u kthyet tek Unë*. Dhe ky kusht nuk mbaroi në Babiloni. Shtëpia e Judës nuk është kthyer tek Mesia i saj për dy mijë vjet. Nëse shkas është ende aktiv dhe teksti është ndalur, atëherë Levitiku 26 është një kapitull rreth shekujve të tetë dhe të gjashtë para Krishtit dhe për asgjë që atëherë.

Nën leximin e kohëzgjatjes, ai është ende në proces. Çdo skadim i papenduar prodhon një term të ri, dhe aritmetika e kapitullit vazhdon të funksionojë mbi një komb që ende refuzon.

Pra, pyetja nuk është vetëm se cilin lexim hebraik e lejon — të dy e lejojnë. Por cili

lexim i lë Levitikut 26 me diçka për të thënë rreth dy mijëvjeçarëve të fundit.

Shtatë — dhe ky është ai që e mbaj më fort — leximi vërtetohet nga ajo që prodhon. Të njëjtin pranim bëra në Kapitullin 4, dhe për të njëjtën arsye. Zbatoni shumëzuesin si kohëzgjatje në dy fjalitë e Ezekielit 4 dhe të dyja të përfundojnë në të njëjtin vit, me rrugë të ndryshme, me shumëzues të ndryshëm, nga datat e fillimit tetëqind vjet larg. Nëse Leximi B do të ishte i gabuar, kjo nuk duhet të ndodhte.

Do të preferoja t'ju tregoja atë arsyetim sesa ta fshihja. Është një përfundim për shpjegimin më të mirë, i cili është një formë e vërtetë argumenti dhe më e dobët se prova.

Vini re se si pesë dhe shtatë përputhen së bashku, sepse janë dy gjysma të një operacioni të vetëm. Argumenti pesë thotë se leximi i kohëzgjatjes bën një pohim që mund të dështojë. Argumenti shtatë thotë se kur kryeni kontrollin, ai nuk dështon. Asnjëra gjysmë më vete është e dobët - një pohim i falsifikueshëm nuk është pra i vërtetë, dhe një rezultat me fat nuk vërteton asgjë nëse pohimi nuk mund të kishte dalë kurrë i gabuar që në fillim. Së bashku ato janë thjesht mënyra se si testoni diçka: thoni diçka që mund të jetë e rreme, pastaj shkoni dhe shikoni.

Versionin e atij argumenti që nuk do ta shtyp

Argumenti katër ka një kushëri më të zhurmshëm, dhe dua t'ju tregoj si versionin e mirë ashtu edhe atë të keqin, sepse ndryshimi midis tyre është e gjithë metoda e këtij libri.

Versioni më i zhurmshëm thotë: ende duhet të *administrohet ashpërsi e shumëfishuar*, dhe administrimi kërkon kohë. I vetmi afat që teksti ka dhënë për Judën është dyzet vjet. Pra, dënimi shtatë herë më i keq duhet të zgjasë për dyzet vjet të tjera - dhe kur kjo të mbarojë pa u penduar, shtatë herë më keq përsëri për dyzet vjet të tjera. Përgjatë dy mijë vjetëve kjo është afërsisht pesëdhjetë afate, dhe ashpërsia përfundon në shtatë në fuqinë e pesëdhjetë, një numër me dyzet e dy shifra. Askush nuk mund t'i mbijetojë kësaj. Prandaj, ashpërsia është e pamundur.

Gjysma e parë e kësaj është e saktë, dhe është argumenti i katërt mbi të cilin ndërtohet. Një ndëshkim duhet të administrohet me kalimin e kohës. Ashpërsia nuk mund të qëndrojë pa kohëzgjatje. Ky vëzhgim është ajo që më bën të mendoj se leximi i intensitetit është i paplotë dhe jo thjesht i pamundur.

Gjysma e dytë është vendi ku gjërat shkojnë keq, dhe shkojnë keq në dy vende.

Ka nevojë që transportuesi të jetë *edhe dyzet vjet konkretisht* , dhe asgjë nuk e vërteton këtë.

Levitiku 26 nuk jep asnjë kohëzgjatje. Asnjëherë nga katër përshkallëzimet e tij nuk i është caktuar një kohëzgjatje; ndëshkimet në vargjet 19, 22, 25 dhe 29 thjesht zgjasin deri në përshkallëzimin tjetër. Dikush që mban leximin e intensitetit mund të thotë se ndëshkimi i intensifikuar zgjati për një periudhë të paspecifikuar, dhe teksti nuk e kundërshton atë. Për të këmbëngulur që periudha duhet të jetë dyzet vjet, duhet ta importoj termin e Ezekielit në një kapitull që nuk e përmend kurrë atë - dhe importimi i kornizës sime në pozicionin e kundërshtarit tim është i njëjti gabim si të argumentosh në një rreth, vetëm më mirë i maskuar.

Dhe numri dyzet e dy shifra është pjesa më e dobët e një argumenti të mirë, jo më e forta. Ajo që është në të vërtetë e gabuar me shumëzimin e ashpërsisë së pakufizuar nuk është se numri bëhet i madh. Është se *shtatë herë më keq se shtatë herë më keq se mërgimi* nuk përshkruan një gjendje. Problemi është inkoherenca, jo madhësia - dhe kjo është pikërisht pika që argumenti i katërt tashmë ngre, pa teatralitet.

Ekziston një arsye e tretë, dhe është ajo që e vendosi për mua. Nëse pranoj që ashpërsia e shumëfishuar kërkon një term përsëritës, nuk e kam hedhur poshtë leximin e intensitetit - e kam shndërruar atë në heshtje në një lexim të kohëzgjatjes dhe më pas kam shpallur fitoren. Një kundërshtar që vërtet pohon se *shtatë herë* do të thotë *plotësisht, plotësisht, në një masë të mirë* nuk është i përkushtuar ndaj asnjë termi përsëritës, kështu që reductio nuk e arrin kurrë atë. Ai vetëm mposht një qëndrim që askush nuk e mban. Megjithatë, është e qartë se nëse ndëshkimi shumëzohet "plotësisht", atëherë a mund të shumëzohet "plotësisht" përsëri? Me ose pa pendim, ndëshkimi do të kishte arritur limitin e tij të ashpërsisë.

E parashtrova këtë gjerësisht për një arsye më të madhe se ky argument i vetëm. Një numër i madh bind në mënyrë të pabarabartë me përmbajtjen e tij, dhe shkrimi profetik ka një zakon të gjatë të kërkojë vetëm një. Nëse do t'ju kërkoj të kontrolloni aritmetikën time kudo tjetër në këtë libër, duhet të jem i gatshëm të hedh poshtë llogaritjen që më bën më shumë përshtypje. Ky më bëri përshtypje dhe nuk do ta botoj.

Edhe një zbulim tjetër ndërsa jam këtu. Një draft i mëparshëm i këtij kapitulli argumentonte se Levitiku 26 i kufizon shkallëzimet në katër - vargjet 18, 21, 24, 28 - kështu që ashpërsia nuk mund të shtohet kurrë përtej shtatës në të katërtin. **As kjo nuk ishte në dispozicion për mua. Teksti askund nuk thotë një kufi. Po**

lexoja një kufi në një model, i cili është pikërisht lëvizja që unë e kaloj këtë libër duke i kërkuar njerëzve të tjerë të mos e bëjnë. Është zhdukur.

Nëse rregulli është i pakufizuar, pse ndalet në vitin 2030?

Kjo është pyetja e mbetur, dhe po e ngre para se ta bëjë dikush tjetër.

Nëse Levitiku 26 përcakton një rregull të qëndrueshëm në vend të një liste prej katër ligjesh, atëherë rregulli është ende në fuqi sa herë që një afat skadon pa u penduar. Dënimi i Judës u shumëzua në vitin 70 pas Krishtit dhe përsëri në vitin 350 pas Krishtit. Kur afati aktual skadon në vitin 2030 me Judën ende të pa penduar, pse rregulli nuk aktivizohet thjesht përsëri - viti 1960 shumëzuar me shtatë, 13720 vjet të tjera?

Nuk ka përgjigje aritmetike për këtë. Aritmetika do të vazhdonte me kënaqësi. Përgjigja duhet të vijë nga jashtë aritmetikës, dhe kjo është arsyeja e vetme pse ekziston ky libër: **sekuenca nuk mbaron me përshkallëzime, mbaron me kohë.** Levitiku 26 nuk

përfundon me përshkallëzim. Përfundon, në vargjet 40 deri në 42, me rrëfim dhe një besëlidhje të kujtuar. Shumëzimet nuk janë destinacioni; ato janë ajo që ndodh ndërsa destinacioni refuzohet.

Ajo që argumentojnë Kapitujt 10 deri në 12 është se në vitin 2030 *refuzimi ndalet* - se pasi të skadojë dënimi, ka pesë muaj në të cilët të papenduarit dëbohen, nuk shkatërrohen, dhe pastaj Mesia kthehet dhe rregullimi të cilit i përkiste dënimi merr fund. Një shumëzim tjetër do të kërkonte trembëdhjetë mijë vjet të tjerë të një besëlidhjeje që Perëndia ka thënë se do ta mbajë mend.

Pra, pika e ndalimit nuk lexohet nga kapitulli. Lexohet nga çdo gjë tjetër në këtë libër - tre orë të tjera që bien në të njëjtin vit, numërimi i ditëve përfundon në festat e vjeshtës, sekuenca e festave që Jezusi nuk e ka përfunduar ende. Nëse këto dështojnë, atëherë po, pritja do të ishte 13790 dhe jo 2030.

Pse nuk ishte kurrë ose/ose

Edhe një mendim, dhe është më i dobishmi në kapitull.

E vendosa këtë në fillim si dy lexime konkurruese, A dhe B, dhe ky formulim është mënyra se si zakonisht shtrohet pyetja. Tani mendoj se formulimi është i gabuar dhe argumenti katër është arsyeja.

Një ndëshkim ka dy dimensione - sa i ashpër dhe sa i gjatë - dhe sasia e tij është produkt i të dyjave. Ashpërsia pa kohëzgjatje nuk është një ndëshkim më i lehtë; nuk është aspak ndëshkim, sepse asgjë nuk i imponohet askujt. Kohëzgjatja pa ashpërsi është bosh në të njëjtën mënyrë. Asnjëri dimension nuk ekziston më vetë. Pra, "*shtatë herë ndëshkimi*" nuk ka qenë kurrë një zgjedhje midis shumëzimit të njërit dimension ose tjetrit. Është një pretendim në lidhje me sasinë, dhe sasia bëhet nga të dyja.

Që do të thotë se Leximi A dhe Leximi B nuk janë rivalë. Leximi A përshkruan një dimension të gjësë; Leximi B përshkruan dimensionin në të cilin numri mund të kontrollohet në të vërtetë. Nëse një njeri nuk do të mësojë nga një ndëshkim, zgjatja dhe intensifikimi i tij janë i njëjti akt i një autoriteti të duruar, jo dy teori konkurruese rreth asaj që do të thoshte ai autoritet.

Kjo nuk e zgjidh kundërshtimin. Leximi i kohëzgjatjes duhet të mbajë ende aritmetikën më vetë, dhe është ende Niveli 3 - ju ende po më besoni fjalën time se vitet janë ato me të cilat lidhet shtatë. Por nëse keni hyrë në këtë kapitull i sigurt se Levitiku 26 ka të bëjë me ashpërsinë, vini re se mund të keni plotësisht të drejtë

dhe ky libër ende funksionon. Do të përshkruanit dimensionin që unë nuk po e llogaris. Asgjë në këtë nuk e zhduk dimensionin tjetër.

Çfarë na jep Levitiku 26

- Një shumëzues i deklaruar: **shtatë** . *(Niveli 2 — është në tekst, katër herë.)*
- Një shkaktar i deklaruar: **refuzimi i vazhdueshëm për t'u penduar** . *(Niveli 2.)*
- Një strukturë e deklaruar: **katër përshkallëzime të njëpasnjëshme** . *(Niveli 2.)*
- Shumëzuesi zbatohet për *kohëzgjatjen* e dënimit. *(Niveli 3 — u argumentua më sipër. Leximi nga pakica. Thelbi i këtij libri.)*
- Dhe një shënim mbi vlerën e statusit të pakicës. Shumica lexohet *shtatë herë*. si ashpërsi, dhe e kam thënë me zë të lartë se shumica është gabim - kam argumentuar se ashpërsia dhe kohëzgjatja janë dy dimensione të një madhësie, se vetëm njëri prej tyre mund të mbajë një faktor të kontrollueshëm prej shtatë, dhe se një lexim që shumëzon dimensionin e pamatshëm duhet të shpjegojë se çfarë po shumëzon. Ky është një pretendim më i ngushtë sesa "të gjithë të tjerët gabohen", dhe është i vetmi që më duhet.

Dy fjali nga Ezekieli 4. Një shumëzues nga Levitiku 26. Ky është i gjithë kompleti i mjeteve. Tani numërojmë.

Kapitulli 6 — Ora e Izraelit

Dy fjali, një shumëzues, katër rregulla numërimi. Tani e përdorim orën e parë.

Ku fillon

390 vitet e Ezekielit i përkasin Shtëpisë së Izraelit, mbretërisë veriore - dhjetë fiseve që u shkëputën nën Jeroboamin dhe nuk u kthyen më kurrë.

Sipas interpretimit të argumentuar në Kapitullin 4, vitet e Izraelit shtrihen në të *majtë* të rrethimit të përshkruar në tullë, gjë që në një vijë kohore hebraike nga e djathta në të majtë do të thotë se ata vrapojnë **përpara prej saj** . Dhe pjata e hekurt e shënon atë rrethim si një rrethim që rrethuesi nuk mund ta merrte dot.

Në dokumente ka një rrethim të pasuksesshëm të Jerusalemit. **701 p.e.s.**

Senakeribi, mbreti i Asirisë, doli kundër qyteteve të fortifikuara të Judës dhe i pushtoi ato. Pastaj erdhi në Jerusalem, por nuk e pushtoi. Kapitulli i Dytë i Mbretërve 18–19 dhe Isaia 36–37 e tregojnë historinë nga brenda - haraçi i Hezekisë, fjalimi i Rabshakehut te muri, fjala e Isaisë, engjëlli i Zotit që godet kampin dhe Senakeribi që shkon në shtëpi në Ninive, ku bijtë e tij përfundimisht e vranë në tempullin e perëndisë së tij.

Dokumenti asirian tregon të njëjtën histori nga jashtë, dhe heshtja e tij është më e zhurmshme se të folurit e Biblës. Prizma e Senakeribit, analet zyrtare të shkruara nga skribët e tij, mburret se ka marrë dyzet e gjashtë qytete të rrethuara me mure të Hezekisë dhe se e ka mbyllur vetë Hezekinë në Jerusalem *"si një zog në kafaz"*. Dhe pastaj ndalet. Ai regjistron haraçin e marrë. Nuk e pretendon kurrë qytetin. Një mbret asirian që mori një kryeqytet e tha këtë, më në fund, me numra. Ky përshkroi një kafaz dhe vazhdoi përpara.

Niveli 2. Data përcaktohet në mënyrë të pavarur nga kanuni i eponimit asirian, nga Prizma dhe nga rrëfimi biblik, dhe është po aq e sigurt sa çdo datë në shekullin e tetë para Krishtit. Një pakicë studiuesish propozojnë një fushatë të dytë rreth viteve 688–686 para Krishtit për të zgjidhur një vështirësi në lidhje me moshën e Tirhakahut; shumica i përmbahen një fushate të vetme në vitin 701. Unë po përdor datën e shumicës, e cila është gjithashtu ajo tradicionale.

Një fjalë për atë që *nuk* po e përdor. Mbretëria veriore ra në duart e Asirisë dhe u deportua rreth vitit 722 p.e.s. — Samaria e rrethuar për tre vjet dhe e marrë, popullsia u zhvendos, dhjetë fiset u humbën. Ky është kandidati i dukshëm për fillimin e ndëshkimit të Izraelit dhe nuk është data që përdor unë. Nuk prodhon vitin 2030; 722 p.e.s. + 2730 vjet zbarkon në vitin 2009, i cili nuk është askund. E përmend sepse dua që ju të shihni se unë e di që alternativa ekziston dhe se nuk funksionon, në vend që ta zbuloni ju dhe të pyesni veten.

Fillimi i vitit 701 para Krishtit vjen nga argumenti në Kapitullin 4 - rrethimi i pasuksesshëm, i shënuar nga pllaka e zjarrit - jo nga një kërkim për një datë fillimi që do të jepte përgjigjen që doja. Nëse e keni refuzuar Kapitullin 4, duhet ta refuzoni edhe këtë. Kjo është varësia, e deklaruar.

Mandati i parë

701 p.e.s. + 390 vjet = 311 p.e.s.

(Niveli 1. Në numërimin astronomik: $-700 + 390 = -310$, që është viti 311 para Krishtit.)

Dënimi fillestar i Izraelit skadoi në vitin 311 para Krishtit.

A u pendua Shtëpia e Izraelit në vitin 311 para Krishtit? Jo. Nuk kishte asnjë Shtëpi të Izraelit që të pendohej - dhjetë fiset ishin të shpërndara midis kombeve dhe kishin qenë të shpërndara për katër shekuj. Dënimi skadoi dhe asgjë nuk ndryshoi.

Diçka tjetër po ndodhte në vitin 311 para Krishtit, dhe dua ta trajtoj me kujdes, sepse ky është pikërisht lloji i detajeve që ekzagjerohen në libra si ky.

Çfarë është e vërtetë: Pranvera e vitit 311 p.e.s. është epoka e Epokës Seleucid. Seleuku I e rimori Babilonin dhe epoka që daton nga ai ripushtim u bë kalendari standard i të gjithë Lindjes së Afërt për shekuj me radhë. Në llogaritjen babilonase, të cilën e përvetësuan hebrenjtë, viti i parë fillon më 1 Nisan - 3 Prill, 311 p.e.s.

Dhe hebrenjtë e përvetësuan atë. Ata e quajtën *minyan shtarot*, Epoka e Kontratave. Është sistemi i datimit i përdorur në 1 Makabenjve. Shfaqet në dokumentet ligjore hebraike, në kontratat martesore dhe faturat e shitjes, për më shumë se një mijë vjet. Shumë kohë pasi mbretërit Seleucidë u zhdukën, skribët hebrenj ende i datonin dokumentet e tyre nga viti kur një gjeneral grek hyri në Babiloni.

Atje ka një imazh të vërtetë. Në vitin kur dënimi i Izraelit skadoi pa pendim, populli hebre filloi t'i datonte kontratat e tyre sipas mbretërimit të një mbreti johebre — dhe vazhdoi ta bënte këtë për një mijëvjeçar.

Çfarë nuk është e vërtetë dhe çfarë nuk do të pretendoj: asgjë nuk ndodhi në Jude në vitin 311 para Krishtit. Asnjë betejë, asnjë pushtim, asnjë ndryshim sundimtari. Ptolemeu e kishte marrë rajonin në vitin 312 dhe ishte tërhequr; Antigoni e rimori atë; Paqja e Dinastëve në vitin 311 e la çështjen hapur dhe nuk zgjidhi asgjë në terren. Kontrolli i qëndrueshëm Ptolemeik nuk erdhi deri pas Ipsusit në vitin 301.

Pra, rëndësia e vitit 311 p.e.s. është kalendarike, jo ushtarake. Është një rezonancë interesante dhe nuk është provë. Aritmetika nuk varet prej saj në asnjë mënyrë, dhe nëse Epoka Seleucid do të kishte filluar në një vit tjetër, ora do të funksiononte saktësisht njësoj. E përfshij sepse është goditëse dhe e shënoj sepse goditja nuk është e njëjta gjë me provën.

Shumëzimi

Pa pendim. Zbatohet Levitiku 26.

$$390 \times 7 = \mathbf{2730 \text{ vjet}}$$

(Niveli 1.)

Tani, një pyetje që ka më shumë rëndësi sesa duket: **nga kur?**

Dy mundësi. Ose mandati i shumëzuar fillon nga viti 311 para Krishtit, kur skadoi mandati i parë, ose zëvendëson mandatin origjinal dhe vazhdon të shërbehet që nga rrethimi, viti 701 para Krishtit.

Unë përdor të dytën. Fjalja e shumëzuar fillon që nga viti 701 para Krishtit.

Ja pse. Levitiku 26 nuk thotë "dhe pastaj do të shtoj një ndëshkim të mëtejshëm". Thotë "*Do t'ju ndëshkoj shtatë herë më shumë për mëkatet tuaja*" - të njëjtat mëkate, të ndëshkuara shtatë herë. Objekti i shumëzimit është vetë dënimi, jo një dënim i ri i shtuar atij të vjetrit. Një gjykatës që shumëzon një dënim me shtatë nuk po shton një afat të njëpasnjëshëm; ai po rigjykon për të njëjtën vepër penale. Dhe një dënim vuajtet nga mentesha mbi të cilën varej dënimi origjinal, që për Izraelin është rrethimi i vitit 701 para Krishtit.

Mbaje atë fjalë — *menteshë* . Do të bëjë më shumë punë në kapitullin tjetër sesa këtu, dhe nëse rregulli që po përdor rezulton të jetë dy rregulla të maskuara, ja ku do të më kapnit në sy.

(Niveli 3 — kjo është një zgjedhje interpretuese dhe duhet ta them këtë. Nëse termi i shumëzuar do të vazhdonte përpara nga viti 311 para Krishtit, do të merrnit 311 para Krishtit + 2730 = 2420 pas Krishtit, dhe nuk do të kishte libër. Zgjedhja ka rëndësi dhe unë e kam argumentuar atë në vend që ta supozoj.)

Rezultati

$$\mathbf{701 \text{ p.e.s.} + 2730 \text{ vjet} = 2030 \text{ pas Krishtit}}$$

(Niveli 1. Astronomik: $-700 + 2730 = 2030$.)

Shikoje deri në fund nëse do. Nga viti 701 para Krishtit deri në vitin 1 para Krishtit janë 700 vjet. Një vit tjetër të çon në vitin 1 pas Krishtit. Janë shpenzuar 701 vjet, duke lënë vitin 2029 të llogaritet nga viti 1 pas Krishtit — i cili përfundon në vitin 2030 pas Krishtit.

Dënimi i Shtëpisë së Izraelit, i shumëzuar shtatëfish siç specifikon Levitiku 26, skadon në

2030 .

Një orë nuk vërteton asgjë

E kam fjalën për këtë.

Nëse ky do të ishte i gjithë argumenti, nuk do të kisha shkruar një libër për të. Një zinxhir i vetëm aritmetik nga një datë fillimi e kontestuar përmes një shumëzuesi të kontestuar deri në një vit objektiv është pikërisht ajo që duket nga jashtë përshtatja e kurbës, dhe do të dyshoja për të në duart e dikujt tjetër.

Vini re se sa shumë nga ky kapitull ka qenë Nivel 3 në vend të Nivelit 1. Aritmetika është e thjeshtë.

— 390 herë 7 nuk është një shumë e saktë. Argumentet *janë* të gjitha në zgjedhjet: që pjata shënon një rrethim të dështuar, që ana e majtë do të thotë përpara në kohë, që shumëzuesi zgjat kohëzgjatjen, që termi i shumëzuar rifillon nga fillimi origjinal. Katër gjykime interpretuese, secili i mbrojtshëm, asnjë i sigurt, të gjitha të miat për t'i mbrojtur.

Kjo është arsyeja pse ora e dytë ka kaq shumë rëndësi. Përdor histori të ndryshme, një datë fillimi të ndryshme, një numër të ndryshëm vitesh dhe një numër të ndryshëm shumëzimesh. Ajo ndan vetëm dy gjëra me këtë: të njëjtin kapitull të Ezekielit dhe të njëjtin rregull nga Levitiku.

Nëse leximi është i gabuar, ora e dytë duhet të bjerë diku tjetër krejtësisht.

Kapitulli 7 — Ora e Judës

Fjala e dytë e Ezekielit është më e shkurtër dhe historia e saj është dokumentuar më mirë, sepse përshkon ngjarjet në qendër të Dhiatës së Re.

“Kur t’i kesh përfunduar këto, do të shtrihesh për herë të dytë, por në krahun tënd të djathtë dhe do të mbash paudhësinë e shtëpisë së Judës; unë ta kam caktuar për dyzet ditë, një ditë për çdo vit.” —Ezekieli 4:6

Dyzet vjet. Ana e djathtë.

Sipas leximit të Kapitullit 4, ana e djathtë në një vijë kohore nga e djathta në të majtë do të thotë *më herët* — dyzet vitet e Judës nuk fillojnë përpara nga një rrethim, por **drejt një viti**. Fjala përfundon me një rrethim në vend që të fillojë në një.

Pra, na duhen dyzet vjet që përfundojnë me rrethimin e Jerusalemit. Dhe ka një të tillë, dhe nuk është i panjohur.

Nga kryqëzimi te rrethimi

Jezusi u kryqëzua në Pashkë, më 5 prill të vitit 30 pas Krishtit.

(Niveli 3. Kjo datë rrjedh nga pagëzimi i vitit 26 pas Krishtit dhe një shërbesë trevjeçare e gjysmë, dhe pagëzimi i vitit 26 pas Krishtit rrjedh nga llogaritja minoritare e vitit të pesëmbëdhjetë të Tiberit në Luka 3:1. Do ta trajtoj siç duhet këtë më poshtë, sepse është

hallka e katërt e dobët në këtë libër dhe nuk do ta kaloj pa ju në një fjali të varur.)

Dyzet vjet më vonë, në Pashkë në vitin 70 pas Krishtit, Titi mbylli muret e Jerusalemit.

Koha nuk ishte e rastësishme për tmerrin e asaj që ndodhi. Jozefi përshkruan një qytet të mbushur me pelegrinë të Pashkës kur u mbyllën linjat romake - popullsia e bllokuar brenda ishte një popullsi festive, jo një popullsi rezidente, prandaj zia e bukës që pasoi ishte po aq katastrofike sa ishte. Rrethimi filloi në Pashkë.

Viti 30 + 40 pas Krishtit = Viti 70 pas Krishtit

(Niveli 1.)

Dyzet vjet, Pashkë në Pashkë, nga kryqëzimi në rrethim. Dhe midis tyre, një vendim kombëtar.

Jezusi kishte thënë se për çfarë ishin dyzet vjetët. *“Jerusalem, Jerusalem, që i vret profetët dhe i vret me gurë ata që të janë dërguar! Sa herë desha t’i mbledh bijtë e tu, ashtu si i mbledh pula zogjtë e vet nën krahë, por ju nuk deshët. Ja, shtëpia juaj po ju lihet e shkretë!”* (Mateu 23:37–38.) Dhe në rrugën për në kryq: *“Sepse do të vijnë përmbi ju ditët kur armiqtë tuaj do të ngrenë barrikada kundër jush, do t’ju rrethojnë dhe do t’ju shtrëngojnë nga të gjitha anët, do t’ju shembin përtokë dhe bijtë e tu brenda jush, dhe nuk do të lënë në ju asnjë gur mbi tjetrin, sepse nuk e njohët kohën e vizitës suaj.”* (Luka 19:43–44.)

Dyzet vjet me apostujt që predikonin në oborret e Tempullit. Dyzet vjet me ofertën që qëndron e hapur. Dyzet është numri biblik për një periudhë prove - shkretëtira, përmytja, Jona në Ninive, Moisiu në mal, Zoti në shkretëtirë. Kjo ishte periudha e dyzet e Judës.

Korrigjimin që ta kam borxh

Ja i dyti nga dy gabimet që premtova t’ju tregoj.

Në librin tim të parë shkrova se Tempulli u shkatërrua “gjatë Pashkës, në vitin 70 të erës sonë”. Kjo është e gabuar dhe ia vlen të jemi të saktë në lidhje me atë që ndodhi, sepse versioni i korrigjuar është ai që i nevojitet argumentit në të vërtetë.

Rrethimi filloi në Pashkë - 14 Nisan, rreth mesit të prillit, viti 70 pas Krishtit. Tempulli u dogj më 9 ose 10 Av, afërsisht tre muaj e gjysmë më vonë, rreth javës së parë të gushtit. Jozefi regjistron të dhjetën e Av; Mishnah regjistron të nëntën, dhe tradita hebraike e ka mbajtur të nëntën që atëherë si Tisha B'Av, agjërimin për të dy tempujt.

E kisha shndërruar një rrethim katërmujor në një ngjarje të vetme. Gabim i zakonshëm. Ende i imi.

Por shikoni se çfarë bën korrigjimi. Ora e Judës duhet të llogarisë Pashkën pas Pashkës nëse do të përfundojë në Pashkën e vitit 2030 - dhe rrethimi, jo djegia, është ngjarja e Pashkës. Kryqëzimi në Pashkën e vitit 30 pas Krishtit, rrethimi në Pashkën e vitit 70 pas Krishtit. Dyzet vjet, festë pas feste, pastërti.

Versioni i gabuar i faktit e kishte bërë argumentin më të paqëndrueshëm. Versioni i saktë e bën atë më të ngushtë. Kështu ndodh zakonisht kur kontrollon punën tënde, dhe është argumenti më i mirë që njoh për ta bërë këtë.

Shumëzimi i parë

A u pendua Juda deri në vitin 70 pas Krishtit? Qyteti ra, Tempulli u dogj, flijimet pushuan dhe nuk kanë rinisur kurrë. Kombi nuk iu drejtua Mesias së tij.

Levitiku 26 zbatohet.

$$40 \times 7 = \mathbf{280 \text{ vjet pas Krishtit } 70 + 280 = 350 \text{ pas Krishtit}}$$

(Niveli 1.)

Dhe këtu, përsëri, kam diçka për të korigjuar në vend që të pretendoj.

Aty afër ka një ngjarje të vërtetë. Kryengritja hebraike kundër Konstancius Galit shpërtheu në **vitin 351**, jo në vitin 350 — Gali u bë Cezar në mars të vitit 351, kryengritja pasoi dhe Ursicynusi e shtypi me forcë, duke shkatërrua Diocazearinë (Sepforin) dhe duke shkatërruar Tiberiadin dhe Lidën.

Kjo është ngjitur. Nuk është e saktë, dhe unë do ta quaj ngjitur në vend që ta rrumbullakos në një rezultat. Asgjë specifike nuk është dëshmuar në vetë vitin 350 pas Krishtit. Mund të arrija në 351 duke rregulluar një datë fillimi ose duke numëruar gjithëpërfshirëse aty ku kam numëruar ekskluzivisht diku tjetër, dhe nuk do ta bëj, sepse në momentin që filloj të shtyj konvencionet për të krijuar një rezonancë, kam ndaluar së bëri aritmetikë dhe kam filluar të bëj diçka tjetër.

Aritmetika nuk ka nevojë për të. Viti 350 pas Krishtit është një pikë referimi në një zinxhir, jo një provë. Zinxhiri është në rregull nëse nuk ka ndodhur asgjë atë vit.

Shumëzimi i dytë

Ende asnjë pendim. Pra, rregulli zbatohet përsëri - dhe kjo është faza e katërt e përshkallëzimit që përshkruan Levitiku 26, e fundit në kapitull.

Këtu dua të ndryshoj mënyrën se si shkruhet zakonisht kjo, përfshirë edhe nga unë.

Mënyra natyrale për të shkruar hapin tjetër është $280 \times 7 = 1960$. Kjo është e saktë, dhe ngre një kundërshtim të dukshëm: 280 duket si një numër i zgjedhur sepse të çon aty ku dëshiron të shkosh.

Por 280 nuk është një numër i pavarur. Është 40×7 . Pra, shumëzimi i dytë është:

$$40 \times 7 \times 7 = \mathbf{40 \times 7^2 = 1960 \text{ vjet}}$$

Dënimi fillestar dyzetvjeçar i Judës, i shumëzuar me shtatë **dyfish mbi**.

Ky nuk është një ripohim kozmetik. Levitiku 26 nuk përshkruan një shumëzim të vetëm; ai përshkruan një *seri* prej tyre, me katër faza të thella, secila e shkaktuar nga i njëjti refuzim i vazhdueshëm. Një fjali që ka kaluar nëpër dy faza të atij përshkallëzimi është fjalia origjinale e shumëzuar me shtatë në katror. E shkruar si 40×7^2 , garancia e Levitikut është e dukshme në vetë shprehjen. E shkruar si 280×7 , duket si një numër arbitrar që merr një shtytje arbitrare.

E njëjta aritmetikë, me origjinën e saj në faqe.

Viti 70 pas Krishtit + 1960 vjet = viti 2030 pas Krishtit

(Niveli 1.)

Një rregull apo dy? — pyetja kryesore

Tani shikojeni me kujdes spirancën, sepse ky është vendi ku një lexues i vëmendshëm duhet të shtrijë dorën për një stilolaps.

i Izraelit filloi që nga viti 701 para Krishtit — *fillimi* i dënimit të saj origjinal. Mandati i Judës filloi që nga viti 70 pas Krishtit — *fundi* i dënimit të saj. Dënimi i saj filloi në kryqëzim në vitin 30 pas Krishtit.

Thuaje qartë: këto duken si dy rregulla të ndryshme. Dhe nëse janë dy rregulla të ndryshme, të zgjedhura sepse secila prej tyre ndodh të prodhojë vitin 2030, atëherë ky libër po bën pikërisht atë që akuzon të gjithë të tjerët se po bëjnë. Shqyrto alternativën dhe shiko sa shumë varet nga kjo. Izraeli që nga fundi i mandatit të tij është $311 \text{ p.e.s.} + 2730 = 2420 \text{ e.s.}$ Juda që nga fillimi i mandatit të saj është $30 \text{ e.s.} + 1960 \text{ e.s.}$

= Viti 1990 pas Krishtit. Asnjëra nuk ka mbijetuar. Të dyja orët janë të ndjeshme ndaj spirancës, dhe unë zgjedha spirancën që funksionon në secilin rast.

Pra, ju kam borxh një rregull që është vërtet një rregull.

Ja ku është. **Termi i shumëzuar shërbehet përpara rrethimit - në të dyja rastet.** Rrethimi është mentesha. Është gjëja që Ezekieli vizatoi mbi tullë dhe ndërtoi rreth e rrotull muret e tij të rrethimit dhe vendosi pllakën e hekurt përpara, dhe ajo ndodhet në qendër të të gjithë tabelës. Rrethimi i Izraelit është në vitin 701 p.e.s. Rrethimi i Judës është në vitin 70 pas Krishtit. Të dyja fjalitë e shumëzuara vazhdojnë përpara nga rrethimi që u përket atyre.

Ajo që ofrojnë të dyja palët nuk janë dy rregulla. Është vendi ku ndodhet dënimi *origjinal i secilit komb* në lidhje me rrethimin e tij - dhe pikërisht për këtë shërbente trupi i Ezekielit. Ana e majtë, Izraeli: 390 vitet e saj shtrihen në të majtë të rrethimit

në një vijë kohore nga e djathta në të majtë, kështu që ata ecin përpara prej tij, dhe rrethimi i saj është për këtë arsye në *fillim* të mandatit të saj. Ana e djathtë, Juda: 40 vitet e saj shtrihen në të djathtë, kështu që ata vrapojnë drejt një rrethimi, dhe rrethimi i saj është për këtë arsye në *fund* të mandatit të saj.

Një rregull për shumëzimin — shërbejeni nga rrethimi. Një rregull për gjeometrinë — ana tregon se në cilin fund të afatit origjinal ndodhet rrethimi. Rrethimi i Izraelit e hap fjalinë e tij; rrethimi i Judës e mbyll të sajën. Kjo është arsyeja pse viti 701 p.e.s. është fillimi i një numërimi dhe viti 70 i erës sonë është fillimi i tjetrit, dhe nuk është një konventë që e ndryshova në gjysmë të rrugës.

Dy shënime rreth kësaj.

Nuk është një pretendim se koha ecën prapa. Dyzet vitet e Judës ecën përpara si të të gjithëve të tjerëve - nga viti 30 deri në vitin 70 të erës sonë. Anët kanë të bëjnë me vendosjen në një diagram, jo me drejtimin në të cilin jetohen vitet. Pasi afati fillestar skadon pa u penduar, afati i ri vuhet përpara nga mentesha, sepse ky është i vetmi drejtim në të cilin mund të vuhet një dënim.

Dhe kjo e bën Kapitullin 4 të mbartë më shumë sesa një orë më parë. Leximi majtas dhe djathtas ishte tashmë varësia më e madhe interpretuese në këtë libër. Tani ai ofron spirancat, si dhe drejtimet. Nëse ato anë nuk nënkuptojnë asgjë më shumë sesa *veriu* dhe *jugu* - gjë që është një gjë krejtësisht e arsyeshme për t'u menduar, dhe e thashë këtë në Kapitullin 4 - atëherë ora e Judës nuk ka asnjë arsye parimore për të filluar në vitin 70 pas Krishtit në vend të vitit 30 pas Krishtit, dhe viti 30 pas Krishtit jep vitin 1990. E gjithë struktura varet nga ai detaj i vetëm se ku shtrihej një profet. E pohoj në një fjali të vetme, në mënyrë që askush të mos gërmojë për të.

Pashka e vitit 70 pas Krishtit plus 1960 vjet është **Pashka e vitit 2030** .

Dy orë, pa hyrje të përbashkëta

Vendosini ato krah për krah.

	Shtëpia e Izraelit	Shtëpia e Judës
Dënimi (Ezekieli 4)	390 vjet	40 vjet
Filloni	701 para Krishtit	Viti 30 pas Krishtit
Drejtimi nga rrethimi	përpara (ana e majtë)	drejt saj (ana e djathtë)
Mandati i parë skadon	311 para Krishtit	Viti 70 pas Krishtit

Shumëzimet	një	dy
Term i shumëzuar	$390 \times 7 = 2730$	$40 \times 7^2 = 1960$
Vazhdon nga	701 para Krishtit	Viti 70 pas Krishtit
Skadon	Viti 2030 i erës sonë	Viti 2030 i erës sonë

Shikoni se çfarë *nuk* ndajnë këto dy kolona.

Fjali të ndryshme — 390 dhe 40, asnjëra prej të cilave nuk rrjedh nga tjetra. Data të ndryshme fillimi, shtatë shekuj larg njëra-tjetrës, të përcaktuara nga ngjarje historike krejtësisht të ndryshme me argumente krejtësisht të ndryshme. Drejtime të ndryshme në vijën kohore. Numra të ndryshëm shumëzimesh — një dhe dy. Terma të ndryshëm përfundimtarë — 2730 vjet dhe 1960 vjet.

Ata ndajnë pikërisht dy gjëra: kapitullin e Ezekielit që i cakton ato dhe rregullin nga Levitiku që i shumëfishon ato.

Dhe ato skadojnë në të njëjtin vit.

Në Kapitullin 3 thashë se një sistem që përshekruan diçka reale tenton të prodhojë rezultate që nuk i kishte si qëllim. Ky është i pari prej tyre. Mund të kisha zgjedhur datën e fillimit të Judës për ta bërë këtë të funksionojë - por nuk e zgjodha unë, kryqëzimi e zgjodhi, dhe dyzet vjet deri në rrethim janë thjesht ajo që ju jep historia. Konvergjencia është ose rastësi ose është vetë gjëja.

Një rastësi është e mbijetueshme. Kapitulli 9 ka dy orë të tjera.

Para se të vazhdojmë: hallka e katërt e dobët

Ju thashë se kishte katër vende ku do ta shënoja argumentin tim si të dobët. Kapitulli 2 kishte kalendarin. Kapitulli 4 kishte leximin majtas dhe djathtas. Kapitulli 5 kishte leximin e kohëzgjatjes së Levitikut 26. Ja ku është i katërti, dhe i përket këtij kapitulli sepse ora e Judës fillon me të.

Data e kryqëzimit në vitin 30 pas Krishtit varet nga një qëndrim shkencor i pakicës.

Zinxhiri është kështu. Luka 3:1 e daton shërbesën e Gjonit, dhe për këtë arsye pagëzimin e Jezusit, në vitin e pesëmbëdhjetë të Tiberit Cezar. Jezusi ishte rreth tridhjetë vjeç (Luka 3:23). Shërbesa zgjati tre vjet e gjysmë, përmes katër Pashkëve (Gjoni 2:13, 5:1, 6:4, 11:55). Pra: viti i pesëmbëdhjetë i Tiberit, plus tre vjet e gjysmë, jep kryqëzimin.

Gjithçka ndizet kur ishte viti i pesëmbëdhjetë i Tiberit.

Llogaritja e shumicës llogaritet nga vdekja e Augustit më 19 gusht të vitit 14 pas Krishtit — data kur Tiberi u bë perandor *i vetëm*, dhe data nga e cila Taciti, Suetoni dhe Dio llogarisin mbretërimin e tij. Kjo e vendos vitin e pesëmbëdhjetë në fund të vitit 28 ose fillim të vitit 29 pas Krishtit, dhe kryqëzimin rreth vitit 32 ose 33 pas Krishtit. Ky është qëndrimi mbizotërues dhe mbahet nga shumica e historianëve dhe shumica e studiuesve të Dhiatës së Re. Edhe një herë, shumica është gabim.

Llogaritja e pakicave fillon nga bashkë-regjenca e Tiberit — dhënia e autoritetit të barabartë mbi provincat e bërë rreth viteve 11 deri në 13 pas Krishtit, e përshkruar nga Velleius Paterculus, i cili ishte gjallë në atë kohë. Kjo e vendos vitin e pesëmbëdhjetë rreth vitit 26 pas Krishtit dhe kryqëzimin në vitin 30 pas Krishtit.

Unë përdor llogaritjen e pakicës. Ajo jep vitet 26 dhe 30 të erës sonë.

Brenda kësaj vartësie ka edhe një vartësi të dytë, dhe i përket këtu dhe jo një shënimi në fund të faqes. Shërbesa tre-vjeçare e gjysmë mbështetet në numërimin e katër Pashkëve në ungjillin e Gjonit. Tre prej tyre janë të qarta - 2:13, 6:4 dhe 11:55 të gjitha e emërtojnë Pashkën. E katërta, Gjoni 5:1, thotë vetëm "një festë e Judenjve", pa nyjën shquese, dhe një numër i konsiderueshëm studiuesish e lexojnë atë si ndonjë festë tjetër; Pentekosti dhe Tabernakujt propozohen të dyja zakonisht. Pra, leximi i Pashkëve me katër është gjithashtu bartës i ngarkesës, dhe është i diskutueshëm.

Të dyja janë të mbrojtshme. Luka po shkruante për një audiencë provinciale në provincat lindore, ku autoriteti i Tiberit ishte ushtruar që nga bashkë-regjenca; një vit i pesëmbëdhjetë i llogaritur nga granti provincial do të kishte qenë i kuptueshëm për Teofilin. Dhe data e vitit 30 pas Krishtit ka mbështetje të konsiderueshme, duke përfshirë një të mërkurë, 14 Nisan, që përputhet me kronologjinë e javës së pasioneve.

Por do t'ju them se çështja është zgjidhur, sepse është, por një lexues që kontrollon do të zbulojë se shumica është kundër meje brenda rreth dhjetë minutash.

Ja çfarë ndodh me të. Nëse kryqëzimi do të ishte në vitin 33 pas Krishtit dhe jo në vitin 30 pas Krishtit, dyzet vitet e Judës do të shtriheshin deri në vitin 73 pas Krishtit dhe jo në vitin 70 pas Krishtit - dhe viti 73 pas Krishtit nuk është një rrethim i Jerusalemit për Pashkën; është rënia e Masadës. Ora nuk do të mbyllej. **Ora e Judës kërkon datën e vitit 30 pas Krishtit.**

Ora e Izraelit nuk e bën këtë. Ajo është e ankoruar në vitin 701 para Krishtit dhe nuk prek asnjë nga këto.

Pra, nga dy fjalitë e mia, njëra varet nga një kronologji e kontestuar dhe tjetra jo, dhe ato prapë përfundojnë në të njëjtin vit. Kjo ia vlen diçka. Nuk ia vlen të pretendosh se ajo e kontestuar nuk është e kontestuar.

Ky është kompleti i plotë për Pjesën II: kalendari në Kapitullin 2, leximi majtas dhe djathtas në Kapitullin 4, leximi i kohëzgjatjes në Kapitullin 5 dhe kronologjia e Dhiatës së Re këtu - që në të vërtetë janë dy lidhje, llogaritja e Tiberit dhe leximi i katër Pashkëve, dhe të dyja përmbajnë datën e fillimit të Judës.

Këto janë vendet ku duhet të shtypësh nëse do ta prishësh këtë libër.

Pjesa II mbaron këtu. Kapitulli 8 merr përsipër shtatëdhjetë javët e Danielit - korniza mbi të cilën varen datat e afërta. Pastaj Pjesa IV vendos dy orë të tjera në punë dhe pyet se sa të pavarura janë në të vërtetë secila prej të katërve.

PJESA III — SHTATËDHJETË JAVËT

Korniza mbi të cilën varen datat e afërta.

Kapitulli 8 — Shtatëdhjetë Javët e Danielit

Gjithçka deri më tani është ndërtuar nga dy kapituj: Ezekieli 4, i cili cakton fjalitë, dhe Levitiku 26, i cili i shumëzon ato. Të dy japin një vit.

Ky kapitull është ndryshe. Danieli 9 nuk prodhon vitin 2030 dhe nuk do të pretendoj se e prodhon. Ajo që prodhon është kuadri që i bën datat e afërta të kuptueshme - ku ndodhemi në një sekuencë të dekretuar, pse ende na takojnë tre vjet e gjysmë dhe pse shtrëngimi shtatëvjeçar që pret shumica e botës së krishterë është një dyfishim i diçkaje që tashmë ka ndodhur gjysmë.

Nëse Kapitulli 6 dhe 7 ju tregojnë vitin, ky kapitull ju tregon formën.

Gjithashtu përmban vargun e vetëm më të keqinterpretuar në literaturën profetike, dhe rreth dy të tretat e kohës do t'i kushtoj pak kohë, sepse gjithçka që shumica e njerëzve besojnë në lidhje me fundin e kohës mbështetet në një fjali të lexuar në një mënyrë të veçantë.

Ja e gjithë profecia. Lexojeni përpara se të them diçka rreth saj.

24 *"Shtatëdhjetë javë janë caktuar për popullin tënd dhe qytetin tënd të shenjtë, për të përfunduar shkëljen, për t'i dhënë fund mëkatit, për të bërë shlyerjen për paudhësinë, për të sjellë drejtësi të përvetshme, për të vulosur vizionin dhe profecinë dhe për të vajosur më të shenjtin.*

25 *Pra, duhet ta dini dhe ta dalloni se që nga dalja e një dekreti për të restauruar dhe rindërtuar Jerusalemin deri te Mesia, Princi, do të ketë shtatë javë dhe gjashtëdhjetë e dy javë; ai do të ndërtohet përsëri, me shesh dhe hendek, madje edhe në kohë të vështira.*

26 *Pastaj, pas gjashtëdhjetë e dy javëve, Mesia do të shfaroset dhe nuk do të ketë asgjë, dhe populli i princit që do të vijë do të shkatërrojë qytetin dhe shenjtëroren. Fundi i tij do të vijë me një përmbytje; deri në fund do të ketë luftë; shkretimet janë caktuar.*

27 *Dhe ai do të konfirmojë një besëlidhje me shumë njerëz për një javë, por në mes të javës do t'i japë fund flijimit dhe ofertës së grurit; dhe mbi krahun e neverisë do të vijë ai që shkreteton, derisa një shkatërrim i plotë, ai që është dekretuar, të derdhet mbi atë që shkreteton.*

— Danieli 9:24–27

Javët janë shtatë

Një çështje fjalori para çdo gjëje tjetër, sepse anglishtja e fsheh atë.

Fjala e përkthyer *javë* është שָׁבִיעַ (*shavia*), dhe nuk do të thotë një javë ditësh. Do të thotë **shtatë** — një njësi prej shtatë, çfarëdo që të numërohet. Hebraishtja ka një Sabat ditësh dhe një Sabat vitesh; Levitiku 25 ndërton një ekonomi të tërë mbi cikle shtatëvjeçare, dhe Danieli sapo ka lexuar Jeremian rreth shtatëdhjetë viteve të mërgimit, të cilat 2 Kronikave 36:21 i shpjegon si vendi që po shlyen *vitet e pambajtura të sabatit* .

Pra, shtatëdhjetë e shtatë janë shtatëdhjetë e shtatë vjet: **490 vjet** . Ky interpretim nuk është i diskutueshëm. Ai mbahet në të gjithë spektrin interpretues, nga njerëz që bien dakord për pothuajse asgjë tjetër në këtë fragment.

Tabela e rezultateve: gjashtë gjëra që duhet të ndodhin

Vargu 24 është pjesa që pothuajse askush nuk e lexon me kujdes, dhe është pjesa që vendos nëse shtatëdhjetë javët kanë mbaruar apo jo.

Gjashtë gjëra janë të dekretuara të përmbushen brenda tyre:

Goli	Statusi
1 për të përfunduar shkeljen	bërë në kryq
2 për t'i dhënë fund mëkatit	bërë në kryq
3 për të bërë shlyerje për paudhësinë	bërë në kryq
4 për të sjellë drejtësi të përhjetshme	i diskutueshëm — shih më poshtë
5 për të vulosur vizionin dhe profecinë	jo ende
6 për të vajosur më të shenjtën	jo ende

Pikat nga një deri në tre janë vepra e Kalvarit dhe nuk mendoj se një i krishterë mund t'i lexojë ndryshe. *“Tani, një herë në mbarim të shekujve, Ai u shfaq për të hequr mëkatit me anë të flijimit të Vetvetes”* (Hebrenjve 9:26). Shlyerja u bë. Shkelja u krye. Ky është ungjilli.

Pikat pesë dhe gjashtë qartësisht nuk kanë ndodhur. Vegimi dhe profecia nuk janë vulosur - ne ende i lexojmë ato, ende debatojmë rreth tyre, ende shkruajmë libra si ky. Dhe asnjë shumë i shenjtë nuk është vajosur.

Pika e katërt është ajo që nuk do të renditet me kujdes. *Sillni drejtësinë e përhjetshme* që filloi në kryq në kuptimin që një drejtësi jo e jona u vu në dispozicion; ajo nuk ka mbërritur në kuptimin që bota është e mbushur me të. Komentuesit janë të ndarë. Unë e konsideroj atë si të filluar dhe jo të përmbushur, dhe e shënoj në vend që ta numëroj në kolonën që më ndihmon.

Ja pse ka rëndësi tabela e rezultateve. Nëse shtatëdhjetë javët u përfunduan në shekullin e parë, atëherë vizioni dhe profecia janë vulosur dhe më e shenjtja është vajosur, dhe asnjëra nuk është e vërtetë. Nëse ato rrjedhin vazhdimisht nga dekreti, ato kanë mbaruar shumë kohë më parë me një të tretën e qëllimit të tyre të paplotësuar. Diçka në sekuencë është e papërfunduar - dhe ky nuk është një përfundim që po e importoj, është ajo që vargu 24 kërkon nga kushdo që e lexon.

Dekreti dhe 483 vitet

Vargu 25 jep pikën e fillimit: *“që nga dalja e një dekreti për restaurimin dhe rindërtimin e Jerusalemit”*.

Katër dekrete persiane propozohen si kandidatë dhe vetëm njëri prej tyre i përshtatet përshkrimit. Kiri në vitin 538 p.e.s. autorizoi rindërtimin e tempullit, jo të qytetit. Dari në vitin 520 konfirmoi të njëjtën punë në tempull. Artakserksi në vitin

445 autorizoi Nehemian të rindërtonte muret - një dekret në lidhje me fortifikimin, i lëshuar një kupëmbajtësi.

Dekreti i Artakserksit drejtuar Ezrës, në vitin e shtatë të mbretërimit të tij, është ai që përputhet me fjalët. Ai autorizon restaurimin, financon shërbimin në tempull, emëron magjistratë dhe gjyqtarë dhe rivendos ligjin e Perëndisë si ligjin e vendit - restaurimin e një sistemi politik, jo thjesht riparimin e punimeve me gurë. Ezra 7 e regjistron atë.

Ky libër e daton atë dekret në vitin 458 p.e.s. , dhe Shtojca E përcakton pse viti 457 p.e.s. është alternativa e zakonshme dhe çfarë e bën ndryshimin. Të dyja janë të mbrojtshme; ndarja vjen nga fakti nëse i llogaritni vitet e mbretërimit persian sipas konventës së vitit të ngjitjes dhe nga fakti nëse llogaritni nga një vit i ri pranveror apo vjeshtor. Unë përdor vitin 458 dhe e them këtë në vend që ta paraqes si të përcaktuar.

Tani numërimi:

7 javë × 7	49 vjet	458 p.e.s. → 409 p.e.s.
62 javë × 7	434 vjet	409 p.e.s. → 26 pas Krishtit
69 javë × 7	483 vjet	458 p.e.s. → 26 pas Krishtit

(Aritmetika e Nivelit 1, e llogaritur në vite astronomike në mënyrë që viti zero që mungon të mos jetë i përshtatshëm: -457)

+ 483 = 26. Rruga e gjatë: nga viti 458 para Krishtit deri në vitin 1 para Krishtit është 457 vjet, edhe një vit arrin në vitin 1 pas Krishtit, duke lënë edhe 26 vjet për të ecur.)

Shtatë javët e para kanë një referencë të qartë: vargu 25 thotë se qyteti “do të rindërtohet përsëri, me shesh dhe hendek, edhe në kohë fatkeqësie” dhe dyzet e nëntë vjet rindërtimi nën kundërshtim është pikërisht ajo që përshkruajnë Ezra dhe Nehemia.

Mesia Princi — vajosja, jo lindja

Gjashtëdhjetë e nëntë javët zgjasin “deri te Mesia Princi”. Deri kur, saktësisht? Ai lindi, Ai u pagëzua, Ai hyri në Jerusalem, Ai u kryqëzua. Cila javë e mbyll numërimin?

Titulli e vendos. **Mesia** — מָשִׁיחַ (*mashiach*) — do të thotë *i vajosur* . Terminali lindje. Është një vajosje. nuk është

Jezusi u vajos në pagëzimin e Tij, kur Fryma zbriti mbi Të, dhe Dhiata e Re e thotë këtë me ato fjalë. Pjetri, duke predikuar në shtëpinë e Kornelit: *"Ju e dini për Jezusin e Nazaretit, se si Perëndia e vajosi Atë me Frymën e Shenjtë dhe me fuqi"* (Veprat 10:38). Dhe vetë Jezusi në sinagogën e Nazaretit, duke lexuar me zë të lartë Isainë dhe duke e zbatuar atë për Vetën atë ditë: *"Fryma e Zotit është mbi mua, sepse Ai më vajosi"* (Luka 4:18).

Pra, gjashtëdhjetë e nëntë javët mbarojnë në Jordan, në vitin 26 pas Krishtit, kur Mesia u vajos dhe u paraqit. Luka 3:1 e daton këtë ngjarje në vitin e pesëmbëdhjetë të Tiberit, dhe Kapitulli 7 ju ka thënë tashmë qartë se ky libër përdor llogaritjen e pakicës për atë vit të pesëmbëdhjetë dhe se shumica e vendos atë dy vjet më vonë. Kjo dobësi i përket këtij kapitulli po aq sa Kapitullit 7, dhe unë nuk do ta lë të mos përmendet në kapitullin që prek më shumë.

"Pas gjashtëdhjetë e dy javëve" - hendeku i parë, dhe është i vogël

Vargu 26 hapet: *"Pastaj, pas gjashtëdhjetë e dy javëve, Mesia do të shkatërrohet."*

Lexojeni shpejt, kjo thotë se kryqëzimi ndodh në fund të javës së gjashtëdhjetë e nëntë. E lexuar siç është shkruar, thotë diçka më të lirshme dhe më të dobishme: **pas**. Jo në. Jo në javën e fundit. Pas.

Hebraishtja ka mënyra për të thënë *menjëherë*, dhe kjo nuk është njëra prej tyre. Fjala është një parafjalë e sekuencës dhe e le intervalin të pashprehur.

Kjo ka rëndësi sepse intervali nuk ishte asgjë. Mesia u vajos në vitin 26 pas Krishtit dhe u ndërpre në Pashkën e vitit 30 pas Krishtit - tre vjet e gjysmë shërbesë publike midis dy ngjarjeve, katër Pashkë, të gjithë Ungjijtë.

Vini re se çfarë bëjnë vargu 25 dhe vargu 26 midis tyre. Vargu 25 llogaritet **si** një ngjarje dhe e llogaritet saktësisht: 483 vjet, deri në vajosje. Vargu 26 më pas raporton një ngjarje të dytë dhe e bashkon atë me të parën me një fjalë të pacaktuar. **Numri është i saktë dhe lidhësi është i hapur, dhe secila po bën saktësisht atë që thotë.** Asgjë këtu nuk është e tepruar. Një libër që pretendonte se shtatëshat ishin elastike do të duhej të përgjigjej për 1260 ditët më vonë; një libër që vëren se "*pas*" nuk është një matje nuk ka pretenduar asgjë në lidhje me shtatëshat.

Mbajeni këtë dallim. Ai kthehet në Kapitullin 11 në një formë tjetër.

Dy burra në një varg

Çdo gjë në këtë libër që ka të bëjë me javën e shtatëdhjetë të Danielit

përqendrohet në një varg të vetëm dhe në një pyetje që vargu nuk përgjigjet kurrë drejtpërdrejt: **kush është "ai"?**

"Dhe ai do të konfirmojë një besëlidhje me shumë njerëz për një javë, por në mes të javës do të ndalojë flijimin dhe ofertën e grurit; dhe mbi krahun e neverisë do të vijë ai që shkregon, derisa një shkatërrim i plotë, ai që është dekretuar, të derdhet mbi atë që shkregon." — Danieli 9:27

Lexojeni si një njeri i vetëm dhe do të kuptoni interpretimin që u është mësuar shumicës së të krishterëve: një antikrisht që po vjen nënshkruan një traktat shtatëvjeçar me Izraelin, e thyen atë pas tre e një...

gjysmë viti, ndalon flijimet në një tempull të rindërtuar dhe vendos neverinë. Çdo element i linjës kohore popullore të kohërave të fundit është ndërtuar mbi këtë interpretim të kësaj fjalie të vetme.

Lexojeni si dy burra dhe do ta kuptoni atë që argumenton ky libër: Mesia konfirmon besëlidhjen dhe i jep fund sistemit të flijimeve duke e përmbushur atë, dhe një figurë e dytë - shkretuesi - shfaqet në gjysmën e fundit të vargut.

Pra, e gjithë struktura mbështetet në vendin ku dhe nëse ndryshon subjekti. Ja tre teste, dhe të treja janë gjëra që mund t'i kontrollojë në vetë tekstin në vend që t'i merrni nga unë.

Testi një — gramatika shënon ndryshimin

Shikoni se si të dy gjysmat i referohen subjekteve të tyre.

Gjysma e parë nuk ka asnjë aktor të emëruar. Dy folje në vetën e tretë, të dyja me kryefjalën brenda foljes: **וְהָיָה** (*vehigbir*), “dhe ai do të bëjë të fortë”, dhe **וְהָיָה** (*jashbit*),

“ai do të pushojë.” Pa emër. Lexuesi pritet të çojë përpara një temë nga vargu 26.

Pastaj gjysma e dytë ndalon së bëri këtë. Ajo furnizon një aktor: **מֶשׁוֹמֵם** (*meshomem*), një pjesore

— “ai që shkreteton”, një shkretues. Dhe e bën përsëri në fund fare me **שׁוֹהֵם** (*shohem*).

Ky është një sinjal i vërtetë strukturor dhe është e lehtë të mos vihet re në anglisht. Hebraishtja nuk fut një emër të ri për një kryefjalë që është tashmë në funksion. Ju mbani një kryefjalë të nënkuptuar për sa kohë që ajo mbetet e njëjtë dhe ju emërtoni një të re kur ajo ndryshon. Vargu vazhdon me një “ai” të paemërtuar dhe pastaj emërton dikë.

Kjo në vetvete nuk të tregon se *kush* është personi pa emër. Të tregon se burri në fund të vargut nuk është thjesht burri në fillim të tij që vazhdon.

Testi i dytë — folja e besëlidhjes është folja e gabuar për të bërë një besëlidhje

Hebraishtja ka një idiomë standarde për të hyrë në një besëlidhje, dhe nuk është ajo që përdor Danieli.

Shprehja e zakonshme është **וְיָרַת בְּרִית** (*karat berit*), “të bësh një besëlidhje” — fraza e përdorur kur Perëndia bën një besëlidhje me Noeun, me Abrahamin, në Sinai, me Davidin. Shfaqet në të gjithë Dhiatën e Vjetër. Nëse Danieli donte të

thoshte që dikush *bën* një besëlidhje, kjo është fraza që është gati për t'u përdorur.

Ai nuk e përdor. Ai shkruan **יֵרֵב־בֶּן יִרְבָּגָה** — Hifili i **גַּבְרִי** (*gabar*), kuptimi i së cilës është të jesh i fortë, të triumfosh, të bëhesh i fuqishëm. Në shkakun do të thotë të forcosh, të përforcosh, të bëhesh i vendosur.

Ti nuk e forcon diçka që ende nuk ekziston. Folja supozon një besëlidhje që është tashmë në fuqi dhe përshkruan dikë që e bën atë të fortë - që është një përshkrim i asaj që bëri Mesia me besëlidhjen që Perëndia kishte bërë tashmë, dhe një mënyrë e çuditshme për të përshkruar një traktat shtatëvjeçar që nënshkruhet për herë të parë.

Vini re gjithashtu se me kë është besëlidhja: **יְהוָה אֱלֹהֵינוּ** (*la-rabbim*), "me shumë njerëz". Kjo frazë nuk është

neutral. Është fjalori i Shërbëtorit të Isaisë, i cili *“do të justifikojë shumë veta”* dhe *“do të mbajë mëkatën e shumë vetave”* (Isaia 53:11-12) - dhe është fjalori që Jezusi përdori në tryezë: *“ky është gjaku im i besëlidhjes, i cili derdhet për shumë veta për faljen e mëkateve”* (Mateu 26:28). Besëlidhje, e derdhur, për shumë veta. Ai po citon këtë varg.

Testi i tretë — burri në fund të vargut është burri mbi të cilin bie gjykimi

Kjo është më e forta nga të treja në anglisht, dhe vjen me një kusht që do ta them në fund në vend që ta varros.

Ndiq klauzolën e fundit deri në fund të saj. Shkatërrim — *“një shkatërrim i plotë, një shkatërrim i dekretuar”*
— **derdhet mbi atë që shkreteton.**

Kushdo që të jetë subjekti i pjesës së dytë, ai është personi mbi të cilin bie shkatërrimi i dekretuar. Ai nuk po vepron thjesht; ai po dënohet.

Tani pyet nëse ky mund të jetë i njëjti person që konfirmon besëlidhjen me shumë njerëz.

Nuk mundet. Jo për arsye doktrinare - për shkak të dënimit. Një figurë forcon një besëlidhje dhe i jep fund sistemit të flijimit. Tjetra kryen gjëra të neveritshme, shkreteton dhe dënohet. Një subjekt i vetëm do të duhej të ishte si konfirmuesi i besëlidhjes ashtu edhe objekti i zemërimit të dekretuar në hapësirën e një vargu.

Ky është vargu më i pastër që mund të gjendet: tema e gjysmës së dytë përcaktohet nga vargu si ajo mbi të cilën bie shkatërrimi.

Dhe tani kushti që premtova.

Fjala e fundit e vargut është **שׁוֹמֵם** (*shomem*), dhe përkthimet u ndanë rreth kësaj. NASB, ESV, NIV, NET, CSB dhe NLT e interpretojnë të gjitha si një agjent - *shkretuesi* , ai që e bën të shkretuar.

KJV, NKJV dhe ASV e interpretojnë atë si një gjendje - *i shkreti* , që do të thotë qyteti ose populli i rrënuar. Në interpretimin më të vjetër, shkatërrimi derdhet mbi viktimën dhe jo mbi autorin e krimit, dhe kjo provë e humbet thelbin e saj.

Unë përdor NASB-në dhe konsensusi modern është dakord me të. Por një lexues që punon nga një King James ka një pyetje të vërtetë këtu dhe meriton t'i thuhet kjo në vend që ta zbulojë vetë.

Çfarë mbijeton në të dyja rastet : e para nga dy fjalët, **מְשׁוֹמֵם** (*meshomem*) në frazën *“mbi krahët e neverive do të vijë ai që shkreteton”*, është veprues në çdo lexim.

Emërohet një aktor i ri dhe ai po bën shkretimin. Pra, struktura me dy subjekte e vargut

— testoni rezultatin — qëndron pavarësisht se si shkon fjala e fundit. Vetëm vendimi përfundimtar varet nga përkthimi.

Ku bie vija

Duke i bashkuar të treja:

	Subjekti	Çfarë bën ai
27a	pa emër "ai", marrë nga vargu 26	forcon një besëlidhje me shumë njerëz · i jep fund flijimit dhe ofertës në mes të të shtatëve
27b	<i>meshomem</i> — i/e/të/të shkretues, i emëruar rishtazi	vjen mbi një krah të neverive · bën shkretim · a është derdhur mbi të shkatërrimi i dekretuar

Thyerja bie te “*dhe mbi krahun e neverive*”. Përpara saj, forcohet një besëlidhje. Pas saj, emërohet një aktor i ri dhe ai gjykohe.

Kush është “princi që do të vijë”?

Çështja e përemrit në vargun 27 nuk mund të zgjidhet pa e zgjidhur këtë, kështu që i përket këtui.

“...dhe populli i princit që do të vijë do të shkatërrojë qytetin dhe shenjtëroren.” — Danieli 9:26b

Propozohen tre kandidatë dhe njëri prej tyre përjashtohet nga vetë klauzola.

Së pari, disa fjalë rreth fjalës. *Princi* këtu është נָגִיד (*nagid*), dhe nuk është një titull i rezervuar për njerëz të mirë. Ezekieli 28:2 e përdor atë për sundimtarin e Tiros - një figurë që pasazhi vazhdon ta përshkruajë me termat më dënuese tek profetët. Është një fjalë e përgjithshme për dikë që udhëheq: mbretër, komandantë, zyrtarë të tempullit, sundimtarë të huaj, sundimtarë të ligj. Pra, asnjë kandidat nuk mund të përjashtohet vetëm për shkak se fjala “*princ*” tingëllon shumë i nderuar për të, dhe askush nuk mund të përfshihet për shkak se tingëllon shumë i nderuar për dikë tjetër.

Kandidati një: një antikrisht i ardhshëm. Ky është leximi standard

dispensacional dhe është thelbi i kornizës së traktatit shtatëvjeçar - princi që vjen i vargut 26 bëhet "ai" i vargut 27, nënshkruan traktatin dhe e thyen atë. Çdo gjë kundër së cilës argumenton ky libër varet prej tij. Është gjithashtu leximi që kërkon që shkatërrimi i qytetit dhe i shenjtërores në vargun 26 të jetë ose një ngjarje e ndryshme nga viti 70 pas Krishtit ose një kllapë çuditërisht e gjatë.

Kandidati dy: Mesia. Domethënë, të dy princat janë Jezusi - *Mesia Princi* në vargun 25 dhe *princi që do të vijë* në vargun 26. Është tërheqës sepse e heq antikrishtin nga Danieli 9 krejtësisht, gjë që i duhet argumentit.

Por lexoni fjalinë që prodhon. **Populli i princit shkatërron qytetin dhe shenjtëroren.** Jerusalemi dhe tempulli u shkatërruan në vitin 70 pas Krishtit nga legjionet romake. Sipas këtij interpretimi, ushtria romake është *populli i Jezusit*. Populli i tij ishin hebrenjtë, dhe hebrenjtë nuk e shkatërruan atë tempull - ata vdiqën në të.

Kundërshtimi i drejtë është se Shkrimi i Shenjtë i shtyn ushtritë e huaja në shërbim të Perëndisë dhe pastaj i pretendon ato: Nebukadnetsari është "*shërbëtori Im*" (Jeremia 25:9), Asiria është "*shkopi i zemërimit Tim*" (Isaia 10:5) dhe Kiri quhet *mashiach i Perëndisë*, i vajosuri i Tij (Isaia 45:1). Pra, ideja që Roma veproi si instrument i gjykimit të Krishtit mbi qytetin nuk është absurde - Vetë Jezusi e kishte shpallur atë gjykim te Luka 19.

Megjithatë, "*populli i princit*" është një folje pronore, dhe një folje pronore emërton në mënyrë shumë të natyrshme njerëzit të cilëve një njeri u përket ose që i komandon, jo njerëzit që Zoti dikur i përdori kundër dikujt tjetër. Leximi duhet të tendoset pikërisht në pikën ku vargu është më konkret.

Ekziston një formë e dytë e këtij leximi që ia vlen ta marrim seriozisht, sepse është ajo që kam mbajtur për njëfarë kohe: që *njerëzit* janë hebrenjtë - populli i Mesias - dhe se tempulli ra sepse ata e refuzuan Atë.

Teologjia e kësaj është e saktë dhe gramatika e saj jo, dhe të dyja mund të ndahen qartë.

Teologjia është e para sepse është e vërtetë dhe ka rëndësi. Tempulli u shkatërrua si gjykim për refuzimin e Mesias. Ky nuk është një përfundim; është ajo që Jezusi tha, paraprakisht, me fjalë të qarta. "*Ja, shtëpia juaj po ju lihet e shkretë*" (Mateu 23:38). "*Nuk do të lënë në ju asnjë gur mbi tjetrin, sepse nuk e njohët kohën e vizitës suaj*" (Luka 19:44). Shkaku i vitit 70 pas Krishtit ishte ajo që ndodhi në vitin 30 pas Krishtit.

Tani gramatika. Në vargun 26 në hebraisht lexohet **אֵלֶּיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ**.

קָם אֱנוֹךְ אֵלֶיךָ אִיר אֹהֶ — objektet e vendosura në ballë për theksim, *dhe qyteti dhe shenjtërorja*, pastaj folja יָשַׁח (*yashchit*), “ai do të shkatërrojë”, dhe pastaj kryefjala e saj: אֶם (*jam*), *populli* i një princi, ai që do të vijë.

Jam është kryefjala e foljes. Njerëzit janë ata që shkatërrojnë. Pra, një interpretim që i bën ata hebrenj ka vargun që thotë se hebrenjtë shkatërroan qytetin dhe shenjtëroren - dhe hebrenjtë nuk e shkatërroan atë tempull. Ata u rrethuan brenda tij dhe vdiqën duke e mbrojtur atë.

Dallimi është midis **shkakut** dhe **agjentit**, dhe Shkrimi i Shenjtë i mban të ndarë këtu. Danieli 9:26 e emërton agjentin - popullin e një princi që do të vinte, kushdo që të jetë ai princ. Jezusi e emërton shkakun: ata nuk e njohën kohën e vizitës së tyre. Askush nuk ka pse të zgjedhë. Refuzimi solli gjykimin; legjionet e zbatuan atë.

Dhe vini re se çfarë bie në sy kur e lini secilin tekst të bëjë punën e vet. **Danieli jep renditjen.**

— Mesia u shkatërrua, pastaj qyteti dhe shenjtërorja u shkatërruan. **Jezusi jep arsyen. Ezekieli 4 jep intervalin** — dyzet vitet e dënimit të Judës, nga viti 30 deri në vitin 70 të erës sonë, të cilin Kapitulli 7 e përdor për të ankoruar orën e saj. Tre tekste, një ngjarje, secili prej të cilëve ofron atë që të tjerët lënë jashtë. Ky është një rezultat më i mirë sesa të bësh që një varg t'i mbajë të treja.

Kandidati tre: Titi. Titi Flavi Vespasiani komandoi rrethimin e Jerusalemit në vitin 70 pas Krishtit. Ai ishte djali i perandorit në fuqi dhe trashëgimtar i principatit - një princ romak në kuptimin më të thjeshtë të fjalës. Dhe populli *i tij*, legjionet, bënë pikërisht atë që thotë vargu: ata shkatërruan qytetin dhe shenjtëroren.

Ekziston gjithashtu një pikë sekuence që e favorizon atë. Vargu 26 sapo ka thënë se *Mesia do të shfaroset*. Të riprezantohet më pas i njëjti Mesia, në frymën tjetër, si *princi që do të vijë* do të ishte e çuditshme - Ai sapo është përshkruar si i shfarosur, dhe *ardhja* është një mënyrë e çuditshme për të folur për Të në atë çast. I lexuar si dy figura, vargu është thjesht kronologjik: Mesia shfaroset dhe më pas njerëzit e një princi që po vjen shkatërrojnë qytetin. Viti 30 pas Krishtit, pastaj viti 70 pas Krishtit, me radhë.

Përputhet me ngjarjen dhe përputhet me aktorin. Nuk kërkon asnjë lloj posesive të sforcuar dhe asnjë argument nëse ushtritë johebreje mund të quhen populli i dikujt - legjionet ishin padyshim populli i Titit. Dhe e vendos profecinë e Danielit drejtpërdrejt mbi rrethimin që Kapitulli 7 e përdor si spirancë të orës së Judës, i njëjti vit i vitit 70 pas Krishtit i arritur nga një drejtim krejtësisht i ndryshëm.

Çfarë po pretendoj dhe çfarë nuk pretendoj

Unë e paraqes Titin si një lexim të besueshëm dhe nuk pretendoj më shumë siguri se kaq. **Nuk jam i vendosur midis tij dhe Mesias** . Çështja lidhet me sintaksën hebraike dhe me rregullat paraardhëse të gjuhës, dhe studiuesit që kanë kaluar jetën e tyre duke studiuar atë tekst nuk pajtohen me njëri-tjetrin për këtë.

Ajo që ka rëndësi për këtë libër është më e ngushtë se vetë pyetja, dhe unë dua të jem i saktë në lidhje me të.

Argumenti këtu nuk ka nevojë të dijë nëse princi është Titi apo Mesia. Ka nevojë që princi të mos jetë Antikrishti.

Ndiqueni deri në fund. Nëse princi është Titi, sundimi më i afërt paraardhës ia dorëzon vargun 27 Titit.

— gjë që do të thoshte se një gjeneral romak do të forconte një besëlidhje me shumë njerëz dhe do t'i jepte fund flijimeve dhe ofertave. Askush nuk e pohon këtë dhe asgjë nuk e mbështet, kështu që përemri duhet të shkojë më tej, te Mesia. Nëse në vend të kësaj princi është Mesia, përemri bie direkt te Mesia. **Të dyja rrugët arrijnë në të njëjtin vend.** Vetëm leximi i tretë — një antikrisht ende i ardhshëm — vendos një nënshkrues traktati në vargun 27, dhe ky është ai mbi të cilin është ndërtuar kuadri shtatëvjeçar.

Pra, ajo që bën punën nuk është identifikimi i princit. Është kjo: **shkatërrimi i përshkruar në vargun 26 është viti 70 pas Krishtit, dhe princi, populli i të cilit e kreu atë, i përkiste vitit 70 pas Krishtit.** Qyteti u shkatërrua. Shenjtërorja u shkatërrua. Kjo është një ngjarje e përfunduar me një datë, dhe një njeri, populli i të cilit e kreu atë, ishte gjallë për ta parë atë. Leximi i tij si një sundimtar ende në të ardhmen në shekullin tonë kërkon trajtimin e "*popullit të princit*" si paraardhësit e largët të dikujt që ende nuk ka lindur - gjë që është një sasi e konsiderueshme peshe për një posesiv për ta mbajtur, dhe është supozimi i barrës së një kuadri që ka formësuar pritjet e pjesës më të madhe të botës së krishterë.

Dy princa, pra, jo tre — dhe unë e mbaj identitetin e të dytit lirshëm. **Mesia Princi është Jezusi. Princi që do të vijë i përkiste shekullit të parë, qoftë Titi që urdhëroi rrethimin apo Zoti gjykimi i të cilit ishte.** Antikrishti nuk është në këtë varg. Ai nuk ka nevojë të jetë, dhe vendosja e tij këtu është ajo që krijoi konfuzionin në radhë të parë.

Dhe tani pjesa e vështirë

Testi i tretë vërteton se gjysma e dytë nuk ka të bëjë me Mesinë. Nuk vërteton se gjysma e parë është ...

Për këtë, libri mbështetet në argumentin e paraqitur më parë në këtë kapitull - se

njëjësi "ai" i vargut 27 kthehet te "*Mesia*" në vargun 26 dhe jo te "*princi që do të vijë*". **Shumica e komentuesve modernë e hedhin poshtë këtë interpretim.**

Arsyeja e tyre është e mirë dhe quhet rregulli i paraprirjes më të afërt: kur një përemër mund t'i referohet më shumë se një emri paraprirës, normalisht i referohet më të afërtit. "*Princi që do të vijë*" qëndron më afër vargut 27 sesa "*Mesia*". Sipas rregullit të zakonshëm, princi fiton.

Siç u tregua më sipër, ky kundërshtim është i mbijetueshëm - nëse princi është një figurë e shekullit të parë, përemri duhet të kthehet gjithsesi te Mesia, sepse asnjë princ i shekullit të parë nuk konfirmoi një besëlidhje me shumë njerëz. Por pika gramatikore qëndron më vete dhe unë nuk do ta hedh poshtë. Është gjëja më e fortë që ka pala tjetër këtu.

Kundërargumenti — se fraza është "*populli i princit*", pra emri kokë është *popull*, dhe shumësi kokë është një paraprirës i dobët për një përemër njëjës — është një argument i vërtetë, dhe është ai mbi të cilin u mbështet libri im i parë. Unë ende mendoj se ka forcë. Por hebraishtja lejon që një emër në rrjedhore të shërbejë si paraprirës, dhe kushdo që ju thotë se kjo e zgjidh çështjen po e ekzagjeron.

Ja ku qëndroj unë, në një paragraf, kështu që askush nuk ka pse ta nxjerrë përfundimin:

Vetëm gramatika favorizon princin. Leksiku dhe konteksti favorizojnë Mesinë. *Higbir* është folja e gabuar për nënshkrimin e një traktati dhe folja e duhur për forcimin e një besëlidhjeje ekzistuese. *La-rabbim* është fjalori i Shërbëtorit. Dhënia fund e sakrificës dhe ofertës është ajo që thotë letra sipas Hebrenjve se bëri Krishti - "*me një ofertë të vetme Ai i ka përsosur përgjithmonë ata që janë shenjtëruar*" - dhe është një gjë e çuditshme t'i atribuohet një antikrishti, i cili do të ndërpriste sakrificat në vend që t'i përmbushte ato. Unë i peshoj ato më shumë se afërsia. Dikush mund t'i peshojë ato në anën tjetër dhe të arsyetojë me ndershmëri.

(Niveli 2 për strukturën me dy lëndë — testet një dhe dy e bëjnë këtë punë dhe asnjëri nuk varet nga një përkthim i kontestuar. Niveli 3 për identifikimin e temës së 27a si Mesia: një lexim i argumentuar kundër shumicës aktuale, i thënë qartë në vend që të paraqitet si i zgjidhur. Testi tre është Niveli 2 mbi NASB-në dhe familjen e saj, dhe nuk mbështetet në interpretimin e fjalës së fundit nga KJV.)

Çfarë bën dhe çfarë nuk vendos kjo

Vendos që Danieli 9:27 përmban dy shifra, gjë që është e mjaftueshme për të thyer kornizën e traktatit shtatëvjeçar që varet nga ekzistenca e një të tille.

Nuk vendos vetë se kur ndodhin gjysmat e javës së shtatëdhjetë. Kjo është puna e seksionit tjetër - dhe ia vlen të thuhet se të dy pyetjet janë të ndashme. Një lexues mund të pranonte gjithçka në këtë seksion dhe prapë ta vendoste të gjithë javën e shtatëdhjetë në të ardhmen. Ajo që ai nuk mund të bënte është të vazhdonte të lexonte vargun 27 si një njeri që nënshkruan dhe pastaj shkel një besëlidhje, sepse vargu emërtion një aktor të dytë dhe pastaj e dënon atë.

Boshllëku — gjëja më e vështirë në këtë libër për t'u mbrojtur

Tani kemi gjithçka përveç pjesës që e bën të gjithë strukturën të funksionojë, kështu që le ta nxjerrim në pah.

Shtatëdhjetë javët janë 490 vjet. Gjashtëdhjetë e nëntë prej tyre zgjatën nga viti 458 para Krishtit deri në vitin 26 pas Krishtit pa ndërprerje. Java e shtatëdhjetë është shtatë vjet. Vargu 27 thotë se një besëlidhje forcohet për një javë dhe diçka ndodh *në mes të javës* - tre vjet e gjysmë më vonë.

Ky libër thotë se ajo javë është shërbesa e Jezusit, nga viti 26 deri në vitin 30 pas Krishtit, të cilën Ai e kreu personalisht, dhe gjysma e dytë është ende përpara nesh, dhe na takon neve, dy dëshmitarëve të Tij, ta kryejmë.

Që do të thotë se një hendek prej rreth dy mijë vjetësh ndodhet brenda një periudhe shtatëvjeçare.

Thuaje hapur, sepse një kritik do ta bëjë: ndërprerja është katër herë më e gjatë se e gjithë profecia që ndërpret. Katërqind e nëntëdhjetë vjet, të dekretuara si një njësi, me një boshllëk dy mijë vjeçar në shtatë të fundit prej tyre. Asgjë në Danielin 9 nuk njofton një boshllëk të tillë. Nuk ka asnjë varg që thotë *dhe pastaj numërimi do të ndalet*.

Pra, ky është rasti, dhe mund ta peshoni.

Së pari: vargu 24 i imponon të gjithëve një lloj paplotësie. Çfarëdo që të bësh me boshllëkun, tre nga gjashtë qëllimet e dekretuara nuk kanë ndodhur. Vizioni dhe profecia nuk janë vulosur. Më e shenjta nuk është e vajosur. Kushdo që thotë se shtatëdhjetë javët përfunduan në shekullin e parë duhet të shpjegojë se si një qëllim i dekretuar përfundoi me një të tretën e qëllimit të tij të pazgjidhur. Puna e papërfunduar nuk është shpikje e imja; është në tekst dhe çdo lexim duhet ta shpjegojë atë. Pyetja është vetëm *se ku qëndron paplotësia*.

Së dyti: teksti i ndan vetë javët. Zoti nuk tha "shtatëdhjetë javë". Ai tha shtatë javë dhe gjashtëdhjetë e dy javë, dhe pastaj e trajtoi të fundit veçmas në një varg më vete. Një hapësirë e vetme e vazhdueshme nuk ka nevojë të jepet në tre pjesë.

Ndarja është në vargun 25 përpara se ndonjë interpretues ta prekë atë.

Së treti: profecia flet në mënyrë të qartë për një popull dhe një qytet të caktuar. *“Shtatëdhjetë javë janë caktuar për popullin tënd dhe qytetin tënd të shenjtë.”*

Jo për botën. Për Izraelin dhe Jerusalemin. Një orë e caktuar për një komb është të paktën e kuptueshme si një orë që ndalet kur veprimi i Perëndisë kthehet diku tjetër - dhe Dhiata e Re përshkruan pikërisht një kthesë të tillë, me johebrenj të shartuar dhe një ngurtësim të pjesshëm të Izraelit *“derisa të vijë plotësia e johebrenjve”*. Pavarësisht nëse e pranoni këtë kornizë apo jo, nuk është një shpikje ad hoc e krijuar për të shpëtuar Danielin; është vetë rrëfimi i Palit për epokën në të cilën ndodhemi.

Së katërti, dhe kjo është ajo që do të mbaja mend: Jezusi demonstroi një boshllëk të pashënuar brenda një fjalie profetike dhe e bëri këtë me qëllim.

Në sinagogën e Nazaretit, atij iu dha Isaia dhe ai lexoi këtë:

*“Fryma e Zotit është mbi mua, sepse ai më vajosi për t’u predikuar ungjillin të varfërve. Ai më dërgoi për të shpallur çlirimin e robërve dhe kthimin e shikimit të verbërve, për të çliruar të shtypurit, për të **shpallur** vitin e hirit të Zotit.”* — Luka 4:18-19

Pastaj, Luka thotë, *“Ai e mbylli librin, ia dha shërbëtorit dhe u ul”* — dhe u tha atyre: *“Sot ky Shkrim i Shenjtë u përmbush në veshët tuaja.”*

Ai u ndal në mes të fjalisë. Ja ku është i gjithë Isaia 61:2, me pikën e shënuar ku Ai e mbylli rrotullën:

*“Për të shpallur vitin e pranueshëm të Zotit— Ai **u ndal këtu** dhe ditën e hakmarrjes së Perëndisë tonë; për të ngushëlluar të gjithë ata që vajtojnë.”*

Një varg. Tre klauzola. Ai lexoi të parin, u tha atyre se ishte përmbushur atë ditë dhe u ul para të dytit - dhe dita e hakmarrjes ende nuk kishte ardhur.

Ky është një boshllëk prej të paktën dy mijë vjetësh që bie midis dy klauzolave të një vargu të vetëm, i shënuar nga asgjë në hebraisht. Ne e dimë se është aty vetëm sepse Zoti ndaloi së lexuari dhe u ul.

Pra, kundërshtimi *“profecia nuk funksionon në këtë mënyrë”* ka një përgjigje, dhe përgjigjja është se Jezusi e lexoi atë në atë mënyrë publikisht dhe i tha kongregacionit se sapo kishte përmbushur gjysmën e parë të një fjalie, gjysma e dytë e së cilës ishte ende e papërfunduar. Nëse një boshllëk mund të bjerë midis dy klauzolave të një vargu, ai mund të bjerë midis dy gjysmave të një jave.

Çfarë nuk bën ky argument. Ai tregon se një boshllëk është i mundur në literaturën profetike; nuk tregon se ky boshllëk është real, ose se është dy mijë vjet, ose se mbaron në vitin 2027. Isaia 61 e bën kundërshtimin të mbijetueshëm.

Nuk e argumenton këtë.

(Niveli 3. Boshllëku nxirret nga qëllimet e papërfunduara të vargut 24 dhe mbrohet nga precedenti. Nuk thuhet te Danieli. Nëse e gjeni këtë të pakënaqshme, po i përgjigjeni saktë provave - ky është një përfundim dhe unë nuk e kam paraqitur si diçka tjetër.)

Një gjë e dallon versionin e këtij libri të boshllëkut nga ai më i paqartë. **Ai ka funde.** Boshllëku zgjat nga Pashka e vitit 30 pas Krishtit deri më 27 prill 2027. Ky është një pohim me dy data, dhe njëra prej tyre është mjaft e afërt për t'u gabuar publikisht brenda një viti. Një teori boshllëku që mund të kontrollohet është një lloj gjëje e ndryshme nga një teori boshllëku që thjesht thith çdo gjë që ofron historia.

Çfarë na jep Kapitulli 8

- Shtatëdhjetë e shtatë janë 490 vjet, dhe shtatë janë vite. *(Niveli 2 - marrëveshja hebraike dhe pothuajse universale.)*
- Gjashtë objektiva janë përcaktuar për periudhën; tre janë padyshim të arritura, një është i diskutueshëm, dy qartësisht jo. **Sekuena është e papërfunduar në çdo lexim.** *(Niveli 2.)*
- Dekreti është porosia e Artakserksit drejtuar Ezrës, në vitin 458 p.e.s. *(Niveli 2, me vitin 457 p.e.s. një alternativë të drejtpërdrejtë — Shtojca E.)*
- 458 p.e.s. + 483 vjet = 26 pas Krishtit. *(Aritmetika e Nivelit 1 mbështetet në datën e dekretit të Nivelit 2 më sipër - ndryshoni dekretin dhe shuma lëviz bashkë me të.)*
- Se viti 26 i erës sonë është gjithashtu viti i vajosjes në Jordan. *(Niveli 3, dhe veçmas: mbështetet në llogaritjen e bashkë-regjencës së pakicës të vitit të pesëmbëdhjetë të Tiberit, të deklaruar në Kapitullin 7 dhe përsëri këtu. Aritmetika dhe identifikimi janë dy pretendime dhe ato dështojnë në mënyrë të pavarur.)*
- Pas gjashtëdhjetë e dy javëve — jo në — lejet e tre viteve e gjysmë nga vajosja deri në kryq. **Numri është i saktë; lidhësi nuk ishte kurrë një matje.** *(Niveli 2.)*
- Danieli 9:27 përmban dy figura, jo një — një subjekt i ri agjent emërohet në gjysmën e dytë. *(Niveli 2.) Që figura e dytë është njeriu mbi të cilin bie shkatërrimi i dekretuar është Niveli 2 në NASB dhe familjen e saj, dhe nuk i përmbahet përkthimit të fjalës së fundit të vargut sipas King James.*
- Besëlidhja *forcohet*, nuk pritet. Mesia konfirmon një besëlidhje ekzistuese me shumë njerëz; Ai nuk nënshkruan një traktat shtatëvjeçar. *(Niveli 3, dhe leximi i këtij libri kundër shumicës aktuale.)*

- Princi, populli i të cilit shkatërroi qytetin, i përkiste shekullit të parë - Titi ose Zoti, gjykimi i të cilit ishte ky. Jo një figurë ende në të ardhmen. *(Niveli 3, dhe argumenti nuk varet nga cili.)*
- Tre vjet e gjysmë të javës së shtatëdhjetë mbeten të paplotësuara. *(Niveli 3 - boshllëku.)*

Pjesa tjetër e librit ka të bëjë me kohën kur fillojnë ato tre vjet e gjysmë.

PJESA IV — KONVERGJENCA

Dy orë të tjera dhe një audit i vlerës së katër marrëveshjeve.

Kapitulli 9 — Katër orë, një vit

Dy orë kanë funksionuar që nga Kapitulli 6. Ky kapitull fillon dy të tjera dhe pastaj bën diçka që shumica e librave të këtij lloji nuk e bëjnë kurrë: pyet se sa vlejné katër marrëveshje kur shikon se nga i merr pjesët secila prej tyre.

Versioni i shkurtër, në mënyrë që të dini se ku përfundojmë. **Dy nga këto katër orë vlejné shumë. Njëra vlen diçka. Njëra është gjëja më e dobët në këtë libër dhe do ta rendis vetë të fundit në vend që ta lë një recensues ta bëjë për mua.**

Ku jemi tashmë

Nga Kapitulli 6 dhe 7, shkurtimisht:

Izraeli. Ezeieli 4 cakton 390 vjet. Ata vazhdojnë përpara nga rrethimi i dështuar asirian i vitit 701 p.e.s. dhe skadojnë në vitin 311 p.e.s. pa pendim. Levitiku 26 e shumëzon dënimin me shtatë. $390 \times 7 = 2730$, të shërbyer përpara nga rrethimi. **701 p.e.s. + 2730 = 2030 e.s.**

Juda. Ezeieli 4 cakton 40 vjet. Ato zgjasin nga kryqëzimi në vitin 30 pas Krishtit deri në rrethimin e vitit 70 pas Krishtit pa pendim. Levitiku 26 shumëfishohet dhe pastaj shumëfishohet përsëri. $40 \times 7^2 = 1960$, shërbehet përpara rrethimit. **70 pas Krishtit + 1960 = 2030 pas Krishtit.**

Tani dy të tjerët.

Ora e tretë - dy ditë dhe dyzet Jubile

Hozea po flet për një popull nën gjykim që ende nuk është kthyer:

“Ejani, le të kthehemi te Zoti! Sepse ai na ka shqyer, por do të na shërojë; na ka plagosur, por do të na fashojë. Ai do të na ringjallë pas dy ditësh; Ai do të na ringjallë ditën e tretë që ne të mund të jetojmë para tij.” — Hozea 6:1–2

Dy ditë, pastaj e treta. Lexohet si ditë të zakonshme, është një proverb për shërim të shpejtë, dhe ky është një lexim legjitim.

Lexohet në mënyrë profetike, është një hapësirë — dhe Pjetri jep shkallën e konvertimit që e bën atë një:

“Por mos lejoni që t’ju shpëtojë nga vëmendja kjo e vërtetë, o të dashur, se për Zotin një ditë është si një mijë vjet dhe një mijë vjet si një ditë.” — 2 Pjetrit 3:8

Dy ditë janë dy mijë vjet. Shkatërrimi filloi kur kombi e hodhi poshtë Mesinë e tij dhe shtëpia e tij u la e shkretë; ringjallja vjen dy mijë vjet më vonë dhe dita e tretë - mijëvjeçari - vjen pas.

Viti 30 pas Krishtit + 2000 vjet = viti 2030 pas Krishtit.

Ekziston një mënyrë e dytë për të numëruar të njëjtën hapësirë që bie në mënyrë identike, dhe ia vlen një fjali sepse është ndërtuar nga Tora dhe jo nga një proverb. Levitiku 25 përcakton një Jubile në pesëdhjetë vjet - shtatë cikle të vitit të sabbatit dhe pastaj një të pesëdhjetë, në të cilin anulohen borxhet, lirohen skllëvërit dhe toka i kthehet pronarit të saj origjinal. Dyzet Jubile janë dy mijë vjet, dhe dyzet është numri i Shkrimit të Shenjtë për një periudhë prove.

Dy mijë vjet sprovë, që përfunduan me çlirimin e asaj që u humb. Për këtë është një Jubile. Pavarësisht nëse arrini te numri përmes dy ditëve të Hozesë apo përmes dyzet Jubilenjve, arrini në vitin 2030.

(Niveli 3. Leximi i Hozesë sipas ditës për një mijëvjeçar është tipologjik, jo i deklaruar. Vargu i Pjetrit ka të bëjë me marrëdhënien e Zotit me kohën, jo me një unazë dekodifikuese, dhe lexuesit e kujdesshëm e zbatojnë atë me më shumë kujdes sesa unë këtu. Kjo orë është një argument nga modeli, dhe unë e mbaj më lirshëm sesa dy të mëparshmet.)

Ora e katërt — brezi dhe kundërshtimi që do të bëj për ju

Jezusi, pas shëmbëlltyrës së fikut:

«Me të vërtetë po ju them, ky brez nuk do të kalojë derisa të ndodhin të gjitha këto gjëra.» — Mateu 24:34

Dhe gjatësia e një brezi, nga psalmi i Moisiut:

«Sa për ditët e jetës sonë, ato përfshijnë shtatëdhjetë vjet, ose nëse kemi forcë, tetëdhjetë vjet.» — Psalmi 90:10

Pra: një ngjarje fillon një brez, dhe tetëdhjetë vjet më vonë brezi që e pa atë nuk ka vdekur ende.

Ngjarja që përdor ky libër nuk është ajo që përdorin shumica e mësuesve. Më **23 janar 1950**, Knesseti votoi 60 me 2 për të shpallur Jerusalemin kryeqytet të Izraelit.

1950 + 80 = 2030 pas Krishtit.

Tani, përpara se ta ngrini, ja ku është kundërshtimi, dhe është një kundërshtim i fortë.

Të gjithë të tjerët përdorin vitin 1948. Izraeli u rilind si komb më 14 maj 1948, dhe nëse ndonjë ngjarje moderne filloi një brez profetik, ky është kandidati i dukshëm. Dhe viti 1948 nuk jep vitin 2030. Ai jep vitin 2028.

Më keq se kaq. Më lejoni ta vendos të gjithë rrjetën në faqe, duke përfshirë qelizat që më vënë në siklet:

Ngjarja fillestare	+ 70 vjet	+ 80 vjet
Izraeli i rilindur — 14 maj 1948	2018 · tashmë kaluar	i2028
Knesseti shpall Jerusalemin kryeqytet — 23 janar 1950	2020 · tashmë kaluar	i2030
Jerusalemi i ribashkuar — qershor 1967	2037	2047

Gjashtë kombinime të besueshme. Pikërisht njëri prej tyre prodhon vitin 2030, dhe është ai që përdor ky libër.

Kjo është gjëja më e dobët në këtë libër dhe nuk ka një përgjigje të zgjuar për të. Të dyja zgjedhjet e lira - cila ngjarje dhe cila nga dy jetëgjatësitë e psalmit - duhet të më bien në dorë, dhe po. Nëse do t'ju thoja se shanset kundër kësaj ishin astronomike, do t'ju fyeja, sepse përshkrimi i saktë është se një orë me dy parametra godet një objektiv dhe ka gjashtë mënyra për ta vendosur atë.

Mund t'ju jap arsyet e mia, dhe dua që t'i peshoni ata duke ditur se çfarë u kërkohet të mbajnë.

Pse qyteti në vend të kombit. Diskursi i Ullinjve flet për Jerusalemin, jo për shtetësinë. Dishepujt pyesin për ndërtesat e tempullit. Jezusi përgjigjet me Jerusalemin e rrethuar nga ushtritë, dhe Luka shënon orën që Ai në fakt e emërton: *"Jerusalemi do të shkelet nga johebrenjtë derisa të përmbushen kohët e johebrenjve"* (Luka 21:24). Gjëja që matet është sundimi johebre mbi qytetin. Një komb mund të rilindë ndërsa kryeqyteti i tij mbetet nën administrim të huaj - dhe në vitin 1948 Jerusalemi ishte pikërisht kështu, i ndarë, me Qytetin e Vjetër në duart e jordanezëve dhe bashkësinë ndërkombëtare që bënte presion që qyteti të ndërkombëtarizohej. Vota në Knesset në janar të vitit 1950 ishte akti që i dha fund çështjes se kujt i përkiste kryeqyteti.

Pse tetëdhjetë dhe jo shtatëdhjetë. Psalmi 90 i jep të dyja, dhe i jep ato si një diapazon me një kusht të bashkangjitur: shtatëdhjetë, *"ose nëse është për shkak të forcës, tetëdhjetë"*. Tetëdhjetë është kufiri i jashtëm. Leximi i Mateut 24:34 si *"nuk do të kalojë"* - brezi është ende këtu kur të ndodhë - argumenton për kufirin e jashtëm në vend të atij të brendshëm. Merrni shtatëdhjetë dhe brezi ka kaluar tashmë.

Këto janë argumente të vërteta. Ato janë gjithashtu, padyshim, argumente që arrijnë në përgjigjen që dua, dhe nuk do të pretendoj se do t'i kisha gjetur nëse viti 1950 plus tetëdhjetë do të kishte prodhuar vitin 2041.

(Niveli 3 Dy parametra falas, gjashtë kombinime, një goditje.)

Auditimi i pavarësisë — pjesa që shumica e librave si ky e lënë jashtë

Ja pyetja që duhet të bëjë një lexues i kujdesshëm. Unë po e bëj i pari.

A janë këto katër orë në të vërtetë të pavarura?

Ka një rëndësi të jashtëzakonshme. Bindja e katër dëshmitarëve të pavarur është e fuqishme. Katër rrëfime që të gjitha lidhen me një burim të vetëm nuk janë aspak katër dëshmitarë - ata janë një dëshmitar i përsëritur, dhe marrëveshja midis tyre nuk të tregon pothuajse asgjë.

Pra, le të shpjegoj se nga i merr pjesët e çdo ore.

Ora	Burimi tekstual	Spiker historik	Lëvizjet interpretuese që i nevojiten
Izrael	Ezekieli 4 · Levitiku 26	Rrethimi i vitit 701 para Krishtit	lexim majtas/djathtas · lexim i kohëzgjatjes · spirancë rrethimi

Juda	Ezekieli 4 · Levitiku 26	Kryqëzimi i vitit 30lexim majtas/djathtas · lexim i pas Krishtit kohëzgjatjes → Rrethimi i vitit· spirancë rrethimi · Llogaritja e 70 pas Krishtit Tiberit
Jubileu	Hozea 6:2 · 2 Pjetri 3:8	Kryqëzimi i vitit 30leximi i përditshëm për një pas Krishtit mijëvjeçar
Gjenerata	Psalmi 90:10 · Mateu 24:34	Vota e Knesetit tëqytet-jo-komb · tetëdhjetë-jo-vitit 1950 shtatëdhjetë

Tani lexoni mbivendosjet sepse janë tre dhe nuk janë të vogla.

Izraeli dhe Juda ndajnë të gjithë strukturën e tyre. Të dyja vijnë nga Ezekieli 4, të dyja shumëzohen me Levitiku 26, dhe të dyja varen nga të njëjtat tre lëvizje interpretuese. Ato nuk janë dy dëshmitarë. Ato janë **një strukturë e zbatuar dy herë**.

Ora e Judës dhe ajo e Jubileut ndajnë të njëjtën spirancë. Të dyja fillojnë nga kryqëzimi në vitin 30 pas Krishtit. Nëse kjo datë është e gabuar - dhe Kapitulli 7 ju tha se mbështetet në një llogaritje minoritare të vitit të pesëmbëdhjetë të Tiberit - atëherë dy nga katër orët lëvizin së bashku.

Vetëm ora e gjenerimit është plotësisht e pavarur nga të tjerat. Dhe është më e dobëta nga të katërtat.

Ky është një grup faktesh i pakëndshëm dhe i shkakton dëm të vërtetë frazës *katër orë të pavarura* . E kam përdorur atë frazë. Ishte shumë e fortë dhe po e heq këtu.

Pra, sa vlen në të vërtetë konvergjenca?

Më pak se katër dëshmitarë. Më shumë se asgjë. Ja çfarë ka mbijetuar.

Izraeli dhe Juda janë një kornizë e aplikuar dy herë — por të dy aplikimet pothuajse nuk ndajnë asnjë informacion. Gjatësi të ndryshme fjalish, 390 dhe 40. Spiranca të ndryshme shtatë shekuj larg, të përcaktuara nga ngjarje të palidhura me argumente të palidhura. Numra të ndryshëm shumëzimesh, një dhe dy. Terma të ndryshëm të shumëzuar, 2730 dhe 1960.

Këto nuk janë dy dëshmitarë të një fakti. Është **një kontroll konsistence në një strukturë** - dhe kontrollet e konsistencës kanë vlerë reale. Nëse leximi majtas/djathtas i Ezekielit 4 do të ishte i gabuar, ose leximi i kohëzgjatjes së Levitikut 26 do të ishte i gabuar, nuk ka asnjë arsye pse struktura duhet të prodhojë të njëjtin vit dy herë nga të dhëna kaq të ndryshme. Mund të ketë

prodhuar 2030 dhe 1990. Mund të ketë prodhuar 2420 dhe 2030. Kapitulli 7 ju tregoi saktësisht se sa lehtë e bën këtë, kur lëviz spiranca.

Ora e Jubileut shton pak dhe jo shumë, sepse mbështetet në të njëjtën datë të kryqëzimit si ora e Judës. Ajo që kontribuon është një *lloj* arsyetimi i ndryshëm - tipologjik dhe jo juridik - që arrin në të njëjtin vit. Vërtetimi nga një disiplinë e ndryshme vlen diçka, por nuk është një shembull i dytë.

Ora e gjenerimit shton më pak, për arsyen e përcaktuar më sipër.

Pra, deklarata e saktë e argumentit nuk është se *katër orë të pavarura bien dakord të gjithë*. Është kjo:

Një strukturë, e nxjerrë nga dy kapituj të Torës dhe profecisë, e zbatuar dy herë me të dhëna krejtësisht të ndryshme, prodhon të njëjtin vit të dyja herët - dhe dy linja të tjera arsyetimi, njëra tipologjike dhe njëra e dobët, arrijnë në të njëjtin vend.

Ky është një pohim më i dobët se ai në kopertinën e pasme të shumicës së librave të profecive. Është gjithashtu i vërtetë, dhe një pohim i vërtetë, më i vogël, ia vlen më shumë se një pohim i ekzagjeruar mbresëlënës. Një lexues që e lexon këtë kapitull do të zbulojë se unë e kam thënë tashmë pjesën më të keqe të tij.

Renditja e provave të mia

Sepse jo të katër meritojnë të njëjtën peshë, dhe ta thuash këtë është më e dobishme sesa një tabelë me katër rreshta të barabartë:

Ora	Forca	Pse
1 Izrael	më i forti	Numrat e dhënë në tekst, spiranca e dëshmuar mirë në vitin 701 p.e.s., nuk varet nga kronologjia e Dhiatës së Re. Qëndron ose bie vetëm mbi Ezekielin 4 dhe Levitikun 26.
2 Juda	i fortë	I njëjti kuadër, të dhëna krejtësisht të ndryshme. I dobësuar nga varësia e tij nga kryqëzimi i vitit 30 pas Krishtit, i cili mbështetet në një llogaritje të pakicës.
3 Jubileu	i moderuar	Një lloj tjetër arsyetimi që arrin në të njëjtin vit — por tipologjik dhe që ndan spirancën e Judës.
4 Gjenerata	i dobët	Dy parametra të lirë, gjashtë kombinime të besueshme, një rezultat. Përfshirë për plotësi, nuk mbështetet në to.

Nëse kapitujt 4 dhe 5 bien, dy të parët shkojnë së bashku dhe libri mbaron. Nëse llogaritja e Tiberit dështon, orët e dyta dhe të treta lëvizin dhe vetëm Izraeli mbetet në këmbë në vitin 2030. Nëse ora e gjeneratave është e gabuar, asgjë tjetër nuk ndryshon.

Kjo është struktura aktuale e varësisë, dhe tani mund të më kufizoni ndaj saj.

Çfarë na jep Kapitulli 9

- Dy ditët e Hozesë plus dita njëmijëvjeçare e Pjetrit japin 2000 vjet nga kryqëzimi. **Viti 30 pas Krishtit + 2000 = 2030.** (*Niveli 3 — tipologjik.*)
- Dyzet Jubiletë e pesëdhjetë viteve janë i njëjti vit 2000, i arritur nëpërmjet Levitikut 25. (*Niveli 3.*)
- Një brez tetëdhjetë vjetësh që nga shpallja e Jerusalemit si kryeqytet nga Knesseti. **1950 + 80 = 2030.** (*Niveli 3 — gjashtë mjedise të besueshme, një goditje dhe rrjeta është shtypur sipër.*)
- Katër orët **nuk janë katër dëshmitarë të pavarur.** Izraeli dhe Juda ndajnë një strukturë; Juda dhe ora e Jubileut ndajnë një spirancë; vetëm ora e brezave është e pavarur. (*E thënë sepse është e vërtetë dhe sepse një lexues do ta gjente gjithsesi.*)
- Ajo që mbijeton është një kornizë e aplikuar dy herë me të dhëna të ndryshme që kanë përfunduar dy herë në të njëjtin vit, e vërtetuar tipologjikisht. **Ky është argumenti, i shprehur në madhësinë e tij reale.**

Kapitulli tjetër ndalon së pyeturi se cilin vit dhe fillon të pyesë se cilën ditë.

Kapitulli 10 — Pashka 2030: Data e Skadimit

Deri këtu libri ka debatuar rreth një viti. Që nga këtu, debatohet rreth ditëve, dhe standardi i provës duhet të rritet në përputhje me rrethanat. Një vit është një objektiv i madh. Një ditë jo. Ky kapitull bën një gjë: merr orën e Judës, e cila skadon në vitin 2030, dhe pyet se ku në vitin 2030 skadon.

Ora ishte gjithmonë festë pas feste

Kthehuni te mënyra se si u mat dënimi i Judës.

Dyzet vjetët zgjatën nga kryqëzimi deri te rrethimi — dhe të dy skajet e asaj periudhe janë Pashka. Jezusi u kryqëzua në Pashkë në vitin 30 pas Krishtit. Titi mbylli muret e Jerusalemit në Pashkë në vitin 70 pas Krishtit, kur qyteti ishte i

mbushur me pelegrinë të festivalit, prandaj rrethimi që pasoi ishte po aq katastrofik sa ishte.

Gosti pas gostie, dyzet vjet. Kjo nuk është diçka që ia imponova hapësirës; është ajo që janë dy ngjarjet.

Pra, kur Levitiku 26 shumëzon dënimin dhe dënimi i shumëzuar shlyhet përpara rrethimit, ai shlyhet duke filluar nga Pashka. Dhe 1960 vjet më vonë skadon në Pashkën.

Pashka 70 pas Krishtit + 1960 vjet = Pashka 2030 pas Krishtit.

Kapitulli 7 përcaktoi vitin. Ajo që nuk përcaktoi — dhe unë e shënova këtë në faqen e parë të librit në vend që ta lija të kalonte — është *se cila ditë e sezonit të Pashkës*. Kjo është puna e këtij kapitulli dhe është një hap më tej, jo një pasojë e aritmetikës.

Pashka është një stinë, jo një ditë

Këtu janë rastet kur shumica e trajtimeve bëhen të pakujdesshme, kështu që le të jem i saktë në lidhje me atë që përcakton në të vërtetë Tora.

“Muajin e parë, ditën e katërmëdhjetë të muajit, në muzg, është Pashka e Zotit. Pastaj, ditën e pesëmbëdhjetë të po atij muaji, është Festa e Bukëve të Ndorme për Zotin; për shtatë ditë do të hani bukë të ndorme. Ditën e parë do të keni një mbledhje të shenjtë; nuk do të bëni asnjë punë të rëndë. Por për shtatë ditë do t'i ofroni Zotit një ofertë të bërë me zjarr. Ditën e shtatë është një mbledhje e shenjtë; nuk do të bëni asnjë punë të rëndë.” — Levitiku 23:5–8

Pra, sezoni ka një formë:

Dita e muajit të parë	Çfarë është
14 Nisan	Pashka — qengji i therur në muzg
15 Nisan	Fillon Buka pa maja · mbledhje e shenjtë
16–20 Nisan	ditët ndërmjetëse
21 Nisan	dita e shtatë e Bukës së Ndorme · mbledhje e shenjtë

Tetë ditë nga therja e qengjit deri në mbledhjen përmbyllëse. Eksodi 12:16 jep të njëjtin kuadër: një mbledhje e shenjtë ditën e parë *“dhe një mbledhje tjetër e shenjtë ditën e shtatë”*. Sezoni është i ndarë në kllapa në të dyja anët.

Prandaj, “Pashka 2030” emërton tetë ditë, jo një. Kushdo që ju tregon se një periudhë profetike skadon “në Pashkë” dhe pastaj ju jep një datë të vetme, ka anashkaluar një hap. Ja ku është hapi.

Pse dënimi skadon në fund të sezonit, jo në fillim

Një fjali skadon kur mbaron. Ky është i gjithë argumenti në një rresht, por meriton më shumë se një rresht sepse alternativa nuk është qesharake.

Arsyetimi për 14 Nisanin — ditën kur theret qengji, përvjetori i kryqëzimit dhe i fillimit të rrethimit — është se është dita kur dy pikat fundore të hapësirës përputhen saktësisht.

Nga Pashka në Pashkë, nga 14 Nisan në 14 Nisan, është leximi më i pastër i mundshëm i një numërimi nga një festë në tjetrën. Nëse dëshironi një përgjigje thjesht mekanike, ja ku është, dhe jep datën **17 Prill 2030**.

Argumenti për 21 Nisanin është se gjëja që llogaritet nuk është një përvjetor, por një afat ndëshkimi, dhe afatet përfundojnë në fund të tyre.

Dhe ka diçka të veçantë në lidhje me ditën e shtatë të Bukës pa Maja që e bën atë pikën përfundimtare të përshtatshme për një dënim me robëri.

Izraeli u largua nga Egjipti më 15. Ata nuk pushuan së qeni në rrezik më 15. Faraoni ndryshoi mendje, qerret u ndoqën nga pas dhe Izraeli mbeti i bllokuar pranë ujit. Ishte në ditën e shtatë të festës - sipas llogaritjes së gjatë hebraike, 21 Nisan - që deti u hap, Izraeli kaloi andej dhe uji u mbyll mbi ushtrinë pas tyre.

E pesëmbëdhjeta është dita kur ata ikën. E njëzet e njëta është dita kur pushteti i shtypësit mbi ta mori fund. Njëra është largimi; tjetra është fundi i ndjekjes.

Shkrimi i Shenjtë e shënon të dytën me një mbledhje të shenjtë më vete, gjë që është një gjë e çuditshme për t'u bërë për një fundjavë të zakonshme.

Një dënim që fillonte në një rrethim dhe zgjat 1960 vjet nuk skadon në përvjetorin e vdekjes së qengjit. Ai skadon në ditën kur Tora është lënë mënjanë për të shënuar se pushteti i vjetër nuk ka më asnjë pretendim.

(Niveli 3. Ky është një argument tipologjik, dhe tipologjia është lloji më i butë i argumentit në këtë libër. Një lexues që preferon 14 Nisan me arsyetimin se numërimi nga një festë në tjetrën duhet të përputhet me pikat e tij të fundit, po arsyeton mirë, dhe ndryshimi midis nesh është shtatë ditë.)

Data

Tani kalendarët, dhe ato nuk pajtohen plotësisht.

14 Nisan (Pashkë)

21 Nisan (dita e fundit
e

		Bukë pa maja)
Vëzhgues — i/e/të/të	16 Prill 2030	23 Prill 2030
Kalendari M2030		
Kalendar rabinik i fiksuar	17 Prill 2030	24 Prill 2030

Një ditë larg njëri-tjetrit. Kapitulli 2 shpjegoi pse dy kalendarët ndryshojnë dhe sa ndryshojnë gjatë periudhës 2025–2030; pranvera e vitit 2030 është një nga vitet ku hendeuku është një ditë e vetme.

Ky libër përdor 24 Prill 2030 — 21 Nisan sipas kalendarit rabinik të fiksuar.

Kjo nuk është zgjedhja që do të parashikonte qëndrueshmëria. Libri ndjek kalendarin vëzhgues kudo tjetër, dhe kalendari vëzhgues e vendos ditën e fundit të Bukës së Ndorme më 23 prill. Përdorimi i datës rabinike këtu është një shmangie, dhe arsyeja është praktike dhe jo parimore: data rabinike është ajo që bota hebraike do ta mbajë në të vërtetë në vitin 2030, dhe dënimi në diskutim është ai i Judës. Një datë që skadon ditën kur shtëpia e Judës po feston festën është llogaritja e përshtatshme për një dënim të dhënë mbi shtëpinë e Judës.

Ky është një argument nga fitesi, jo nga metoda, dhe duhet ta peshoni si të tillë. **Nëse preferoni 23 prillin, intervali deri në Yom Teruah bëhet 158 ditë në vend të 157, dhe asgjë tjetër në libër nuk ndryshon.**

Një shënim mbi vitin hebraik, meqenëse është e lehtë të gabosh dhe puna ime e mëparshme e bëri. Pashka e vitit 2030 bie në **vitin 5790**. Festat e vjeshtës së vitit 2030 - Yom Teruah dhe Yom Kippur - bien në vitin 5791, sepse viti civil hebraik përmbyllet në Tishri, midis tyre. Pranvera 5791 është Pashka e vitit 2031. Kur ky libër i referohet vitit 6001 nga Adami duke filluar në Tishri 2030, kjo është një llogaritje e veçantë e viteve të krijimit dhe të dyja nuk përzihen kurrë.

Çfarë skadon dhe çfarë jo

Një sqarim para kapitullit tjetër, sepse gjuha e skadimit mund të lexohet si më shumë sesa domethënie.

Kur dënimi i Judës skadon më 24 prill 2030, **kjo nuk është kthimi i Krishtit**. Është fundi i një afati ndëshkimi. 1260 ditët e mundimit janë ende duke vazhduar — ato filluan më 27 prill 2027 dhe nuk përfundojnë deri në tetor. Bota nuk ndryshon më 24 prill 2030, përveçse shënon fillimin shumë të shpejtë të pesë muajve të disiplinës së pickimit të akrepit nga hebrejtë derisa ata individualisht ta pranojnë Jezusin si Mesia dhe Zot.

Ajo që mbaron është fjalia: termi i shumëzuar i Ezekielit 4 dhe Levitikut 26, përfundon në gjatësinë e tij të plotë, pa mbetur asgjë për t'u paguar.

Dhe pastaj Zbulesa 9:5 jep pesë muaj.

Çfarë na jep Kapitulli 10

- Ora e Judës shkonte nga një festë në tjetrën — kryqëzimi në Pashkën e vitit 30 pas Krishtit, rrethimi në Pashkën e vitit 70 pas Krishtit. *(Niveli 2.)*
- Mandati i shumëzuar, i shërbyer përpara rrethimit, pra skadon në Pashkë. **Pashka 70 pas Krishtit + 1960 = Pashka 2030.** *(Aritmetika e Nivelit 1 në spirancën e Nivelit 3 të Kapitullit 7.)*
- Pashka është një sezon tetëditor, nga 14 Nisani deri në 21 Nisan, i ndarë në dy mbledhje të shenjta. *(Niveli 2 — Levitiku 23:5–8, Eksodi 12:16.)*
- Dënimi skadon në mbyllje të sezonit, më 21 Nisan — dita kur deti u mbyll mbi ushtrinë ndjekëse dhe pretendimi i fuqisë së vjetër mori fund. *(Niveli 3 — tipologjik. 14 Nisani është një alternativë e arsyeshme dhe jep datën 17 Prill 2030.)*
- **21 Nisan 5790 = 24 Prill 2030** sipas kalendarit rabinik fiks; 23 Prill sipas atij vëzhgues. Libri përdor 24 Prillin, dhe arsyeja është aftësia fizike dhe jo metoda. *(Niveli 2 në konvertim, Niveli 3 në zgjedhje.)*
- Asgjë tjetër nuk mbaron atë ditë. 1260 ditët vazhdojnë deri në tetor. *(Sqarim.)*

Pesë muaj më vonë është Yom Teruah. Kapitulli tjetër i numëron ato.

PJESA V — NGA VITI NË DITË

Mikro-kronologjia: pesë muaj, katër numërime, shtatë festa.

Kapitulli 11 — Pesë Muajt

Dënimi i Judës skadon më 24 prill 2030. Zoti kthehet në Yom Teruah, mbrëmjen e 27-28 shtatorit 2030. Midis këtyre dy datave është një dritare, dhe Zbulesa 9:5 e mat atë.

“Dhe atyre nuk iu lejua të vrisnin askënd, por vetëm të mundonin pesë muaj; dhe mundimi i tyre ishte si mundimi i një akrepi kur pickon një njeri. Dhe në ato ditë njerëzit do të kërkojnë vdekjen dhe nuk do ta gjejnë; do të dëshirojnë të vdesin, por vdekja do të ikë prej tyre.” — Zbulesa 9:5-6

Pesë muaj. Dënimi skadon në prill; Zoti kthehet pesë muaj më vonë.

Kështu e mësova unë, dhe është pothuajse e saktë, dhe fjala *pothuajse* është arsyeja pse ekziston ky kapitull.

Numëroje

Nga	Për	Ditët, përfshirëse
24 Prill 2030 · 21 Nisan	27 shtator 2030 · prag të Yom Teruah	157

Njëqind e pesëdhjetë e shtatë ditë.

Tani, sa zgjat pesë muaj? Varet nga muaji, prandaj merrni parasysh çdo përgjigje të arsyeshme:

Llogaritja	Ditët
Pesë muaj 30-ditorë	150
Pesë muaj hënorë (29.53 ditë)	~148
Pesë muaj kalendarikë, nga 24 prilli deri më 24 shtator	153
Dritarja e vërtetë	157

Çdo llogaritje e “pesë muajve” bie nën këtë dritare, me katër deri në nëntë ditë.

Tundimi këtu është i madh dhe dua ta emërtoj përpara se t'i rezistoj. Boshllëku është i vogël. Mund të shkruaja *afërsisht pesë muaj* dhe asnjë lexues në një mijë nuk do të numëronte.

Por ky libër ju kërkoi në Kapitullin 1 të kontrollonit çdo numërim, dhe një libër që e pyet këtë nuk mund të rrumbullakoset kur rrumbullakosja është e përshtatshme. Shtatë ditë janë shtatë ditë.

Përgjigja që nuk do të bëjë

Shpëtimi i dukshëm është të thuhet se “pesë muaj” është një shifër e rrumbullakosur — që Perëndia foli përafërsisht dhe ne nuk duhet ta shtyjme Atë për saktësi që Ai nuk e ofroi.

Ka diçka të drejtë në këtë, dhe do t'i kthehem përsëri. Por si përgjigje për këtë problem, kjo dështon, dhe dështon me kosto të lartë.

Nëse “pesë muaj” mund të përthithin një gabim shtatëditor, ashtu mund të bëjnë edhe “1260 ditët”. Dhe i gjithë afati kohor i kapitullit tjetër varet nga 1260 që të jetë saktësisht në atë ditë. Në momentin që i jap elasticitet një numri profetik, ia kam dhënë të gjithëve, dhe marsi i vitit 2027 zbutet së bashku me gjithçka tjetër. Ky është një çmim shumë i lartë për shtatë ditë.

Dhe Gjoni nuk e rrumbullakos. Kjo është pjesa që e përcakton atë, dhe është përcaktuar nga teksti i tij.

Gjoni jep të njëjtën periudhë dy herë, në dy njësi të ndryshme:

*“...ata do ta shkelin qytetin e shenjtë për **dyzet e dy muaj** .” — Zbulesa 11:2 “...ata do të profetizojnë për **një mijë e dyqind e gjashtëdhjetë ditë** .” — Zbulesa 11:3 “...ajo do të ushqehet për **një mijë e dyqind e gjashtëdhjetë ditë** .” — Zbulesa 12:6 “... ai u dha pushtet për të vepruar për **dyzet e dy muaj** .” — Zbulesa 13:5*

Dyzet e dy muaj. Një mijë e dyqind e gjashtëdhjetë ditë. Të njëjtat tre vjet e gjysmë, të dhëna në të dyja mënyrat, me kapituj larg njëri-tjetrit.

$$42 \times 30 = 1260.$$

Pikërisht. Jo përafërsisht. **Muajt e Gjonit janë muaj tridhjetëditorë, dhe forma e tij e rrumbullakët dhe forma e tij e saktë përputhen me ditën.** Ai është një shkrimtar që ka demonstruar, brenda librit të tij, se kur jep një shifër në muaj, ajo shndërrohet në ditë pa mbetje.

Pra, sipas përdorimit të Gjonit, pesë muaj janë **150 ditë** . Jo "rreth 157". Njëqind e pesëdhjetë, saktësisht, sipas llogaritjeve që ai vetë ofron.

Që do të thotë se hendeku shtatëditor nuk është një gabim rrumbullakimi. Është një ndryshim i vërtetë midis dy numrave realë dhe na tregon diçka.

Çfarë na tregon

Lexojeni përsëri Zbulesën 9:5, ngadalë, dhe vini re se çfarë thotë në të vërtetë.

"Dhe atyre nuk iu lejua të vrisnin askënd, por të mundonin për pesë muaj."

Kjo është një deklaratë se **sa zgjat mundimi**. Është një kufi i vendosur mbi karkalecat.

— ata mund të torturojnë, nuk mund të vrasin dhe licenca e tyre është pesë muaj.

Nuk është një deklaratë që Zoti kthehet në fund të pesë muajve. Nuk e thotë kurrë këtë. E kisha lexuar kohëzgjatjen e një ngjarjeje sikur të ishte një matje e dritares, dhe këto janë gjëra të ndryshme.

Dritarja është 157 ditë. Mundimi është 150 ditë. Mundimi qëndron brenda dritares.

Asgjë nuk ka nevojë të rrumbullakoset, të zgjatet apo të kërkohet falje. Numri ishte i saktë gjatë gjithë kohës; unë thjesht i kisha kërkuar të maste diçka që nuk po e matte.

Ku brenda dritares?

Shkrimi i Shenjtë nuk e thotë këtë, dhe unë nuk do të shpik një vendosje.

Shikova. Nëse 150 ditët fillojnë nga dita e skadimit të dënimit, ato përfundojnë më 21 shtator 2030, gjashtë ditë para Yom Teruah. Nëse fillojnë në mënyrë që të përfundojnë në Yom Teruah, ato fillojnë më 30 prill 2030, gjashtë ditë pas skadimit të dënimit. Asnjëra nga këto data nuk është festë. Asnjëra nuk shënohet në asnjë mënyrë. Nuk ka ndonjë grep tekstual për të varur një vendosje, dhe nëse do të zgjidhja një, do të ishte dekorim dhe jo ekzegjenzë.

Pra: një dritare prej 157 ditësh, që përmban 150 ditë mundimesh, e pozicionuar brenda saj nga informacione që nuk i kemi.

Do të preferoja të lija një boshllëk në vijën kohore që lë Shkrimi i Shenjtë sesa ta mbushja atë me diçka që e kam shpikur vetë. Nëse kjo nuk më kënaq, është në drejtimin e duhur.

Për çfarë shërbejnë pesë muajt

Meqë aritmetika u sqarua, thelbi ia vlen një moment, sepse është e lehtë ta lexosh Zbulesën 9 si tmerr të pastër dhe të mos e shohësh atë që është e çuditshme në të.

Karkalecave u jepet fuqi *“ashtu siç kanë fuqi akrepat e tokës”*. Dhe pastaj u vendosen dy kufizime. Ata nuk mund të prekin barin ose ndonjë gjë të gjelbër. Dhe - kufiri që ka rëndësi - *“ata nuk lejoheshin të vrisnin askënd”*.

Një vendim gjyqësor që ndalon shprehimisht vrasjen nuk është ekzekutim. Është një thirrje në gjyq.

Njerëzit *“do ta kërkojnë vdekjen dhe nuk do ta gjejnë”*. Çdo dalje është e mbyllur përveç njërës. Kjo është një gjë e tmerrshme për t'u lexuar dhe nuk është asgjësim; është një periudhë në të cilën të papenduarit mbahen të vetëdijshëm, të paaftë për t'i shpëtuar vdekjes, me derën e pendimit ende të hapur.

Rehoboami jep burimin e figurës. Kur Izraeli i kërkoi mbretit të ri të lehtësonte zgjedhën e të atit, ai u përgjigj:

“Ati im ju ndëshkoi me kamxhik, por unë do t'ju ndëshkoj me akrepa.” — 1 Mbretërve 12:11

Roboami e tha këtë si mburrje dhe kjo e ndau mbretërinë - ngjarja që prodhoi dy shtëpitë, dënimet e të cilave janë numëruar në të gjithë këtë libër. Atë që kërcënoi një mbret i ri krenar, Zoti do ta bëjë në të vërtetë, dhe Ai nuk do ta bëjë për të shkatërruar, por për të dëbuar.

Pesë muaj me akrepa dhe pa leje për të vrarë. **Mëshira në atë fragment është pjesa që askush nuk e citon.**

Çfarë na jep Kapitulli 11

- Dritarja nga skadimi i dënimit të Judës deri në Yom Teruah është **157 ditë**. (Niveli 1 — numërojeni.)
- Teksti i vetë Gjonit e përcakton muajin e tij në tridhjetë ditë: 42 muaj dhe 1260 ditë, të dhëna për të njëjtën periudhë, dhe $42 \times 30 =$ saktësisht 1260. **Pesë muaj sipas përdorimit të Gjonit janë 150 ditë.** (Niveli 2.)
- Prandaj, Zbulesa 9:5 **nuk e mat dritaren**. Ajo thotë se për sa kohë karkalecat kanë leje të mundojnë. (Niveli 2 - kjo është ajo që thotë fjalia.)
- 150 ditët janë brenda dritares 157-ditore. **Se ku ndodhen brenda saj, Shkrimi i Shenjtë nuk e thotë dhe ky libër nuk bën hamendje.** (Limit i deklaruar.)
- Vrasja e mundimit është e ndaluar shprehimisht. Është një thirrje, jo një ekzekutim - akrepat me të cilët mburrej Rehoboami, të përdorur nga Zoti për t'i shtyrë njerëzit drejt pendimit ndërsa dera është e hapur. (Niveli 3 - lexim, jo aritmetikë.)

- **Asgjë nuk ishte e rrumbullakosur.** Numri ishte i saktë; gabimi ishte i imi, që i kërkoja të maste gjënë e gabuar.

Kapitulli 12 — 1290 · 1260 · 1250 · 1335

Katër numra, nga dy autorë, me një diferencë prej gjashtëqind vjetësh. Ky kapitull i përfshin të katër numrat dhe tregon se ku përfundojnë ata.

Ai përmban gjithashtu provën e vetme më të fortë të brendshme në libër — një rezultat për të cilin sistemi nuk është ndërtuar ta prodhojë — dhe një problem që unë nuk e kam zgjidhur, të cilin do ta vë para jush në vend që ta lë ta gjejë dikush tjetër.

Rregullat e numërimit, të ripërsëritura

Nga Kapitulli 1, sepse gjithçka këtu varet prej tyre:

1. **Përfshirë të dy pikat fundore.** Dita 1 është data e fillimit.
2. **Data e ditës.** Një ditë hebraike fillon me perëndimin e diellit; kur një festë zgjat "nga mbrëmja e datës 27 deri në mbrëmjen e datës 28", data e përdorur është data 28.

Në timeanddate.com, kjo do të thotë që kutia e shënuar "*përfshi datën e mbarimit në llogaritje*" është e shënuar çdo herë. Hiqeni shenjën dhe çdo përgjigje më poshtë do të dalë me një përgjigje të shkurtër.

Dy spirancat

Çdo gjë llogaritet nga njëra prej dy datave në vitin 2027.

27–28 Mars 2027 — Neveria e Shkretimit. Në kalendarin vëzhgues kjo është Fryti i Parë: mbrëmja e 27 marsit deri në mbrëmjen e 28 marsit. Sipas Rregullës 2, numërimi fillon më **28 mars**. Duhet thënë se jam ende i pasigurt nëse AoD do të ndodhë në këtë datë apo thjesht Papa Leo miraton Urdhrin Neo-Otoman në këtë ditë. Do ta shohim.

27 Prill 2027 — Shirat e Fundit. Dita e fundit e Festës së Dytë të Bukës së Ndorme — dita e 21-të e muajit të dytë, Pashka e plotë e Numrave 9 për ata që nuk mundën ta mbanin të parën. Numërimi fillon më **27 prill**.

Tridhjetë ditë larg. Mbaje atë numër.

Katër akuzat

Numë rimi	Shkrimi i Shenjtë Nga		Për	Ditët	Cila është
1290	Danieli 12:11	28 Mars 2027	7 tetor 2030	1290	Yom Kippur — 10 Tishri
1260	Zbulesa 12:6	11:3,27 Prill 2027	7 tetor 2030	1260	Yom Kippur — 10 Tishri
1250	Mateu 24:22	27 Prill 2027	27 Shtator 2030	1250	Yom Teruah — pragu i 1 Tishri
1335	Danieli 12:12	27 Prill 2027	21 Dhjetor 2030	1335	25 Kislev — Hanukkah

Secila prej tyre mbërrin në një kohë të caktuar. Kontrollojini vetë; për këtë shërbejnë faqja e internetit shoqëruese dhe faqja e eksploruesit.

Tridhjetë ditët që ranë

Tani rezultatin nuk e ndërtova.

Danieli jep 1290 ditë. Gjoni jep 1260 ditë. Dy autorë, gjashtë shekuj larg njëri-tjetrit, që shkruajnë në gjuhë të ndryshme në kontinente të ndryshme, pothuajse në të njëjtën periudhë.

$$1290 - 1260 = 30.$$

Dhe dy spirancat në vitin 2027 - Frutat e Para dhe dita e fundit e Bukës së Dytë pa Maja, të identifikuar në mënyrë të pavarur si ditë feste në një kalendar të llogaritur nga bashkimet hënore - janë **tridhjetë ditë larg njëra-tjetrës**.

28 Marsi deri më 26 Prill është tridhjetë ditë. Viti 1260 fillon më 27.

Nuk e vendosa unë atë aty. Është ndryshimi midis dy numrave që nuk i zgjodha unë, që përputhet me hendekun midis dy datave që nuk i vendosa unë. Tridhjetë ditët e apostazisë - dritarja në të cilën bota merr anë pasi të zbulohet Antikrishti dhe para se të bien Shirat e Fundit - nuk futen në këtë vijë kohore. Ato bien jashtë zbritjes.

Ky është testi që propozova në Kapitullin 3: një sistem që përshkruan diçka reale tenton të japë përgjigje për pyetje që askush nuk ia ka bërë. Ky është rasti më i qartë në libër. Një sistem i përshtatur prodhon pikërisht atë që ishte i përshtatshëm për të prodhuar. Kjo prodhoi një dritare tridhjetë ditore sepse dy

profetë, duke shkruar gjashtëqind vjet larg, zgjodhën numra tridhjetë larg.

Dhjetë ditët që ranë gjithashtu

E njëjta gjë ndodh edhe në anën tjetër.

$$1260 - 1250 = 10.$$

Dhjetë ditë midis ditës që merren besimtarët dhe ditës kur zemërimi i Zotit është i plotë. Në kalendarin hebraik ka saktësisht një palë kohë të caktuara që janë dhjetë ditë larg:

Yom Teruah më 1 Tishri dhe Yom Kippur më 10 Tishri. Ditët midis tyre janë Ditët e Frikës.

Dhe numërimet përfundojnë në të dyja anët e asaj çifti. 1250 përfundon në Yom Teruah. 1260 përfundon në Yom Kippur.

Jezusi tha se ditët do të shkurtoheshin:

«Po të mos ishin shkurtuar ato ditë, asnjë jetë nuk do të kishte shpëtuar; por për hir të të zgjedhurve, ato ditë do të shkurtohen.» — Mateu 24:22

Me sa shkurtohet? Me dhjetë — diferenca midis masës së plotë të mundimit dhe ditës kur besimtarët largohen prej tij. Isaia jep pamjen e asaj që ndodh në ato dhjetë ditë:

«Ejani, o populli im, hyni në dhomat tuaja dhe mbyllni dyert pas jush; fshihuni për pak kohë derisa të kalojë indinjata.» — Isaia 26:20

Dhjetë ditë pas dyerve të mbyllura, ndërsa zemërimi vazhdon, midis dy festave që janë dhjetë ditë larg. **Asnjëri numër nuk u zgjodh për ta bërë këtë të funksionojë.**

Problemin që nuk e kam zgjidhur

Këtu qëndron vështirësia, dhe i përket tekstit kryesor.

Danieli 12:11 nuk e lidh vitin 1290 me një ngjarje të vetme. E lidh atë me dy ngjarje:

“Nga koha kur të hiqet flijimi i rregullt dhe të vendoset neveria e shkretimit, do të kalojnë 1290 ditë.”

Çfarë sakrifice të rregullt, nëse nuk ka tempull?

Zëvendësim i draftit për pasazhin e pazgjidhur në Kapitullin 12. — CLH

Në botimin e parë të këtij kapitulli thashë se nuk kisha një përgjigje të qartë për këtë, dhe nuk e kisha. Tani kam një, dhe nuk është përgjigjja që shpresoja, sepse më angazhon për diçka që do të ndodhë publikisht brenda shtatë muajve nga shtypi i këtij libri.

Danieli 12:11 jep dy shenja, jo një:

"Që nga koha kur të hiqet flijimi i rregullt dhe të vendoset neveria e shkretimit, do të kalojnë 1290 ditë."

Neveria për të cilën flet ky libër. Sakrifika e rregullt që nuk u bë - sepse nuk ka tempull, nuk ka altar në përdorim dhe enët e Institutit të Tempullit janë në një ndërtesë në rrugën Misgav Ladach duke pritur një shenjtërore që nuk ekziston.

Pra, ose shënuesi i parë i Danielit është bosh, ose kam kërkuar gjënë e gabuar. Kam kaluar shumë kohë duke u përpjekur ta bëj të dytën. Fjala nuk më lejon.

Fjala nuk përkulet

Doja që *fjala tamid* të nënkuptonte adhurim të vazhdueshëm në një kuptim të përgjithshëm. Nuk është kështu, dhe do ta argumentoj siç duhet kundër vetes në vend që ta kundërshtoj me gjeste.

Në çdo rast te Danieli — 8:11, 8:12, 8:13, 11:31 dhe 12:11 — forma është הַתְּמִיד , me një shqese, që shërben si shkurtim për הַתְּמִיד עֲלֵת , *oferta e vazhdueshme e djegur* e Eksodit 29:38–42 dhe Numrave 28:3–8: një qengj në mëngjes, një qengj në muzg, çdo ditë pa pushim. Danieli nuk e përdor kurrë fjalën për lutje, për përkushtim ose për adhurim në kuptimin abstrakt. Asnjëherë. Dhe 8:11 e vendos shenjtëroren në të njëjtën fjali si oferta.

I kam lexuar argumentet për kuptimin më të gjerë. Janë argumente që do t'i kisha pranuar me kënaqësi. Ato nuk i mbijetojnë kontaktit me konkordancën.

Pra, përfundimi i ndershëm është ai i papërshtatshëm: që shënuesi i parë i Danielit të ketë një referencë më 28 mars 2027, një ofertë e djegur e vazhdueshme duhet të jetë në funksion para asaj date. Që do të thotë se duhet të fillojë. Që do të thotë se duhet të fillojë së shpejti.

(Niveli 3 — ky është një gjykim se si Danieli e përdor një fjalë, jo një rezultat aritmetik. Por është një gjykim kundër komoditetit tim, i cili është i vetmi lloj që ia vlen shumë.)

Nuk kërkon një tempull. Kërkon një altar.

Ja çfarë më ndryshoi mendjen nëse kjo është e mundur, dhe e kisha humbur për vite me radhë sepse po shikoja ndërtesën e gabuar.

Të mërguarit e kthyer e rivendosën ofertën e vazhdueshme **përpara se të kishte një tempull për ta vendosur atë :**

"Ata e ngritën altarin mbi themelet e tij, sepse kishin frikë nga popujt e vendeve të ndryshme; dhe i ofruan mbi të olokauste Zotit, olokauste mëngjes e mbrëmje... por themelet e tempullit të Zotit nuk ishin hedhur ende." - Ezdra 3:3, 6

Lexojeni këtë dy herë. *Olat tamid* — mëngjes dhe mbrëmje, oferta e saktë për të cilën po flet Danieli — shtrihej mbi një altar të rindërtuar në tokë të hapur, me vendin e tempullit një gropë ndërtimi, dhe shtrihej në atë mënyrë për vite me radhë para se të hidheshin themelet.

Asnjë tempull. Asnjë tabernakull. Një altar, një priftëri dhe një qengj.

Ky është i gjithë kushti dhe është një kusht krejtësisht i ndryshëm nga ndërtimi i Tempullit të Tretë. Një tempull është një projekt kombëtar dhjetëvjeçar që kërkon shembjen ose zhvendosjen e strukturave që një e pesta e njerëzimit i konsideron të shenjta. Një altar është gur, një rampë dhe leje për të qëndruar diku.

(Niveli 1 mbi atë që thotë Ezra 3 — lexojeni vetë. Niveli 3 mbi përfundimin se shënuesi i Danielit përmbushet në të njëjtën mënyrë.)

Ajo që ekziston tashmë

Nuk po spekuloj nëse pjesët mund të montohen. Kryesisht po.

- Një **altar guri gati për tempull** , i ndërtuar sipas specifikimeve halakhike nga gurë të paprerë, u përfundua dhe u përrua në ditën e fundit të Hanukkah, në dhjetor 2018. U ndërtua për t'u çmontuar dhe zhvendosur.
- **Instituti i Tempullit** ka prodhuar enët, rrobat priftërore dhe menorën e artë, dhe ka trajnuar kohanim në këtë shërbim për vite me radhë.
- i **viçës së kuqe** është aktiv dhe, që nga viti 2026, është shndërruar në një nxitje kombëtare trajnimi.

Ajo që mungon nuk janë pajisjet, as veshjet, as priftërinjtë e trajnuar dhe as ndonjë dizajn. **Ajo që mungon është një vend për të qëndruar dhe leja për të qëndruar atje.** Ky është i gjithë boshllëku dhe unë nuk do ta minimizoj: është një pengesë politike dhe fetare e llojit më serioz në tokë dhe ka ekzistuar për pesëdhjetë e nëntë vjet.

Pengesa që po lëviz aktualisht

Dhe ja pse jam i gatshëm të them shtatë muaj në vend të shtatë viteve.

Marrëveshja që i ka penguar hebrenjtë të luten në Malin e Tempullit - *status quo-ja* , një sërë mirëkuptimesh midis Izraelit dhe Jordanisë sipas të cilave Vakëfi administron vendin dhe lutja e jomuslimanëve është e ndaluar - është zbehur dukshëm gjatë vitit 2026. Tre pika të datuara, të gjitha të raportuara dhe të verifikueshme:

Data	Çfarë ndryshoi
-------------	-----------------------

21 janar 2026	Policia izraelite, duke iu përgjigjur një kërkesë nga Yeshiva e Malit të Tempullit, lejoi vizitorët hebrenj të mbanin liturgji të shtypura - përfshirë Amidah - në Mal për herë të parë. Deri vonë, vizitorët që kapeshin duke u lutur nxirreshin ose ndaloheshin, dhe sendet e lutjes ndaloheshin plotësisht.
----------------------	--

23 korrik 2026 (<i>Tisha B'Av</i>)	Më shumë se tre mijë vizitorë hebrenj u ngjitën deri në mesditë. Materiali liturgjik u lejua. Rreth një duzinë u arrestuan për lutje në anën perëndimore. Ministria e jashtme e Jordanisë e quajti atë " <i>një shkelje flagrante të status quo-së historike dhe ligjore</i> " dhe akuzoi policinë për " <i>lehtësimin e këtyre veprimeve</i> ".
---	--

16 Gusht 2026	Policia izraelite i lehtësoi përsëri kufizimet për lutjet hebraike në këtë vend — një javë para se ta shkruaja këtë paragraf.
----------------------	---

Kjo nuk është një barrierë statike. Është një barrierë që po çmontohet gradualisht, publikisht, me kundërshtimet e Vakëfit dhe të Mbretërisë së Jordanisë të regjistruara në gazeta çdo herë.

Tani disiplina, sepse pikërisht këtu një libër si ky arrin shumë larg. Lutja nuk është sakrificë. Distanca midis *një njeriu që mund të lexojë Amidën në Mal* dhe *një qengj që ofrohet atje në mëngjes dhe në mbrëmje* është e madhe, dhe asgjë në tabelën e mësipërme nuk e mbyll atë. Ajo që përcakton tabela është më e ngushtë dhe unë nuk do të pretendoj më shumë se kjo: rregullimi që e bën të pamundur një altar nuk është i fiksuar, është në lëvizje, dhe është lëvizur tre herë këtë vit në të njëjtin drejtim.

(*Niveli 2 — çdo rresht është i datuar dhe i burimuar. Përfundimi prej tij është i imi dhe në rastin më të mirë është Niveli 3.*)

Çfarë parashikon ky libër, pra

Do të preferoja të isha specifik dhe i gabuar sesa i paqartë dhe i pafalsifikueshëm,

kështu që:

Një ofertë e vazhdueshme e djegur — një altar, një priftëri, një qengj në mëngjes dhe në mbrëmje — fillon në Jerusalem para 28 marsit 2027. Dhe pastaj ndalet.

Të dyja gjysmat janë të nevojshme. *Tamid* nuk mund të shfuqizohet më 28 Mars 2027, përveç nëse është duke u ekzekutuar më 27 Mars 2027. Klauzola e Danielit ka nevojë për diçka që ekziston për të përshkruar heqjen e saj.

Unë nuk kam asnjë pikëpamje në lidhje me mekanizmin, vendndodhjen në Mal, instrumentin ligjor, apo kush e bën atë, dhe nuk do të shpik një të tillë për ta bërë pamjen të duket e plotë. Unë mendoj se korniza e kërkon këtë, dhe se korniza është ajo për të cilën ju kam treguar aritmetikën.

(Niveli 4 — profetik. Kjo është ajo që parashikon kuadri, jo ajo që më është thënë mua.)

Një kundërshtim u përgjigj, sepse është i mirë

"Çdo altar i ngritur në vitin 2027 do të ishte i paligjshëm. Priftëri e kontestuar, asnjë hi i viçës së kuqe, asnjë Sanhedrin që shumica e hebrenjve e njohin. Nuk mund të jetë tamidi i vërtetë dhe Zoti nuk do ta llogariste heqjen e tij."

Danieli i përgjigjet kësaj në të njëjtin kapitull nga i cili vjen fjala.

Kur Antioku ndaloi ofertën e vazhdueshme, **priftëria që e administronte atë u ble dhe u korruptua**. Jasoni bleu kryepriftërinë; Menelau e tejkaloi atë në ofertë. Kjo ishte gjendja e detyrës kur u hoq *tamidi* - dhe *Shkrimi i Shenjtë ende e quan ofertën tamid*, dhe ende e konsideron heqjen e tij si një shkelje, dhe Danieli ende i var një numër profetik.

Një ofertë e vazhdueshme nuk ka nevojë të jetë në gjendje të mirë që heqja e saj të regjistrohet në qiell. Ky nuk është përfundimi im; është situata historike e fragmentit.

Nëse nuk shfaqet asnjë altar

Atëherë, shënuesi i parë i Danielit nuk ka referencë, 1290 nuk fillon aty ku kam thënë se fillon, dhe kjo pjesë ka dështuar. Argumenti i neverisë do të mbijetonte në bazë të vet; kjo nuk do të mbijetonte.

Përpara se të ndodhë kjo, dua të kem një alternativë të regjistruar, sepse mendoj se ia vlen të merret në konsideratë edhe pse nuk po ndalem me të.

Ekziston pikërisht një institucion në tokë që e përshkruan veten si një

sakrificë e përjetshme e ofruar në çdo vend. Është Mesha - pretendimi i vetë Romës, i përcaktuar në Trent, që mbështetet në Malakinë 1:11 dhe që nuk kërkon asnjë lloj tempulli. Dhe është hequr tashmë një herë: më 8 mars 2020, Dioqeza e Romës anuloi të gjitha Meshat publike dhe brenda dy javësh, dioqezat në të gjithë Italinë, Irlandën, Filipinet, Spanjën dhe pjesën më të madhe të Shteteve të Bashkuara kishin bërë të njëjtën gjë. Për një periudhë disa javësh, sakrifica e përjetshme nuk u ofrua publikisht askund në botën perëndimore.

Nëse ky është *tamidi*, atëherë ajo që ndodh në mars të vitit 2027 është një akt i kishës romake kundër vetes nën **Leon XIV**, në drejtim të përshtatjes me Islamin, dhe apostazia e 2 Thesalonikasve 2 është një braktisje e grupit më të madh të të krishterëve që rrëfejnë se janë në tokë. Ky është mendimi im për një njeri të gjallë në një detyrë publike, i ofruar si mendim, dhe do të preferoja ta shprehja hapur sesa ta lidhja me të tjerët.

Por unë po e vë në plan të dytë, dhe arsyeja është konkordanca. *Tamidi* i Danielit është oferta e djegur e vazhdueshme sa herë që ai e përdor, dhe unë nuk mund të promovoj një lexim sepse është më i rehatshëm se ai që ka nevojë për një altar në Jerusalem brenda shtatë muajsh. Leximi i Meshës është një besueshmëri e mbajtur rezervë. Altari është pozicioni.

(Niveli 4 në të gjithë librin dhe varet nga identifikimi i Bishës me Islamin, gjë që argumentohet në Mësimdhënia e Historisë Para se të Ndodhë dhe supozohet këtu në vend që të mbrohet.)

Çfarë na jep kjo pjesë

- e Danielit për הַתָּמִיד është oferta e djegur e vazhdueshme në **të pesë** rastet e saj dhe nuk do të thotë kurrë adhurim në përgjithësi. *(Niveli 3 - dhe është një gjykim i bërë kundër komoditetit tim.)*
- Ezdra 3:3-6 e rivendosi atë ofertë në një altar **përpara se të hidheshin themelet e tempullit**, kështu që shenjuesi ka nevojë për një altar, jo për një shenjtërore. *(Niveli 1 në tekst.)*
- Altari, enët, rrobat dhe priftërinjtë e trajnuar **ekzistojnë tashmë**; elementi që mungon është vendndodhja dhe leja. *(Niveli 2.)*
- Marrëveshja që ndalonte adhurimin hebraik në Mal **u zhvendos tri herë në vitin 2026**, në të njëjtin drejtim, duke anashkaluar kundërshtimin e regjistruar jordanez. Lutja nuk është sakrificë dhe kjo nuk e mbyll hendekun - tregon se pengesa nuk është fiksuar. *(Niveli 2 për ngjarjet, Niveli 3 për përfundimin.)*

- **Prandaj: një ofertë e vazhdueshme e djegur fillon në Jerusalem para 28 marsit 2027 dhe më pas ndalet.** Nëse nuk ndalet, ky seksion është i gabuar dhe unë jua kam thënë këtë paraprakisht. (Niveli 4.)
- Mbajtur në rezervë: Mesha si sakrifica e përhershme, me marsin e vitit 2020 si provë se një gjë e tillë mund të shfuqizohet globalisht pa një ushtri. (Niveli 4.)

Kjo gjë e neveritshme u krijua në mars të vitit 2027. Kaq rrëfen ky libër. Por **cila sakrificë e rregullt shfuqizohet në mars të vitit 2027?**

Gjatë leximit të këtij libri, flijimi i rregullt u ndal nga Krishti në kryq në vitin 30 pas Krishtit - ky është argumenti i Kapitullit 8 në lidhje me Danielin 9:27, dhe unë ende e mbaj atë. Nuk ka asnjë tempull në këmbë në gusht të vitit 2026 ndërsa unë shkruaj këtë libër dhe asnjë sistem flijimi të rivendosur për t'u shfuqizuar. Pra, i pari nga dy shënuesit e Danielit nuk ka referencë në momentin që fillon numërimi. Megjithatë kjo i referohet një ngjarjeje ende në të ardhmen, unë mund të spekuloj vetëm mbi të pa prova të forta.

Nuk kam një përgjigje të qartë. Ja dy që më duken se ia vlen t'i marr në konsideratë, dhe unë nuk jam dakord me asnjërën.

Fjala hebraike është **תמיד** (*tamid*), që do të thotë *i vazhdueshëm* ose *i rregullt*. Në Danielin 8:11–13 përfaqëson ofertën e djegur të vazhdueshme, por vetë fjala emërton vazhdimësinë dhe jo kafshën. Nëse *tamid* lexohet si adhurimi i vazhdueshëm i Perëndisë dhe jo si riti i flijimit konkretisht, atëherë ajo që shfuqizohet në mars të vitit 2027 është adhurimi i vazhdueshëm i botës - i zëvendësuar kur Bisha miratohet dhe kombet kthehen. Ky lexim ka njëfarë mbështetjeje në mënyrën se si Danieli 8 e përdor termin, dhe është i përshtatshëm për mua, gjë që është një arsye për ta mbajtur atë lirshëm.

Mundësia e dytë është që të dy fjalitë emërtojnë një ngjarje të përbërë të përshkruar nga të dy palët, në të cilin rast vështirësia është gramatikore dhe jo historike. Zgjidhja e kësaj kërkon një gjykim rreth gramatikës hebraike që nuk do ta falsifikoj.

Viti 1335 dhe ku ankorohet

Danieli jep një numër të katërt në vargun tjetër:

“Sa i lumtur është ai që pret dhe arrin 1335 ditët!” — Danieli 12:12

Duke u numëruar nga Shirat e Fundit më 27 Prill 2027, dita 1335 është **21 Dhjetor 2030** — që është 25 Kislev, dita e parë e Hanukkah, festa e ripërkushtimit të Tempullit. I bekuar është ai që pret dhe arrin në përkushtim.

Më lejoni të jap spekulimet e mia se si do të zhvillohen këto gjëra në terren. Kur të rrëmbehemi në Yom Teruah, Zoti fillon të derdhë Kupat e Tij të Zemërimit për dhjetë ditë. Ai do të thërrasë armët bërthamore të Izraelit dhe ndoshta të Iranit dhe/ose Pakistanit dhe do të gjykojë kombet që janë ngritur kundër Jerusalemit. Ne do të jemi të sigurt në dhomat tona në Jerusalemin e Ri me dyert tona të mbyllura ndërsa bota digjet. Një e treta e njerëzimit, kryesisht myslimanë, do të vdesin në ato dhjetë ditë. Të mbijetuarit do të *vazhdojnë të presin dhe do të arrijnë 1335 ditët*, Hanukkah, kur Jezusi të kthehet me të gjithë ne dhe të shërojë kombet.

Më duket e habitshme. Ja çfarë është e çuditshme në lidhje me të.

Danieli 12:11 dhe 12:12 ndodhen krah për krah dhe normalisht lexohen sikur kanë të njëjtën pikënisje. Nëse viti 1335 llogaritet nga e njëjta ditë me vitin 1290 — 28 mars 2027 — ai përfundon më 21 nëntor 2030, që nuk është asgjë fare.

Për të arritur në Hanukkah, viti 1335 duhet të ankorohet te Shirat e Fundit dhe jo te Neveria. Kjo është ajo që bën kalendari i Projektit Mesia 2030, në mënyrë të qartë: hyrja e tyre për 27 Prill 2027 thotë *"FILLIMI I 1260 DHE 1335"*. Pra, është kuadri i tyre i deklaruar dhe jo shpikja ime. Por është ende një zgjedhje, dhe leximi më i thjeshtë i dy vargjeve ngjitur është se të dy numrat llogariten nga i njëjti moment.

(Niveli 3. Rezultati është mbresëlënës. Ankorimi i nevojshëm për ta arritur atë është i kontestueshëm dhe ankorimi alternativ nuk prodhon asgjë.)

I gjithë mikro-kohorja

Data

	Dita	Çfarë
28 Mars 2027	Fillon viti 1290	Neveria e Shkatërrimit · Frutat e Para
28 Mars – 26 Prill 2027	ditët 1–30	Apostazia — bota mban anë
27 Prill 2027	1260 dhe 1335 filloj	Shirat e Fundit · dita e fundit e Bukës së Dytë pa Maja
24 Prill 2030	—	Dënimi i Judës skadon · 21 Nisan
27 shtator 2030	dita 1250	Yom Teruah - ringjallje, ekstazë, kthim
27 shtator – 7 tetor 2030	dhjetë ditë	Ditët e Frikës · pas dyerve të mbyllura · zemërim
7 tetor 2030	fundi i ditës 1260 dhe	Yom Kippur — të dyja numërimet

	ditës 1290	janë të ngushta
12 tetor 2030	—	Fillon Sukoti
21 Dhjetor 2030	dita 1335	Hanukkah · <i>i bekuar është ai që pret</i>

Çfarë na jep Kapitulli 12

- Të katër akuzat përfundojnë në kohë të caktuara, sipas rregullit gjithëpërfshirës të deklaruar në Kapitullin 1.
(*Niveli 1 — i riprodhueshëm.*)
- **1290 – 1260 = 30** , dhe dy spirancat janë tridhjetë ditë larg njëra-tjetrës. Dritarja e apostazisë bie jashtë aritmetikës në vend që të futet. **Ky është rezultati më i fortë i brendshëm në libër.** (*Niveli 1.*)
- **1260 – 1250 = 10** , dhe ekziston saktësisht një palë kohësh të caktuara me dhjetë ditë diferencë. Ditët shkurtohen pikërisht nga Ditët e Frikës.
(*Niveli 1 në aritmetikë; Niveli 3 në leximin e Mateut 24:22 në këtë mënyrë.*)
- Dita 1335 është 25 Kislev, ripërkushtimi i Tempullit — **por vetëm nëse 1335 ankorohet te Shirat e Mëvonshme dhe jo te Neveria** , dhe Danieli 12:11–12 normalisht lexohet si ndarje e një fillimi. (*Niveli 3*)
- **Pa zgjidhje: Danieli 12:11 e lidh vitin 1290 me heqjen e flijimit të rregullt, si dhe me neverinë, dhe kjo kornizë nuk ka referencë të qartë për të parin në mars 2027.**

Kapitulli 13 — Sekuenca e Festës

Deri më tani gjithçka ka qenë aritmetike. Ky kapitull është model, dhe modeli është një lloj prove më i butë, kështu që do t'i mbaj pretendimet përkatësisht modeste.

Pretendimi është ky: kohët e caktuara të Levitikut 23 nuk janë shtatë festa fetare. Ato janë një sekuencë dhe Jezusi e ka mbajtur atë në rregull.

Të shtatë

“Kohët e caktuara nga Zoti, të cilat ju do t'i shpallni si mbledhje të shenjta, janë këto kohët e mia të caktuara.” — Levitiku 23:2

Hebraishtja është **מִוֵּעַ דִּים** (*mo'edim*), dhe nuk do të thotë *festivale* . Një *mo'ed* është një takim.

— një takim i caktuar paraprakisht midis palëve që të dyja kanë ndërmend ta mbajnë atë. Fjala përdoret për kohën që Perëndia cakton për t'u takuar me popullin e Tij.

Janë shtatë, të ndara në dy grupe:

Pranvera	Dita
1 Pashka — <i>Pesaku</i>	14 Nisan
2 Bukë pa maja — <i>Matzot</i>	15–21 Nisan
3 Frutat e Para — <i>Yom HaBikkurim</i>	një ditë pas Shabatit në atë javë
4 Javë — <i>Shavuot</i>	50 ditë pas Frutave të Para

Vjeshtë	Dita
5 Trombët — <i>Yom Teruah</i>	1 Tishri
6 Shlyerja — <i>Yom Kippur</i>	10 Tishri
7 Tabernakulat — <i>Sukkot</i>	15–21 Tishri

Katër në pranverë, të grupuara brenda tetë javësh. Tre në vjeshtë, të grupuara brenda tre javësh. Dhe midis të katërtës dhe të pestës, një hapësirë prej rreth katër muajsh në të cilën nuk caktohet asgjë .

Katër të parat, të mbajtura në ditë

Gosti	Çfarë kërkonte	Çfarë bëri Ai	Në ditën?
Pashkë	qengji i therur në muzg, 14 Nisan	kryqëzuar	po
Bukë pa maja	maja - fotografia e korrupsioni - hiqeni mënjanë	trupi në varr, pa parë kalbje	po
Frutat e para	duaj i parë i korrjes i paraqitur	të rritura, “ <i>frytet e para të ata që janë në gjumë</i> ”	po
Javë	korrija e mbledhur, pesëdhjetë ditë më vonë	Fryma u derdh në Shavuot, pesëdhjetë ditë më vonë	po

Pali nuk e trajton korrespondencën si dekorative. “Edhe Krishti, Pashka jonë, është flijuar” — jo si një qengj Pashke, por vetë gjëja. “Krishti është ringjallur prej së vdekurish, fryti i parë i atyre që kanë fjetur.” Ai përdor emrin e festës si përshkrim të ngjarjes.

Katër takime. Katër të mbajtura, me radhë, në atë ditë. Jo në stinën e duhur. Në atë ditë.

Ky është vëzhgimi mbi të cilin mbështetet pjesa tjetër e kapitullit, dhe ia vlen të ndalemi te sa lehtë mund të kishte shkuar ndryshe. Një kryqëzim nuk është një

ngjarje e planifikuar; ndodh kur një turmë dhe një guvernator vendosin që të ndodhë. Që ai ra më 14 Nisan, dhe ringjallja në Frytet e Para, dhe Fryma në Shavuot, është ose seria më e ngushtë e rastësive në të dhënat historike, ose është ajo që do të thotë fjala *mo'ed*. Një takim i mbajtur.

Të treja që nuk mbahen

Pastaj ky model ndalet. Yom Teruah, Yom Kippur dhe Sukkot nuk e kanë pasur kurrë ngjarjen e tyre përgjigjese.

Çdo vit që atëherë, boritë kanë rënë më 1 Tishri dhe asgjë nuk ka ndodhur. Çdo vit Dita e Shlyerjes ka ardhur dhe ka ikur. Ky nuk është një argument nga heshtja - është vëzhgimi se një sekuencë që është mbajtur me saktësi, katër herë radhazi, ka katër takime të pazgjdhura dhe nuk ka mbajtur asnjë prej tyre në dy mijë vjet.

Ose modeli nuk ka qenë kurrë një model, ose tre të tjerët janë ende përpara.

Pse hendeku është forma e epokës së kishës

Dhe këtu është vendi ku vetë kalendari thotë diçka për të cilën kapituajt mbi Danielin duhej të argumentonin.

Midis Shavuot dhe Yom Teruah ka një periudhë prej rreth katër muajsh pa një kohë të caktuar. Asnjë. Grumbulli i pranverës mbaron dhe pastaj asgjë deri në tingullin e borisë.

Kalendari i festave të Torës ka një boshllëk në mes të tij — dhe boshllëku bie pikërisht aty ku mbarojnë katër festat e mbajtura dhe fillojnë tre ato të pambajtura.

Kapitulli 8 duhej të punonte shumë për të mbrojtur një ndërprerje në javën e shtatëdhjetë të Danielit, dhe ju thashë qartë se asgjë në Daniel nuk e shpall një të tillë. Levitiku 23 gjithashtu nuk e shpall një të tillë. Por ka një të tillë, të integruar në vit, në të njëjtin vend.

Nuk do të ndërtoja një kronologji mbi këtë. Meqenëse mbështetja për një boshllëk e argumentuar mbi baza të tjera, ia vlen diçka.

(Niveli 3. Korrespondenca është reale; ajo që do të thotë është interpretim. Dikush mund të pohojë se hendeku katërmujor është bujqësor - intervali midis korrjes së drithërave dhe korrjes së frutave - dhe të ketë plotësisht të drejtë për këtë, dhe kjo nuk do ta bënte vëzhgimin më pak interesant.)

Tjetra sipas radhës

Nëse renditja po mbahet në rregull, takimi tjetër është i pesti dhe ka vetëm një kandidat.

Yom Teruah. 1 Tishri. Festa e Borive.

Ajo që është caktuar për atë ditë ia vlen të lexohet në krahasim me atë që të krishterët presin në kthimin e Krishtit. Është e vetmja festë që bie në një hënë të re - dita fillimi i së cilës nuk mund të shpallej paraprakisht sepse varej nga shikimi i gjysmëhënës, kështu që rojet prisnin dhe askush nuk e dinte orën. Është një ditë fryrjeje, alarmi dhe thirrjeje. Dhe në traditën hebraike ajo mbart kujtimin e kurorëzimit: dita kur një mbret shpallet. Një bori. Një ditë që askush nuk mund ta përcaktonte paraprakisht. Një mbret i shpallur. Dhe ringjallja në borinë e fundit.

Pastaj dhjetë ditë, Ditët e Frikës — të cilat Kapitulli 12 i gjeti në aritmetikë si diferenca midis viteve 1260 dhe 1250, dhe të cilat Isaia i përshkruan si një mbyllje pas dyerve të mbyllura ndërsa indinjata vazhdon rrjedhën e saj.

Pastaj Yom Kippur — shlyerje faji, dënimi u mbyll, librat u vendosën. Dy akuzat e gjata të Kapitullit 12 mbarojnë këtu.

Pastaj Sukot — mbledhja, Perëndia që banon me popullin e Tij, ku mbaron Zbulesa: *“tabernakulli i Perëndisë është midis njerëzve dhe Ai do të banojë midis tyre”*. Ende nuk jam i vendosur se çfarë ndodh saktësisht në këtë kohë. A banon Jezusi në tokë me ne, pasi është kthyer për të luftuar armiqtë e Tij? A banon Ai me ne në Jerusalemin e Ri apo në “Qie” për një kohë? Fundi i citatit të Zbulesës lidhet me mbërritjen e Jerusalemit të Ri dhe ardhjen e Atit në tokë për të mbretëruar përgjithmonë.

Trombë, pastaj zemërim i duruar pas dyerve të mbyllura, pastaj shlyerje, pastaj banim. Ky është rendi që përcakton Levitiku 23, dhe është rendi që dita numëron Kapitullin 12 që vjen pa u kërkuar.

Çfarë tregon dhe çfarë nuk tregon kjo

Nuk prodhon një vit. Asgjë në këtë kapitull nuk daton asgjë; Yom Teruah vjen çdo vjeshtë dhe ka zgjatur për tre mijë vjet.

Ajo që bën është të tregojë se si duhet të duket viti i prodhuar nga Kapitujt 6 deri në 10 kur të mbërrijë. Aritmetika thotë 2030. Sekuenca e festave thotë se nëse aritmetika është e saktë, kthimi bie në Yom Teruah dhe jo në ndonjë datë arbitrare - dhe festat e vjeshtës të vitit 2030 janë 27-28 shtator dhe 7 tetor.

Dy gjëra të pavarura duhet të përputhen që kjo të funksionojë: një vit nga orët dhe një ditë nga sekuenca. Po.

Çfarë na jep Kapitulli 13

- Mo'edimet janë *takime* , jo festa - takime të caktuara paraprakisht. (Niveli 2 - hebraishtja.)
- Jezusi i mbajti katër takimet e pranverës **në ditën** , me radhë, dhe Dhiata e Re i emërton ato si të tilla. (Niveli 2.)
- Tre takimet e vjeshtës nuk kanë asnjë ngjarje përgjigjeje dhe nuk kanë pasur një të tillë në dy mijë vjet. (Niveli 2 — vëzhgim.)
- Torës përmban një boshllëk katërmujor pikërisht në vendin ku mbarojnë festat e mbajtura dhe fillojnë ato të pambajtura. (Niveli 3 - vërtetim për boshllëkun e argumentuar në Kapitullin 8, jo provë e tij.)
- Nëse sekuenca vazhdon sipas radhës, takimi tjetër është **Yom Teruah** : hëna e re, boria, kurorëzimi dhe një ditë fillimi i së cilës nuk mund të njoftohej paraprakisht. (Niveli 3.)
- Rendi i renditjes së Levitikut 23 — boria, pastaj dhjetë ditë, pastaj shlyerja dhe më pas banesa — është rendi i numërimeve të Kapitullit 12.

(Niveli 1 për numërimet; Niveli 3 për rëndësinë.)

Kapitulli 14 — Ku përputhen dy kalendarët

Kapitulli 2 ju tha se hallka më e dobët në këtë libër është kalendari dhe se data 27–28 mars 2027 ekziston vetëm sipas llogaritjes vëzhguese. Kjo më kushtoi diçka për ta thënë.

Ky kapitull është gjysma tjetër e atij libri llogaritar dhe është lajmi më i mirë në libër.

Kundërshtimi që ky kapitull përgjigjet

Një skeptik që e ka lexuar me kujdes Kapitullin 2 ka në dispozicion një replikë shkatërruese, e cila është kështu:

"Ti ndërtove kalendarin tënd dhe pastaj zbulove se datat e tua bien në ditët e tua të festave. Sigurisht që po. Çdo kalendar mund të bëhet për të prodhuar ditë festash kudo që të nevojiten. Më trego një datë që i mbijeton një kalendar që nuk e ke zgjedhur ti."

Kjo është një sfidë e drejtë, është sfida e duhur dhe meriton një përgjigje të drejtpërdrejtë në vend të një mbrojtjeje të kalendarit tim.

Ja ku është përgjigjja.

Krahasimi

Unë i kam llogaritur çdo festë, në çdo vit nga viti 2025 deri në vitin 2030, në të dy kalendarët: llogaritjen vëzhguese që ndjek ky libër dhe kalendarin rabinik të fiksuar të përdorur nga bota hebraike që nga afërsisht shekulli i katërt. Dy sisteme të ndërtuara mbi rregulla të papajtueshme - njëri që përcakton muajin e parë sipas bashkimit hënor më të afërt me ekuinoksin e pranverës, tjetri që ndjek një cikël nëntëmbëdhjetëvjeçar me katër rregulla shtyrjeje të bashkangjitura.

Viti	Diferenca midis dy kalendarëve
2025	0 deri në 1 ditë
2026	1 ditë
2027	30 deri në 31 ditë
2028	1 deri në 2 ditë
2029	1 deri në 2 ditë
2030	1 ditë në pranverë · zero në çdo festë vjeshte

Dy gjëra në atë tabelë kanë rëndësi, dhe ato tërheqin në drejtime të kundërta.

Së pari, "lajmi i keq", përsëri

Viti 2027 është viti i vetëm i jashtëzakonshëm në këtë diapazon. Në atë vit kalendar i fiks fut muajin e tij të trembëdhjetë, Adar II, dhe rregulli i ekuinoksit nuk e bën këtë. Pashka vëzhguese 2027 bie më 22 mars; Pashka rabinike 2027 bie më 21 prill. Me një muaj të plotë hënor diferencë.

Dhe viti 2027 është viti nga i cili varet data e afërt. E thashë këtë në Kapitullin 2 dhe po e them përsëri këtu, në kapitullin që supozohet të jetë lajm i mirë, sepse një lexues që kujton vetëm gjysmën e mirë do të jetë ndier keq.

Nëse kalendar i fiks është i duhuri, 27–28 marsi 2027 nuk është një ditë feste dhe argumenti i “Fryteve të Para” për të zhduket.

Tani lajmi i mirë

Shikoni përsëri rreshtin e fundit.

Në vitin 2030, të dy kalendarët përputhen saktësisht. Jo përafërsisht. Deri në atë ditë, në çdo festë vjeshte:

Gosti	Vëzhgues	Rabinike e fiksuar
Yom Teruah — 1 Tishri	28 shtator 2030	28 shtator 2030
Yom Kippur — 10 Tishri	7 tetor 2030	7 tetor 2030
Fillon Sukoti — 15 Tishri	12 tetor 2030	12 tetor 2030
25 Kislev — dita e 1,335-të	21 Dhjetor 2030	21 Dhjetor 2030

Katër data. Dy sisteme që nuk pajtohen me një muaj në vitin 2027. Zero ndryshim në vitin 2030.

Çfarë blen në të vërtetë kjo

Thuaje sa më saktë që të mundem sepse është e lehtë të ekzagjerosh këtu dhe kam parë njerëz ta bëjnë këtë.

Destinacioni nuk varet nga kalendari im. Pistoleta e nisjes po.

Një lexues që hedh poshtë gjithçka në Kapitullin 2 — që mendon se llogaritja vëzhguese është një ekscentricitet dhe kalendari rabinik i fiksuar është i vetmi kalendar legjitim hebraik që ekziston — **prapëseprapë arrin në Yom Teruah më 28 shtator 2030 dhe Yom Kippur më 7 tetor 2030**. Këto data nuk janë një artefakt i një kalendari të bërë në shtëpi. Ato janë vendi ku përfundojnë të dy kalendarët. Mund ta hidhni të gjithë kapitullin tim të dytë dhe fundi mbetet i pandryshuar.

Çdo gjë në Kapitullin 12 që përfundon në vjeshtën e vitit 2030, pra, i mbijeton të paprekur kundërshtimit kalendarik: 1260 dhe 1290 që mbyllen në Yom Kippur, 1250 që arrin në Yom Teruah, dhjetë Ditët e Frikës midis tyre dhe dita e 1,335-të që bie në Hanukkah.

Ajo që nuk ka mbijetuar është spiranca e vitit 2027 nga e cila fillojnë këto numërime. **Numërimet janë të pavarura nga kalendari në fund dhe të varura nga kalendari në fillim**, dhe ky është një përshkrim i pakëndshëm, por i saktë i vendit ku qëndron ky libër.

Dhe tani disiplina

Kjo është pikërisht pika ku një libër si ky e përdor fjalën "*mrekullitar*", dhe unë nuk do ta bëj këtë.

Konvergjencia nuk është një mrekulli. Është ajo që bëjnë dy sisteme hënorediellore kur bien në fazë, dhe mund t'i shihni duke e bërë këtë në vitet 2025, 2026, 2028 dhe 2029 në të njëjtën tabelë. Të dyja po përafrojnë të njëjtën hënë. Shumicën e viteve ato përputhen ngushtë; herë pas here një ndërfitje bie ndryshe dhe ato ndryshojnë me një muaj. Që viti 2030 është një nga vitet e afërta nuk është

një shenjë. Është aritmetikë.

Vlera e saj është **mbrojtëse, jo provuese**. Nuk e vërteton datën. Heq një kundërshtim ndaj saj - dhe kundërshtimi që heq është më i forti që një skeptik ka kundër datave të vjeshtës.

Kjo është e gjitha që bën. Ia vlen një kapitull sepse kundërshtimi ia vlente t'i përgjigjesh, jo sepse marrëveshja vërteton diçka.

Nëse do t'ju thoja se shanset që dy kalendarë të mos përputhen janë astronomike, do të bëja atë kundër së cilës është shkruar ky libër. Ata shpesh pajtohen. Ata pajtohen në vitin 2030. Kjo është e mjaftueshme, dhe nuk është më shumë se e mjaftueshme.

Çfarë na jep Kapitulli 14

- Gjatë periudhës 2025–2030, të dy kalendarët normalisht bien dakord brenda një ose dy ditësh; ato nuk janë sisteme rivale që prodhojnë vite të ndryshme. *(Niveli 1 — i llogaritur dhe i riprodhueshëm në faqen e internetit.)*
- **Viti 2027 është i vetmi rast i jashtëzakonshëm**, që ndryshon me një muaj të plotë hënor - dhe është viti në të cilin mbështetet data e afërt. *(Niveli 1 në llogaritje; dobësia është reale dhe e deklaruar dy herë.)*
- **Viti 2030 është një vit i përputhjes së saktë** për Yom Teruah, Yom Kippur, Sukkot dhe 25 Kislev. *(Niveli 1.)*
- Prandaj, datat e vjeshtës 2030 **nuk varen nga kalendar i këtij libri** dhe i mbijetojnë plotësisht kundërshtimit të kalendarit. Spiranca e vitit 2027 nuk e bën këtë. *(Niveli 2.)*
- Marrëveshja **nuk është e mrekullueshme** - është ajo që bëjnë sistemet hënore-solare në fazë. Vlera e saj është se heq një kundërshtim, jo se vërteton një datë. *(E deklaruar në mënyrë që askush të mos mund ta akuzojë librin se pretendon më shumë.)*

PJESA VI — KUNDËRSHTIM

Kapitulli 15 — Kundërshtimet më të forta

Jam përpjekur t'u përgjigjem kundërshtimeve aty ku kanë lindur, në vend që t'i ruaj të gjitha për në fund, sepse një argument që i shtyn vështirësitë e tij po e stërvit lexuesin që të mos i besojë atij. Por disa kundërshtime nuk kanë të bëjnë me një kapitull të caktuar. Ato kanë të bëjnë me të gjithë ndërmarrjen.

Ja ku janë, në formën më të fortë që mund t'i shpreh. Jam përpjekur ta shpreh secilën prej tyre në mënyrën që do ta shprehte avokati i saj më i mirë, jo në mënyrën që do të shprehej një njeri i paanshëm. Për dy prej tyre, përgjigjja ime është se ai që kundërshton ka të drejtë.

1. "Askush nuk e di ditën ose orën."

Po bën të vetmen gjë që Jezusi e ndaloi shprehimisht. Ai tha se askush nuk e di - as engjëjt, madje as Biri. Kush je ti? Çdo brez prodhon njerëz si ti, dhe fakti që ke një spreadsheet nuk të bën të ndryshëm nga burrat me tabela në vitet 1844 dhe 1988. Udhëzimi ishte të shikoje, jo të llogarisje.

Ky është kundërshtimi që pothuajse të gjithë ngrenë të parët, dhe versioni i mësipërm është më i fortë se ai që dëgjoj zakonisht, kështu që le ta marr seriozisht.

Tri gjëra janë të vërteta në të njëjtën kohë.

E para është se Mateu 24:36 flet për ditën dhe orën, dhe unë nuk po pretendoj asnjërën prej tyre. Ky libër përmend një datë të arritur me anë të konkluzioneve nga tekstet dhe historia, në publik, me përpunimin e treguar dhe çdo numër të verifikueshëm. Ky është një veprim i ndryshëm nga pretendimi se më është thënë. Unë kurrë nuk kam pretenduar se më është thënë.

E dyta është se vargu ishte i vërtetë kur u tha. *Askush nuk e di* nëse është një deklaratë për një gjendje pune, jo një dekret që gjendja e punëve është e përhershme. Danielit iu tha se fjalët ishin "*të fshehura dhe të vulosura deri në kohën e fundit*" - që është një gjuhë që pret një hapje të mëvonshme, jo një të përhershme.

E treta është ajo që e kam më të vështirë ta kundërshtoj, dhe është në anën e kundërshtarit. **Njerëzit kanë përdorur pikërisht këtë arsyetim për të justifikuar pikërisht këtë aktivitet për dyqind vjet, dhe të gjithë kanë gabuar.** Kjo nuk është asgjë. Është një argument i fortë kundër meje dhe unë e mbaj atë vetë.

Ajo që do të thoja është se urdhri për të qenë vigjilentë nuk është në përputhje me udhëzimin për të mos nxjerrë përfundime. Jezusi i qortoi farisenjtë që lexonin qiellin dhe jo stinët. Ai i tha një kishe se nëse nuk do të zgjohej, Ai do t'i vinte si një hajdut - që do të thotë se alternativa ishte e disponueshme. Të qenit zgjuar ka

kuptim, përndryshe fjala nuk do të thotë asgjë.

Kundërshtimi nuk zgjidhet. Ai merr përgjigje — nga një njeri që është i vetëdijshëm se të gjithë para tij mendonin të njëjtën gjë.

2. "E gjeje vitin fillimisht dhe punove mbrapsht."

Me një Bibël, një makinë llogaritëse dhe motivim të mjaftueshëm, kushdo mund të arrijë çdo vit. Keni 390, 40, shtatë, 2000, 80, 1260, 1290, 1335, tre kalendarë dhe katër dekrete candidate për të luajtur. Sigurisht, diçka bie në vitin 2030. Do të kishit gjetur diçka edhe për vitin 2028.

Ky është kundërshtimi që e respektoj më shumë sepse është ai që do të ngrija unë, dhe Kapitulli 3 u shkrua për t'iu përgjigjur atij përpara se të mbërrinin përfundimet.

Tre teste, dhe unë do t'i zbatoja të treja në sistemin e kujt do tjetër.

A u zgjodhën parametrat në mënyrë të pavarur nga objektivi? 390 dhe 40 janë në Ezekielin 4. Shtatë është në Levitikun 26. Tetëdhjetë është në Psalmin 90. 1260, 1290 dhe 1335 janë në Zbulesë dhe Daniel. Asnjë nga këto numra nuk u zgjodh nga unë. Ajo që zgjedh është vendi ku fillon secila orë - prandaj Kapituajt 6 dhe 7 e kalojnë pjesën më të madhe të gjatësisë së tyre duke mbrojtur datat e fillimit në vend që të bëjnë llogaritje aritmetike.

Sa parametra të lirë dhe sa të përafërt? Dy për orë: spiranca dhe sa herë aplikohet shumëzuesi. E dyta është një zgjedhje e vërtetë dhe Kapitulli 3 e thotë këtë. Por shumëzuesi është shtatë, kështu që çdo aplikim shtesë shkallëzon gjithçka me shtatë. Për Izraelin: asnjë shumëzim nuk jep 311 p.e.s., një jep 2030, dy jep vitin 18410. Për Judën: një jep 350, dy jep 2030, tre jep 13790. **Saktësisht një cilësim për orë ndodhet kudo në historinë e regjistruar.** Ky nuk është një rrotë. Është një çelës me një pozicion të besueshëm.

A prodhon sistemi rezultate për të cilat nuk është ndërtuar? Ky është testi më i fortë dhe përgjigjja është jo. Një sistem i përshtatur prodhon pikërisht atë për të prodhuar. Ky prodhoi një dritare apostazie prej tridhjetë ditësh nga ndryshimi midis vitit 1290 të Danielit dhe vitit 1260 të Gjonit - dy numra të shkruar gjashtë shekuj larg njëri-tjetrit - që përputhej me një boshllëk midis dy datave të festave të përcaktuara nga bashkimi hënor. Dhe prodhoi një interval dhjetëditor që rezulton të jetë i vetmi çift dhjetëditor i kohëve të caktuara në kalendarin hebraik.

Asnjëra nuk ishte e synuar.

Ku kundërshtuesi shënon një goditje të vërtetë : ora e gjenerimit. Gjashtë cilësime të besueshme, njëri jep vitin 2030, dhe është ai që përdor unë. Kapitulli 9 shtyp rrjetën dhe e rendit atë orë të fundit. Në atë, përfundon kundërshtimi.

3. "Ezekieli 4 nuk është një orë."

Ezekieli po i jepte një shenjë një brezi të rrethuar në lidhje me një mërgim të ardhshëm. Asgjë në fragment nuk sugjeron një numërim mbrapsht që zgjat dy mijë e gjysmë vjet pas vdekjes së tij. Ju keni marrë një pjesë të profecisë së miratuar rreth shekullit të gjashtë para Krishtit dhe e keni shndërruar atë në një kronometër.

Saktë për aq sa shkon, dhe kjo është mentesha, kështu që nuk do ta zbut.

Pasazhi është një shenjë rreth mërgimit. Ajo që bën gjithashtu pasazhi është **përcaktimi sasi** — 390 dhe 40, me një normë të qartë konvertimi të bashkangjitur, *një ditë për çdo vit*. Zoti nuk i tha Ezekielit të qëndronte aty për një kohë të gjatë. Ai dha numra dhe emërtoi njësinë. Numrat e nxjerrë që saktësisht, me një konvertim të deklaruar, jepen për t'u numëruar; Danieli numëroi shtatëdhjetë numrat e Jeremisë në të njëjtën mënyrë dhe u lut kur mbaruan.

Pika vërtet e dobët nuk është numërimi. Është ankorimi. Që 390-shi shkon përpara nga rrethimi i vitit 701 p.e.s., dhe 40-shi shkon deri në rrethimin e vitit 70 pas Krishtit, vjen nga leximi i anës së majtë dhe të djathtë të Ezekielit si drejtim në një vijë kohore nga e djathta në të majtë. Kapitulli 4 thotë qartë se një lexues që e merr të majtën dhe të djathtë thjesht si *veri* dhe *jug* nuk humbet asgjë në lidhje me identitetin e dy shtëpive dhe nuk fiton asnjë orë - dhe se në atë lexim, ky libër nuk ka data fillimi.

E mbaj këtë interpretim për shkak të asaj që rezulton në vijim, dhe Kapitulli 4 pranon se kjo është e garantuar nga rezultati dhe jo nga vetë-dëshmia. **Është varësia më e madhe e vetme në libër dhe është një interpretim.**

4. "Levitiku 26 do të thotë ashpërsi, jo kohëzgjatje."

Shtatëfish është një idiomë. Zanafilla 4:15 nuk është aritmetikë. Ju e keni shndërruar një intensifikues hebraik në një shenjë shumëzimi sepse shumëzimi ju çon aty ku doni të shkoni, dhe shumica e komentuesve e lexojnë atë ashtu siç e lexoj unë.

Shumica e interpreton në atë mënyrë, dhe Kapitulli 5 e thotë këtë me këto fjalë, në vend që të presë të kapet.

Ajo që argumenton Kapitulli 5 është më e ngushtë se *shumica është e gabuar*. Është se **ashpërsia nuk është një sasi e matshme** - nuk ka njësi në të cilën një zi buke është shtatë herë një tjetër - ndërsa kohëzgjatja ka një. Një ndëshkim administrohet me kalimin e kohës, kështu që ka dy dimensione, sa e fortë dhe sa e gjatë, dhe *shtatëfishi i ndëshkimit* është një pohim rreth një totali të bërë nga të dyja. Vetëm një nga këto dy dimensione mund të mbajë një faktor të kontrollueshëm prej shtatë.

Kjo prodhon një degëzim pa një dalje të rehatshme. Ose *shtatë herë* është sasiore, në të cilin rast lidhet me një total me një dimension kohor - ose është idiomë e pastër për plotësinë, në të cilin rast nuk shumëzon asgjë dhe katër përshkallëzimet janë theksim dhe jo një shkallë.

Dhe nuk kam nevojë që ashpërsia të jetë e rreme. Më duhet që kohëzgjatja të jetë e disponueshme. Lexuesi që është i sigurt se Levitiku 26 flet për ashpërsinë mund të ketë plotësisht të drejtë dhe ky libër ende funksionon; ai do të përshkruante dimensionin në të cilin unë nuk po llogaris.

(Kapitulli 5 gjithashtu paraqet, në detaje, një argument rrëzues kundër interpretimit të ashpërsisë që unë refuzoj ta botoj sepse nuk funksionon. Nëse doni të dini se çfarë bën ky libër me një argument që e lajkaton atë, ja ku duhet të kërkon.)

5. "Kalendari juaj është shpikur."

Ju e refuzoni kalendarin që bota hebraike e ka mbajtur për gjashtëmbëdhjetë shekuj në favor të një kalendari të llogaritur nga tabelat astronomike, dhe pastaj shpallni se datat tuaja bien në ditët e festave. Ato bien në ditët e festave tuaja. Më tregoni një datë që i mbijeton një kalendari që nuk e keni zgjedhur ju.

E drejtë, dhe është sfida e duhur. Kapitulli 14 ekziston për t'iu përgjigjur asaj.

Datat e vjeshtës së vitit 2030 i mbijetojnë plotësisht asaj. Të dy kalendarët - ai vëzhgues që ndjek ky libër dhe ai rabinik i fiksuar - e vendosin Yom Teruah më 28 shtator 2030, Yom Kippur më 7 tetor 2030, Sukkot më 12 tetor dhe 25 Kislev më 21 dhjetor. Një lexues që e hedh poshtë plotësisht Kapitullin 2 prapëseprapë bie në secilën prej tyre. Terminali është i pavarur nga kalendari.

Spiranca e vitit 2027 nuk i mbijeton. Në vitin 2027, dhe vetëm në vitin 2027 gjatë

gjashtë viteve që kontrollova, dy kalendarët ndryshojnë me një muaj të plotë hënor, sepse kalendari fiks fut Adar II dhe rregulli i ekuinoksit nuk e bën këtë. Sipas llogaritjes rabinike, 27-28 marsi 2027 nuk është aspak një ditë feste.

Pra, pozicioni është i ndarë. **Destinacioni është i pavarur nga kalendari; arma e nisjes jo.** Kjo thuhet në Kapitullin 2, përsëri në Kapitullin 14 dhe përsëri këtu, sepse është gjëja që ka më shumë gjasa të jetë e vërtetë dhe e padëshirueshme.

6. "Çdo person që përcakton datat ka gabuar."

Miller. Russell. Whisenant. Kamping. Secili prej tyre kishte shkrime të shenjta, aritmetikë dhe sinjeritet. Secili kishte ndjekës që shitën shtëpitë e tyre. Tarifa bazë për këtë aktivitet është zero, dhe ju nuk më keni dhënë asnjë arsye të mendoj se jeni përjashtim.

Tarifa bazë është reale dhe nuk do të jem i sjellshëm për të.

Përgjigja e zakonshme — *nëntë vajza thanë jo, kështu që e dhjeta mund të thotë po* — është një përgjigje ndaj një versioni të keq të argumentit. Versioni i mirë nuk është një pretendim logjik; është një pretendim statistikor, dhe argumentet statistikore nuk hidhen poshtë duke theksuar se ato nuk janë deduktive. **Një seri shumë e gjatë dështimesh është provë, dhe është provë kundër meje.**

Ajo që mund të ofroj nuk është një arsye për të menduar se jam i veçantë. Është një mënyrë tjetër e dështimit.

Çdo emër në atë listë kërkoi të besohej. Ky libër kërkon të kontrollohet. Çdo numër në të është i riprodhueshëm nga të dhënat e deklaruara sipas rregullave të përcaktuara; faqja e internetit rillogarit dhe raporton dështimet; faqja e eksploruesit lejon një lexues armiqësor të ndryshojë çdo supozim dhe të shikojë lëvizjen e përfundimit. Kam shtypur rrjetën që turpëron orën e gjenerimit, përshkallëzimin që shkatërroi argumentin tim, gabimin e spirancës që e vendosi orën e Judës në vitin 1990 dhe një numër dyzet e dy shifrash që refuzova ta përdor.

Nëse ky libër është i gabuar, **mekanizmi për të demonstruar se është i gabuar është në libër.**

Ky nuk është një pretendim për të qenë i drejtë. Është e vetmja gjë që ia vlen të ofrohet në vend të kësaj.

7. "Katër orët e tua nuk janë të pavarura."

Izraeli dhe Juda vijnë të dy nga Ezeieli 4 dhe Levitiku 26 dhe kanë nevojë për të njëjtat lëvizje interpretuese. Juda dhe ora juaj e Jubileut fillojnë të dy nga viti 30 pas Krishtit. Konvergjenca juaj është një kornizë që pajtohet me vetveten.

Ke të drejtë, dhe e thashë edhe unë para se ta bëje ti. Kapitulli 9 shqyrton çdo orë për burime të përbashkëta, spiranca të përbashkëta dhe lëvizje interpretuese të përbashkëta, dhe përfundon pikërisht këtë. E kam hequr frazën *katër orë të pavarura* nga libri.

Ajo që mbijeton është më e vogël: një kornizë, e aplikuar dy herë pa pothuajse asnjë të dhënë të përbashkët — 390 kundër 40, ankorat shtatë shekuj larg, një shumëzim kundër dy — që bien dy herë në të njëjtin vit. Ky është një kontroll konsistence në një kornizë dhe jo dy dëshmitarë të një fakti. Kapitulli 7 tregoi se sa lehtë ajo kornizë jep 1990 ose 2420 kur një spirancë lëviz, kështu që kontrolli nuk është i parëndësishëm.

Më pak nga sa dukej. Më shumë se asgjë.

8. "Ju përdorni një kronologji minoritare kur ju përshtatet."

Llogaritja me shumicë e vitit të pesëmbëdhjetë të Tiberit jep vitin 28 ose 29 pas Krishtit dhe një kryqëzim rreth vitit 33 pas Krishtit. Ju përdorni llogaritjen me pakicë të bashkëregjencës, e cila jep vitet 26 dhe 30 pas Krishtit - të vetmet shifra që e bëjnë orën tuaj të mbyllet. Dhe katër Pashkët tuaja në Ungjillin e Gjonit kërkojnë leximin e 5:1 si një Pashkë kur greqishtja thotë vetëm "një festë".

Të dyja të vërteta, të dyja të zbuluara në Kapitullin 7 dhe përsëri në Kapitullin 8.

Nëse kryqëzimi ndodhi në vitin 33 pas Krishtit, dyzet vitet e Judës shkojnë deri në vitin 73 pas Krishtit - jo një rrethim i Jerusalemit për Pashkën, por rënia e Masadës - dhe **ora e Judës nuk mbyllet**. Ora e Jubileut lëviz me të, meqenëse ndan spirancën.

Ora e Izraelit është e paprekur. Ajo daton që nga viti 701 para Krishtit dhe nuk varet nga asnjë kronologji e Dhiatës së Re.

Pra: nga dy orët më të forta, njëra qëndron në një datë të diskutueshme të shekullit të parë dhe tjetra jo, dhe ato bien në të njëjtin vit. Kjo ia vlen diçka. Nuk ia vlen të pretendosh se ajo e diskutueshme është zgjidhur.

Çfarë ka mbetur

Tetë kundërshtime. Për dy prej tyre — pavarësia e orëve dhe rrjeta me gjashtë qeliza e orës së gjenerimit — kundërshtuesi ka thjesht të drejtë, dhe libri është ndryshuar për ta thënë këtë. Për pjesën tjetër kam dhënë përgjigjen më të mirë që kam dhe kam shënuar se ku mbaron.

Nëse e keni lexuar deri këtu dhe nuk jeni bindur, do ta preferoja këtë sesa alternativën tjetër. Rezultati më i keq për një libër si ky është një lexues që e beson atë sepse autori dukej i sigurt.

Ajo që do të kërkoja në vend të kësaj është kjo. Mos e merrni përfundimin në autoritetin tim. Merrni metodën: përcaktoni rregullat tuaja përpara se të numëroni, shënoni lidhjet tuaja më të dobëta në tekstin tuaj dhe lejoni që një numër që ju pëlqen të jetë i gabuar. Nëse e bëni këtë me këto kapituj dhe e gjithë puna shembet, libri do të ketë qenë i denjë për t'u shkruar gjithsesi, dhe do të dua të dëgjoj nga ju.

info@purelife2030.com

purelife2030.com/the-numbers.html

Shtojcat

Shtojca A — Afati kohor kryesor

Çdo ngjarje e datuar nga e cila varet ky libër, nga viti 701 para Krishtit deri më 21 dhjetor 2030. Datat hebraike janë rabinike dhe janë llogaritur, jo kopjuar. Etiketat e niveleve shpjegohen në Kapitullin 3. Çdo rresht këtu ka një kapitull pas tij.

#	Data	Data hebrai ke	Ngjarje	Ora	Shkrimi i Shenjtë	Shtresa
1	722 para Krishtit	para	Rënia e Samarisë; Shtëpia e Izraelit e dëbuar nga Asiria	Izrael	2 Mbretërve 17:5-6	2 · HISTORIKE
2	701 para Krishtit	para	Rrethimi i Jerusalemit nga Senakeribi DËSHTON — Fillimi i 390 viteve të Izraelit	Izrael	Ezekieli 4:5; 2 kg 19	3 · INTERPRETIV
3	458 para Krishtit	para	Dekretet e Artakserksit I restaurimi e Jerusalemit (Ezdra 7)	e Danieli 9	Ezdra 7; Dani 9:25	2 · HISTORIKE
4	409 para Krishtit	para	Fundi i 7 të parëve javë (49 vjet) — Jerusalemi u rindërtua	Danieli 9	Dani 9:25	1 · ARITMETIKË
5	311 para Krishtit	para	390 vitet e Izraelit mbarojnë. Asnjë pendim. Fjalë shumëzuar me shtatë.	Izrael	Lev 26:18, 21, 24, 28	1 · ARITMETIKË
6	Viti 26 pas Krishtit (Tevet 1)	pas	Jezusi pagëzoi — fundi i javës së 69-të; fillon java e 70-të	Danieli 9	Lk 3:1,21-23; Dani 9:25	3 · INTERPRETIV

7	5 Prill Krishtit 30	pas	KRYQËZIMI — Pashkë,	Juda / Danieli 9	Dani 9:26-27; 1 Korintasve 5:7	3 · INTERPRETIV
#	Data	data hebraike	Ngjarje	Ora	Shkrimi Shenjtë	iShtresa
			mesi i javës së 70-të. Fillojnë 40 vitet e Judës.			
8	24 Maj Viti 30 pas Krishtit		Pentekosti — derdhja e Frymës; fillon epoka e kishës	Mesia	Veprat 2	3 · INTERPRETIV
9	Pashka, viti 70 pas Krishtit (~mesi i prillit)		Rrethimi përfundimtar i Jerusalemit FILLON — 40 vitet e Judës mbarojnë. Asnjë pendim.	Juda	Lk 21:20	2 · HISTORIKE
10	9-10 Av, Viti 70 pas Krishtit (~4 Gusht)		Tempulli është djegur	Juda	Mt 24:2	2 · HISTORIKE
11	Viti 350 pas Krishtit		Dënimi i parë i shumëfishuar i Judës (280 vjet) skadon. Ende nuk ka pendim.	Juda	Lev 26:24,28	1 · ARITMETIKË
12	14 Maj 1948		Izraeli i rilindur si një komb	Gjenerata	Mt 24:32-34	2 · HISTORIKE
13	23 Janar 1950		Kneseti shpall Jerusalemin kryeqytet — 60 me 2	Gjenerata	Ps 90:10; Mt. 24:34	3 · INTERPRETIV
14	7 tetor 2023		Sulmi i Hamasit ndaj Izraelit - Shemini Atzeret	Shënues	—	2 · HISTORIKE

15	27 Mars 2027 (e shtunë)	Adar 2 18, 5787	NEVERIA E SHKRETIMIT — neveria është konfiguroj	Vuajtje	Dan 12:11; 2 E enjte 2	4 · PROFETIKE
----	-------------------------------	-----------------------	--	---------	---------------------------	---------------

#	Data	data hebraike	Ngjarje	Ora	Shkrimi i Shenjtë	Shtresa
16	28 Mars 2027 (E diel)	Adar 2 19, 5787	Dita 1 e vitit 1290 · fillojnë 30 ditët e Apostazisë	Vuajtje	Dan 12:11	4 · PROFETIKE
17	26 Prill 2027 (E hënë)	Nissan 19, 5787	Dita 30 Apostazia mbaron	—Vuajtje	2 Thes 2:3	1 · ARITMETIKË
18	27 Prill 2027 (E martë)	Nissan 20, 5787	BIEJNË SHIJET VONËSHME — Dita 1 të viteve 1260 dhe 1335	EVuajtje	Zbulesa Dan. 12:12	11:3;4 · PROFETIKE
19	15 Prill 2030 (E hënë)	Nissan 12, 5790	Pashka (Pesaku), M2030 kalendari - data 14 e muajit të parë	Skadimi	Lev 23:5	4 · PROFETIKE
20	24 Prill 2030 (E mërkurë)	Nissan 21, 5790	DËNIMET SKADONIN — 21 Nisani, dita e fundit e festës së Bukës së Ndorme. Fillojnë pesë muajt.	Skadimi	Zbulesa 9:5	4 · PROFETIKE
21	27 shtator 2030 (E premte)	Elul 29, 5790	YOM TERUAH — Dita 1250. Ringjallje, Rrëmbim, Kthim. Ditët shkurtohen.	Kthim	Lev 23:24; Mt. 24:22; Isa. 26:19-21	4 · PROFETIKE
22	7 tetor 2030 (E hënë)	10 Tishrei, 5791	Jom Kipur — Dita 1260 dhe Dita 1290 mbarojnë të dyja. Dhjetë ditët e zemërimi përfundon.	Kthim	Lev 23:27; Dan 12:11	4 · PROFETIKE
23	11 tetor 2030	Tishrei 14, (e5791	Festa Tabernakujve	eKthim	Lev 23:34; Zak 14:16	4 · PROFETIKE

premtë)		fillon — e				
#	Data	data hebraike	Ngjarje	Ora	Shkrimi i Shenjtë	Shtresa
Mbretëria Mijëvjeçare						
24	21 Dhjetor 2030 shtunë)	Kislev 25, (e5791	Dita 1335 — I bekuar është ai kush pret.' Hanukkah: i/e/të/të Tempull i rikushtuar.	Kthim	Dan 12:12	4 · PROFETIKE

Shtojca B — Çdo llogaritje, e riprodhueshme

Hapësirat e viteve llogariten në numërimin astronomik të viteve (701 p.e.s. = –700), gjë që e bën të pamundur gabimin strukturor të vitit zero që mungon. Kthejeni mbrapsht në fund: një rezultat pozitiv është AD; një rezultat 0 ose më i vogël është (1 – n) BC.

#	Çfarë përcakton	Filloni	Operacioni	Vite	Rezulta ti	Lexohet si	Rregull
1	Izrael: dënimi fillestar skadon	-700	701 para Krishtit + 390	390	-310	311 para Krishtit	Ezekieli 4:5 — 390 ditë, një ditë për një vit (Ezekieli 4:6).
2	Izrael: dënimi shumëzuar me shtatë	-700	701 para Krishtit + (390 x 7)	2730	2030	2030 pas Krishtit	Levitiku 26:18,21,24,28 — 'shtatë herë më shumë'. Shërbeu përpara nga rrethimi, gjë që për Izraelin hap afatin e tij (ana e majtë e Ezekielit). Shih Kapitullin 7.
3	Juda: dënimi fillestar skadon.	30	Viti 30 pas Krishtit + 40	40	70	70 pas Krishtit	Ezekieli 4:6 — 40 ditë, një ditë për një vit. Kryqëzimi deri në rrethimin e Jerusalemit.

4	Juda: shumëzimi i parë	70	Viti 70 pas Krishtit + (40 x 7)	280	350	350 pas Krishtit	Levitiku 26 — përshkallëzimi i parë. 40 x 7 = 280, shërbeu përpara nga rrethimi i vitit 70 pas Krishtit.
5	Juda: shumëzimi i dytë	70	Viti 70 pas Krishtit + (40 x 7 x 7)	1960	2030	2030 pas Krishtit	Levitiku 26 — përshkallëzimi i dytë. 40 x 7^2 = 1960. JO '280 x 7' — Shtatë në katror është pika. Shërbehet përpara nga rrethimi, i cili
#	Çfarë përcakton	Filloni	Operacioni	Vite	Rezultati	Lexohet	Rregull
							sepse Juda MBYLL afatin e saj (ana e djathtë e Ezekielit). Shih Kapitullin 7.
6	Kryqëzimi 2000 vjet (40 Jubile)	+30	Viti 30 pas Krishtit + 2000	2000	2030	2030 pas Krishtit	Hozea 6:2; 2 Pjetri 3:8. Dyzet Jubile me nga 50 vjet.
7	Brezi i Jerusalemi rivendosur	nga 1950	1950 + 80	80	2030	2030 pas Krishtit	Psalmi 90:10 (80 vjet); Mateu 24:34. Knesseti votimi i 23 janarit 1950, 60 te 2.
8	Danieli shtatë javët e para	9:-457	458 para Krishtit + 49	49	-408	409 para Krishtit	Danieli 9:25 — 7 javë vitesh.
9	Danieli gjashtëdhjetë e nëntë javë deri te Mesia	9:-457	458 para Krishtit + 483	483	26	26 pas Krishtit	Danieli 9:25 — (7 + 62) x 7 = 483 vjet.
10	Izraeli i rilindur + një brez (kundërshtimi)	1948	1948 + 80	80	2028	2028 pas Krishtit	Treguar qëllimisht. Viti 1948 NUK jep vitin 2030 — prandaj libri përdor vitin 1950. restaurimi i qytetit.

Shtojca C — Dita llogaritet

Të gjitha numërimet **përfshijnë të dy pikat fundore** : dita 1 është data e fillimit. Për t'i riprodhuar këto në timeanddate.com, shënoni *Përfshi datën e mbarimit në llogaritje* — çdo numërim, çdo herë.

Numërimi	Shkrimi Shenjtë	iNga	Fillimi është	Për	Fundi është	Hebraisht (fund)
1290	Danieli 12:11	28 Mars 2027	Frytet e Para — Neveria e Shkatërrimit	7 tetor 2030	Yom Kippur — 10 Tishri	10 Tishrei, 5791
30	2 Thes. 2:3	28 Mars 2027	Apostazia fillon	26 Prill 2027	Apostazia mbaron	Nissan 19, 5787
1260	Zbulesa 11:3; 12:6	27 Prill 2027	Shirat e Fundit — dita e fundit e Bukës së Pa Maja të 2-të	7 tetor 2030	Yom Kippur — 10 Tishri	10 Tishrei, 5791
1250	Mateu 24:22	27 Prill 2027	Shirat e Fundit — dëshmitarët e fuqizuar	27 Shtator 2030	Yom Teruah — ditët e shkurtuara me dhjetë	Elul 29, 5790
Numërimi	Shkrimi Shenjtë	iNga	Fillimi është	Për	Fundi është	Hebraisht (fund)
1335	Daniel 12:12	27 Prill 2027	Shirat e Fundit 'I bekuar qoftë ai kush pret'	21 Dhjetor 2030	Hanukkah — 25 Kislev, Tempulli i ripërkushtuar	Kislev 25, 5791
2558	Shënues	7 tetor 2023	Sulmi i Hamasit Shemini Atzeret	7 tetor 2030	Yom Kippur shtatë vjet deri në ditën	10 Tishrei, 5791
157	Zbulesa 9:5	24 Prill 2030	21 Nisan (rabinik) — dënimet skadojnë; pesë muaj filloj	27 Shtator 2030	Yom Teruah dera mbyllet	Elul 29, 5790

Rrjedh: 1290 — 1260 = 30, dhe dy spirancat janë 30 ditë larg njëra-tjetrës. 1260 — 1250 = 10, dhe Yom Teruah dhe Yom Kippur janë 10 ditë larg njëra-tjetrës. Asnjëra

marrëdhënie nuk është projektuar në. Shih Kapitullin 12.

Shtojca D — Kalendari i Festave 2025–2030, Të Dyja Llogaritjet

Datat e vëzhgimit janë kalendari i publikuar i Projektit Messiah 2030 (ekuinox plus bashkimi hënor, ora e Jerusalemit). Datat rabinike u llogaritën këtu. Të gjitha datat janë data **e ditës** ; çdo festë fillon me perëndimin e diellit mbrëmjen e mëparshme. Shih Kapitullin 2 dhe 14.

Viti	Gosti	Vëzhgues	Rabinik	Boshllëk
2025	Pashka (muaji i 14-të, muaji i parë)	12 Prill 2025	12 Prill 2025	të njëjtën ditë
2025	Fillon Buka pa maja (e 15-ta)	13 Prill 2025	13 Prill 2025	të njëjtën ditë
2025	Frutat e para	20 Prill 2025	—	n/a
2025	Shavuot / Javë	9 qershor 2025	—	n/a
2025	Yom Teruah / Bori (1 Tishri)	22 shtator 2025	23 shtator 2025	1 ditë
2025	Yom Kippur / Shlyerja (10 Tishri)	1 tetor 2025	2 Tetor 2025	1 ditë
2025	Fillon Sukkot/Tabernaku	6 tetor 2025	7 tetor 2025	1 ditë
2026	Pashka (muaji i 14-të, muaji i parë)	2 Prill 2026	1 Prill 2026	1 ditë
2026	Fillon Buka pa maja (e 15-ta)	3 Prill 2026	2 Prill 2026	1 ditë
2026	Frutat e para	5 Prill 2026	—	n/a
2026	Shavuot / Javë	25 Maj 2026	—	n/a
2026	Yom Teruah / Bori (1 Tishri)	13 shtator 2026	12 shtator 2026	1 ditë
2026	Yom Kippur / Shlyerja (10 Tishri)	22 shtator 2026	21 shtator 2026	1 ditë
2026	Fillon Sukkot/Tabernaku	27 shtator 2026	26 shtator 2026	1 ditë
2027	Pashka (muaji i 14-të, muaji i parë)	22 Mars 2027	21 Prill 2027	30 ditë
2027	Fillon Buka pa maja (e 15-ta)	23 Mars 2027	22 Prill 2027	30 ditë
Viti	Gosti	Vëzhgues	Rabinik	Boshllëk
2027	Frutat e para	28 Mars 2027	—	n/a
2027	Pashka e Dytë (muaji i 14-të, i 2-të)	20 Prill 2027	21 Maj 2027	31 ditë
2027	Buka e 2-të pa maja PËRFUNDON (e 21-ta)	27 Prill 2027	28 Maj 2027	31 ditë
2027	Shavuot / Javë	17 Maj 2027	—	n/a
2027	Yom Teruah / Bori (1 Tishri)	1 shtator 2027	2 Tetor 2027	31 ditë
2027	Yom Kippur / Shlyerja (10 Tishri)	10 shtator 2027	11 Tetor 2027	31 ditë
2027	Fillon Sukkot/Tabernaku	15 shtator 2027	16 tetor 2027	31 ditë

2028	Pashka (muaji i 14-të, muaji i parë)	9 Prill 2028	10 Prill 2028	1 ditë
2028	Fillon Buka pa maja (e 15-ta)	10 Prill 2028	11 Prill 2028	1 ditë
2028	Frutat e para	15 Prill 2028	—	n/a
2028	Shavuot / Javë	4 Qershor 2028	—	n/a
2028	Yom Teruah / Bori (1 Tishri)	19 shtator 2028	21 shtator 2028	2 ditë
2028	Yom Kippur / Shlyerja (10 Tishri)	28 shtator 2028	30 shtator 2028	2 ditë
2028	Fillon Sukkot/Tabernaku	3 Tetor 2028	5 tetor 2028	2 ditë
2029	Pashka (muaji i 14-të, muaji i parë)	28 Mars 2029	30 Mars 2029	2 ditë
2029	Fillon Buka pa maja (e 15-ta)	29 Mars 2029	31 Mars 2029	2 ditë
2029	Frutat e para	1 Prill 2029	—	n/a
2029	Shavuot / Javë	21 Maj 2029	—	n/a
2029	Yom Teruah / Bori (1 Tishri)	9 shtator 2029	10 shtator 2029	1 ditë
2029	Yom Kippur / Shlyerja (10 Tishri)	18 shtator 2029	19 shtator 2029	1 ditë
2029	Fillon Sukkot/Tabernaku	23 shtator 2029	24 shtator 2029	1 ditë
2030	Pashka (muaji i 14-të, muaji i parë)	16 Prill 2030	17 Prill 2030	1 ditë
2030	Fillon Buka pa maja (e 15-ta)	17 Prill 2030	18 Prill 2030	1 ditë
2030	Bukë pa maja FUNDON (21)	23 Prill 2030	24 Prill 2030	1 ditë
2030	Frutat e para	21 Prill 2030	—	n/a
2030	Shavuot / Javë	10 qershor 2030	—	n/a
2030	Yom Teruah / Bori (1 Tishri)	28 shtator 2030	28 shtator 2030	të njëjtën ditë
2030	Yom Kippur / Shlyerja (10 Tishri)	7 tetor 2030	7 tetor 2030	të njëjtën ditë
2030	Fillon Sukkot/Tabernaku	12 tetor 2030	12 tetor 2030	të njëjtën ditë
2030	Dita e 8-të e Hanukkah (mbaron 1335)	21 Dhjetor 2030	21 Dhjetor 2030	të njëjtën ditë

Shtojca E — Shënime Kronologjike

Çdo spiker që një kritik mund të sulmojë, me gamën shkencore dhe arsyen e zgjedhjes së bërë.

Rrethimi i dështuar i Senakeribit — ky libër përdor *vitin 701 p.e.s.* Alternativat: Të padiskutueshme.

I fiksuar nga kanuni i eponimit asirian, Prizma e Senakeribit dhe 2 Mbretërve 18-19. Rrethimi i Jerusalemit dështoi: Analet e vetë Asirisë thonë se Hezekia u mbyll 'si një zog i mbyllur në kafaz', por kurrë nuk pretendojnë se qyteti ra.

I NGURTË. Një pakicë (Shea) propozon një fushatë të dytë rreth viteve 688-686 p.e.s.; shumica zhvillon një fushatë në vitin 701.

Rënia e Samarisë — ky libër përdor vitin 722 p.e.s. (vetëm konteksti) . Alternativa: 720 p.e.s. (Sargoni II).

2 Mbretërve 17:5-6 dhe burimet babilonase ia japin meritën Shalmaneserit V, rrethimi tre-vjeçar i të cilit mbaron rreth vitit 722. Sargoni II pretendon se i atribuohet personalisht; studiuesit e datojnë pushtimin ose shtypjen e një kryengritjeje prej tij në vitin 720.

Nuk përdoret në asnjë llogaritje. Është listuar në mënyrë që askush të mos supozojë se është mbështetur në të në heshtje. Shih Kapitullin 6.

Dekreti i Artakserksit drejtuar Ezrës — ky libër përdor vitin 458 p.e.s. Alternativa: 457 p.e.s.

Viti 458 p.e.s. vjen sipas llogaritjes së mbretërimit persian, i cili nuk bazohet në vitin e ngritjes në fron, dhe që nga ngjitja në fron në vitet 465/464 p.e.s. Viti 457 p.e.s. vjen sipas llogaritjes së vitit të ngritjes në fron, plus kalendarin civil hebraik Tishri dhe periudhën ndërmjetëse prej ~7 muajsh të Artabanus. Të dyja janë të mbrojtshme.

Ky libër përdor vitin 458 p.e.s. Kushdo që llogarit nga viti 457 p.e.s. do të gjejë çdo datë të Danielit 9 një vit më vonë, dhe argumenti i Kapitullit 8 i mbijeton këtij ndryshimi të pandryshuar.

Viti i 15-të i Tiberit — ky libër përdor vitin 26 pas Krishtit . Alternativa: 27 pas Krishtit • 28/29 pas Krishtit.

Llogaritja e shumicës llogaritet që nga vdekja e Augustit (19 gusht 14 pas Krishtit) dhe jep të dhëna për fundin e vitit 28 pas Krishtit.

/ fillimi i shekullit të 29-të. Llogaritja e bashkë-regjencës llogaritet nga autoriteti krahinor i barabartë i Tiberit.

rreth viteve 11-13 pas Krishtit dhe jep fillesat e viteve 26-27 pas Krishtit.

Hallka më e dobët historike në zinxhir. Ky libër përdor llogaritjen e bashkë-regjencës së pakicave, dhe Kapitujt 7 dhe 8 e thonë këtë në vend që ta paraqesin vitin 26 të erës sonë si të pakontestueshëm.

Kryqëzimi — ky libër përdor 5 Prillin e vitit 30 pas Krishtit . Alternativa: 33 pas

Krishtit · 31 pas Krishtit.

Pashka, 14 Nisan. Kërkon pagëzimin e vitit 26 pas Krishtit plus një shërbesë 3.5-vjeçare (katër Pashkë: Gjoni 2:13, 5:1, 6:4, 11:55).

E ngurtë duke pasur parasysh vitin 26 pas Krishtit — por bie me llogaritjen e Tiberit më sipër dhe jo në mënyrë të pavarur prej saj.

Fillon rrethimi i Jerusalemit — ky libër përdor *Pashkën e vitit 70 pas Krishtit* . Alternativat: —.

Jozefi: Forcat e Titit përdorën turmat e Pashkës për t'u afruar rreth mureve më 14 Nisan, afërsisht në mesin e prillit të vitit 70 pas Krishtit.

I fortë, dhe kjo është spiranca e saktë për numërimin nga Pashka në Pashkë. Shih Kapitullin 10.

Tempulli u shkatërrua — ky libër përdor *9-10 Av, viti 70 pas Krishtit* . Alternativa: ~4 Gusht 70 pas Krishtit.

Josephus thotë 10 Av; Mishnah Ta'anit 4:6 thotë 9 Av. Afërsisht 3.5 muaj PAS filloi rrethimi.

I fortë, dhe dallimi ka rëndësi. Libri im i mëparshëm thoshte se Tempulli u shkatërrua në Pashkë. Nuk ishte kështu - rrethimi filloi në Pashkë dhe Tempulli u dogj rreth tre muaj e gjysmë më vonë. Fakti i korrigjuar është ai që i duhet në të vërtetë orës së Judës.

311 p.e.s. — ky libër përdor *periudhën 390 të Izraelit* . Alternativat: —.

Pranvera e vitit 311 p.e.s. është epoka e Epokës Seleukide (1 Nisan = 3 Prill 311 p.e.s.), e cila më vonë u përvetësua nga hebrenjtë si minyan shtarot, 'Epoka e Kontratave' e përdorur në 1 Makabenjve dhe në dokumentet ligjore hebraike për më shumë se një mijëvjeçar.

Asnjë pushtim, betejë apo ndryshim sundimi nuk ndodhi në Jude në vitin 311 para Krishtit. Rëndësia është vetëm kalendarike, dhe Kapitulli 6 e thotë këtë. Versioni i thjeshtë është ende mbresëlënës.

350 pas Krishtit — ky libër përdor *x7 e parë të Judës që skadon* . Alternativat: 351-352 pas Krishtit.

Kryengritja hebraike kundër Konstancius Galusit daton në vitet 351-352, jo në vitin 350. Galusi u bë Cezar në mars të vitit 351; Ursicinusi shkatërroi Diocaesaren (Sephphoris) dhe shkretoi Tiberiadin dhe Lidën.

Ngjitur, jo saktësisht. Asgjë specifike nuk dëshmohet në vetë vitin 350 pas Krishtit, dhe llogaritjet aritmetike nuk varen nga ndonjë gjë që ka ndodhur atë vit. Shih Kapitullin 7.

Kneseti shpall Jerusalemin kryeqytet — ky libër përdor *23 janar 1950*. Alternativat: Zhvendosja e dhjetorit 1949.

Verifikuar: votimi ishte 60 me 2 më 23 janar 1950. Ben-Gurion kishte njoftuar zhvendosjen në Knesset më 5 dhe 13 dhjetor 1949, pas votimit të OKB-së më 9 dhjetor për të ndërkombëtarizuar qytetin.

I ngurtë. Kundërshtimi i vitit 1948 — $1948 + 80 = 2028$ — ngrihet dhe merr përgjigje në Kapitullin 9, ku është shtypur rrjeti i plotë i kombinimeve të besueshme.

Sulmi i Hamasit — ky libër përdor *7 tetor 2023*. Alternativat: —.

E shtunë, 7 tetor 2023, Shemini Atzeret. Pikërisht shtatë vjet para 7 tetorit 2030.

I ngurtë.